قسەی سەردەم

سەرنج و ڕامان..
لەپرسەکانی ژیان، بەپێودانگی ئیمان

نووسینی
مەلا ئەحمەدی قامیشی

٢٠١١

www.islampaik.org

قسەوباسی سەردەم

سەرنج وڕامان ..

لەپرسەکانی ژیان ..

بە پێودانگی ئیمان..

نوسینی

مەلا ئەحمەدی قامیشی

چاپی یەکەم 1432ک

ناسنامەی کتێب

ناوی کتێب : قسەی سـەردەم

نوسەر : مەلا ئەحمەدی قامیشـی

نۆرەی چاپ : یەکەم

شوێنی چاپ : چاپخانەی شارستان/سلێمانی

بابـەت : ڕۆشنبیری ئاینی بەرانبەرپرسەکانی ڕۆژگار

تایپ : شۆخان قامیشی

تیراژ : 1000 دانە

ژ. سپاردن : (2574)ی کتێبخانەی گشتی سلێمانی پێدراوە/سالێ 2010

بەناوی خوای بەخشندەومیهرەبان

پێشەکی:

ستەم وناعەدالەتی وپێشێلی مافەکان قسەوباس وکێشەی سەردەمە! کە دیاردەیەکە لەدەرەنجامەکانی سیستمی سیکۆلاری وعەولەمە، بابەتەکانی ئەم کتێبە کەمە ،قسەوباس وگرفتەکانی سەردەمە،کە پێشترلە وتارەکانی هەینیدا وپاشان لە گۆڤارورۆژنامە دا بلأوم کردونەتەوە،بۆزیاترسودمەند بوون ومانەوەیان بەپێویستم زانی لەدووتوێی کتێبێکداکۆبکرێنەوە، وەك چۆن کێشەوگرفتەکان زۆرن بۆیە باسەکانیشی هەمە جۆرن.زۆربەی بابەتەکان لەسەرەتاوە ڕەخنەگرتنە،دیارە ڕەخنەی بەجێ دڵسۆزییە و بە شێکە لە چارەسەرنەك دژایەتی،دواترچارە سەری ئیمانی بۆکێشەکان دیاریکراوە،وەك وتراوە بۆهەردەردێ دەرمانێ، بەلأم تادەردوگرفتەکە نەزانرێ چارەسەری بۆدانانرێ،بەهیوای بەرچاوڕونی وبەئاگابوون لە گرفت وپرسە هەنوکەیەکانی ژیان بۆچارە سەریان لەژێرڕۆشنایی ئیمان، بێگومان ئەم کتێبە لەدووبارەوکەم وکورتی خاڵی نیە ولە ئاست کەم توانایی خۆم دایە ،ئەوەی پێکاومە لەخواوەیەو هەڵەکانیشی لەبەندەوەیە هیوادارم بیخوێننەوە ونزای خێرمان بۆبکەن.

مەلائەحمەدی قامیشی
وتاربێژی مزگەوتی گەورەی هەواری شارلە سلێمانی
مۆبایل/ 07701473902
ئیمێل/ a_qamishi@yahoo.com

پرۆسەی خوێندن ..هەڵوێستە وسەرنج

بەشی یەکەم: فەلسەفەی خوێندن...

وێڕای پیرۆزبایی ساڵی تازەی خوێندن وهیوای سەرکەوتن بۆسەرجەم خوێند کاران،پێویستەفەلسەفەی خوێندن ئیمانی بێت تاکوفێری پەروەردەوزانستێ بن کەلە یەکتاپەرستی نزیکیان بکاتەوەوببنەنەوەیەکی باش لەداهاتودا،ئێستا بەهۆی سیستمی پەروەردەی سیکۆلاریەوەوانەی ئاین ستەمی لێکراوە! پەراوێزخراوە! بۆتاقیکردنەوەی گشتی داخل نەکراوە!لەگەڵ عەرەبیدا(20) نمرەی بۆدانراوە!بۆیە دەبینی خوێندن بۆمەبەستی بڕوانامەیە وبڕوانامەش بۆ مەبەستی ماددەوژیانە!سەرەنجام ئەوپزیشکەی لێدەردەچێ کەلەعیادەکەی بەڕوی خۆشەوەدەیان پرسیارت لێدەکا بەلاّم لەنەخۆشخانە بەپەلەیەووەلاّمت ناداتەوە!یان لەعیادەکەیدا دەتنێرێ بۆسەرجەم پشکنینەکان بۆسۆنار وتاقیگەو تیشك چونکەپشکی تێدایە،ئەوئەندازیارەی لێدەردەچێ کە پاش ماوەیەکی کەم سەقفی بیناکەی درزی بردووە(تەقیوە) ئەو مامۆستایەی لێدەردەچێ کەلەگەڵ بەڕێوەبەرەکەی ڕێدەکەوێ چۆن دەوام بکات یان نەکا ،یان ناپاکی لەگەڵ قوتابیەکچەکەی دەکات!ئەوفەرمانبەرەی لێدەردەچێ کەسەرەڕای

موچەکەی بەرتیلیش وەردەگریٚ!چونکە تەنهابیرلەبەرژەوەندی مـادی خـۆی دەکاتەوەودەلٚیٚ(هی خۆم بۆخۆم هی تۆش دەخـۆم)! کەسـەرە نجـام لـەجیاتی خزمەت وئاوەدانی ولاٚت پڕدەبیٚت لـەگەندەلٚی وویٚرانی،چون کەسـیٚ لـەگـەلٚ خوا ڕاست نەبیٚ لـەگەلٚ خەلٚکی خوا ڕاسـت نـابیٚ، هەرچـەندە بڕوانامەشـی بەرزبیٚت! ،بۆیە دەبینی زۆریٚك لـە سەرکردەو وەزیرومدیروکاربـە دەسـتان دوای مردنیان فایلی گەندەلٚیە کانیان ئاشکرادەبیٚ،(دیارە نالٚیٚم کەلابران یـان خانـە نشـین کـران چـونکەلـەولاٚتی ئیٚمـە ئـەوبڕیارەنایان گریٚتـەوە)پەراویٚزخسـتنی پەروەردەی ئیمانی کاریگەری سـلبی ئـەوتۆی لیٚکەوتۆتـەوە کەخویٚندکارلـە زانکۆوتویەتی: وانەی ئاین نابیٚ ببـیٚ چـونکە زانکـۆ مەلٚبەنـدیٚکی ڕۆشـنبیریە بیٚئاگالـەوەکە (جامیعە)لـەجامیع وەرگیراوە واتەمزگـەوت کـەدەبیٚ (جـەمیعی علومی) تیٚـدا بیٚت،وەبەهـەمان شیٚوەکوردیەکەیشـی کەزانکۆیـە واتـە:کـۆی زانستەکان سەرەڕای ئەوهەمووڕۆلٚەگرنگانەی ترکەمزگەوت بینیویەتی،کە بە داخەوە بەلای هەندیٚکەوەکراوەتـە پیٚشـانگای جلوبـەرگ!لـەگـەلٚ ڕیٚـزم بـۆ حەرەمی زانکۆلـەئیسلامدا فیٚربوونی زانست وزانیاری واجبەبۆنیرومیٚ بۆبەئاگا بون لـەژیان بۆپیٚشکەوتن وداهیٚنان لـەسەرڕیٚگای ڕاستی خۆمـان بۆڕزگـاربونی خەلٚك وڕازی بونی خوا(طلـب العلـم فریضـة علـی کـل مسـلم)ئیسـلام بـە ئوممەتی(اقرا)ناسراوەکەیەکەم فەرمانی خوایەکیٚشەکەلـەکەمتەرخەمی دایە.

بەشی دووەم:مەرجەکانی سەرکەوتنی خویٚنکار:

بۆسەرکەوتنی پرۆسەی خویٚندن دەبیٚ ڕەچاوی ئەم سیٚ خالٚەبکریٚ:

یەكەم: سەرپەرشتیاری قوتابی كەدایك وباوكەدەبێ لەقۆناغی سەرەتاییدا چاودێری بكات لەخوێندنی ولە هاورێكانی سەردانی قوتابخانەكەی بكات، بە تایبەت دایكان كەیەكەم قوتابخانەی پێگەیاندنن ئەگەرلەخواترس بن كاریگەریان زۆرە،پێشەوا(ئەحمەد)رەحمەتی خوای لێبێت دایكی پەروەردەی كردبو بەیانیان هەڵی دەستاندبۆنوێژونەیدەهێشت بخەوێتەوەوهانی دەدا بۆ سەعی كردن وبوبەوئیمامەبەرێزەكەیەك ملیۆن فەرمودەی شیرینی حەزرەتی لەبەربوو!پاشان نمونەی باوكی دڵسۆزحەزرەتی ئیبراهیمەυكاتێ خوامژدەی ئیمامەتی پێغەمبەرایەتی پێدا بۆ نەوەكانیشی داواكرد(ومن ذريتي ...)وكەلە دروستكردنی بەیت بونەوەبۆخۆی وبۆكورەكەیشی پاڕایەوە وداوای لە خوا كردكەبەدوربن لەشیرك وبت پەرستی(...واجنبني وبني ان نعبدالاصنام ....)

دووەم: خودی خوێنكارەكە،كەدەبێ تەنها پەیوەندی بەخوێندنەوەهەبێت، نەك یاری ورابواردن ومۆبایل و t.vو ...هتد، بۆنمونە(ابن الجوزي)تائێوارە لەسەر لێواری دیجلە سەعی دەكرد بەنان وئاو،كولێرەكەی ئەوەندەرەق ببووكە نەیخستیایەتە نێوئاوەكە نەدەخورا!،(امام مالـلك)مامۆستای مەدینەبوو(400 ـ 500) قوتابی لە خزمەتیابوون جارێك لەكاتی دەرسا وتیان فیلێكیان هێناوە بۆمەدینە هەموویان چوون بۆسەیری فیل كەنەیان دیبوو تەنها قوتابیەكی ئەفریقی نەبێ امام فەرمووی بۆنەچوی بۆسەیری فیل؟وتی قوربان من بۆ خوێندن هاتووم،لەسەردەمی رژێمدا لە دواناوەندی بوم وتیان وەرە ببەبە بەعسی وتم:من بۆخوێندن هاتووم ونامەوێ سەرقاڵی شتی تربم، بەلام دوای

شۆڕش زۆربەی ئەوانەی بەعسی وفایلداربون ئەوانەبونەوە بە شت وچونە پێشەوە ئێمەیش هەروەك جاران ماینەوە!بەداخەوەئێستالە بەر پێشبڕکێی خۆشگوزەرانی وماددە حیزبایەتی قوتابیان ناخوێنن، لەبیرمە لە سەرەتای هەشتاکانی سەدەی ڕابردوو لەحەوشە گەورەکەی مزگەوتی گولەك لە چوارقوڕنە ڕاڕەوێکی سەعی کردنم دروست کردبوو ئەوەندەبەسەریا گەڕا بووم بۆسەعی بەهاران شوێنەکەی من وەك خەتێکی دیاری کراو گژو گیای لێ شین نەدەبوو،هاوکات بەهەژاری ونەداری توانیمان بچینە کۆلێج بەلاّم نەك هەر نەکەوتم بەڵکو ئیکمالیش نەبووم،هەندێ لە قوتابیە دەوڵەمەندەکان مامۆستای تایبەتیشیان بۆدەگرن بەلاّم کەمتر سەرکەوتودەبون لەچاوقوتابیە هەژارەکان،ئەمەش بەهۆی سەرقاڵیان بەخۆشگوزەرانیەوە.

سێیەم: مامۆستا،ئەومژدەگەورەیەبەسەبۆمامۆستای بڕوادارکە پێغەمبەر(ص) فەرمویەتی:(انما بعثت معلما)،سەرەتای بانگەوازسەرجەم پلەوپایەکان لەوانە وتنەوەی مامۆستاوەدەستپێدەکات،کاری مامۆستا ئەمانەتەوپیرۆزە وکاری پێغەمبەرانەکە فێرکردنە تێگەیاندنە پێگەیاندنە، نەك حیزبایەتی وجیاوازی کردن لەنێوان قوتابیان وڕێزی لەچك لەسەرنەگرێ ویان تانەلەدین بدات وکوڕوکچ تێکەڵ بکات کەئێستا بۆتە کێشەی سەرەکی ئەوروپا لەبەر زۆر بونی منالّی ناشەرعی ولای خۆمان بە پێشکەوتنی دەزانن!بەداخەوەکە پەند لەهەڵەی ولاّتان وەرناگرن وئارەزوەکانی خۆیان دەسەپێنن لەجیاتی دڵسۆز بون بۆنەوەی داهاتووڕێزگرتن لەئاینی نەتەوەکەیان!مامۆستا دەبێت بەکردەوە

مامۆستابێت وپیشەنگی ڕەوشتەجوانەكان بێت،نـەك بـە قسـەی زۆر یـان بـە دیكــۆر،وەك امــام شــافیعی (ڕەحمــەتی خــوای لێبێــت) فەرمویــەتی: ان الفقیهَ هوالفقیه بفعلهِ..لیس الفقیهً بنطقه ومقالهِ.

سیستمی پەروەردەی ئیسلامی یان ڕۆژئاوایی ؟!

هەركەسێك ئەركی گەورەی چاكسازی بگرێتە ئەستۆ دەبێ گرنگی بدات بە كاروباری پەروەردە،هەوڵبدات بۆگۆڕینی ئیجابی لەژیانی كۆمەڵگادا بۆ دامەزراندنی كۆمەڵگەیەكی پڕلەخۆشی وكامەرانی وگونجاو،پەروەردەش ماناومەبە ستی گەورەی هەیەوبوارولایەنەكانی فراوانن،وەك پەروەردەی تاك پەروەردەی خێزان،پەروەردەی كۆمەڵگەوپەروەردەی مرۆڤایەتی...هتد، ستراتیجی پەروەردەی ئیسـلامی بۆگـۆڕینی مرۆڤەكانەبەئاڕاسـتەیەكی ڕاسـت ودروست وپرۆفیشناڵ،وەك نمونەی هاوەڵان لەپێش ئیسـلام و ودوای ئیسـلام عومەری پێش ئیسـلام وپێشـەواعومەری دوای ئیسـلام چـەند جیـاوازبوون! پـەروەردەی ئیسـلامی لەناومنداڵدانـەوەگرنگی بـەمرۆڤ دەدات تـا لـەدایك دەبێت وسوننەتی هۆزەبانەی منالْ وبـانگ دان بەگوێیداوپـەروەردەی خێزانـی وپاشان قوتابخانەوپێگەیشتن ودامەزراندن وپیری ومـردن ودوا ڕۆژی. ..هتـد، بۆسەرجەم قۆناغەكانی ژیان ومردنی بەرنامەی بۆداناوەوژیانی بۆڕێك خستووە ،بەلاّم لـە بیری ڕۆژئاواییدا نرخی ژیانی مرۆڤ سنورداره بۆیە دەبینی لەلوتكەی زانستدا بێزاردەبێت وخۆی ئەكوژێ!دەڵێ بەرهەمم نەماوە!چون بەلای ئەوانە

وەپیری ومردن دواقۆناغی ژیانە،بەڵام لای ئێمـەمردن قۆنـاغێکی تـری ژیـانی مرۆڤە،بۆیە لـەتێڕوانینی فەلسەفەی ماددی ستاتەروهاوبیرەکانیدا بۆژیان دەڵێن ئێمە نازانین لـەکوێوەهاتووین بۆکوێ دەچین!؟بۆیەسەرەنجام دووچاری بێـزاری و سەرلێشێوان دەبن،بەڵام لـەئیسلامدا ئەم پرسـە یـەکلای بۆتەوەهەرلـەهاتنـە دنیاوە تادواهەواری لـەبەهەشت یان لـەدۆزەخ، سیستمی پەروەردەی ئیسلامی هاوسەنگی ومیانڕەوی ڕاگرتووەبۆدنیاو قیامەت(...ربنا أتینا فی الدنیا حسنة و فی الاخرة حسـنة ...)پاشان پەروەردەی ئیسلامی گرنگی سـەرەکی داوەبـە زانسـت وزانیـاری کەووشـەی(عـیلم)وهاوشـێوەکانی(776)جارلـەقورئانـدا هاتووەخواسوێندی بەقەڵەم خواردووە ویەکەم فەرمانی پەیامی ئیسلامی(اقـرا) واتە:بخوێنە نەك نوێژورۆژوو...،ئیسلام کلێسانیە تادژایـەتی زانسـت بکـات و گالیلۆلـە ناوببات بەڵکوبەپێچەوانەوە،بۆیە بەپیلانێکی پلان بۆدارێژراوی نێـو دەوڵـەتی ساڵی(1907)لـەکۆبونەوەیەکی قەشەکانی میسروپاشان لـەفەلـەستین ساڵی (935)(زوەیمر)ووتی: گرنگ ئەوەیە بتوانین موسڵمانان لـەپـەروەردەی ئاینی دوربخەینەوەوهەربەناو موسڵمان بـن هەرچەندنەبنەمەسـیحیش! ئیترلـەو ڕۆژەوە لـەکاردان بۆپەراوێزکردن ونەهێشتنی پـەروەردەی ئیسـلامی بـەهۆی دەیانی وەك :ساتع عومەری ومسس بیرلـەعێراق وگلول پاشا لـەئوردن وکـرۆ مەرلـە میصروئەلـەنبی لـەسوریا،تاکوتوانیان هەموو پەروەردەی ئیسلامی بکەنـە کتێبێکی بچوکی (20)لاپەڕەیی کەبۆتاقیکردنەوەش داخل ناکرێ!بەڵام دوای ئاشکرابونی زیانەکانی پەروەردەی لائیکی بەتێکەڵاوی کوڕان وکچان لـەدامو

دەزگا وقوتابخانەکان کەبۆیان بوبەکێشـەیەکی گەورەلـەرۆژئاواوئـەوروپا،وەك نوسەری بەناوبانگی ئینگلیزی(دیکۆك)دەڵێ: تێکەڵی ژن وپیاومناڵی بێباوك و گەندەڵی ئیداری وفەسادی ئـەخلاقی زۆری لێکەوتەوە،بۆیـە خـەڵکی ئێستا بەرەوئیسلام دەگەڕێنەوە ویاساکانیشیان هەرهی ئیسلامە بەڵام بەناوێکی تـری خۆیان،وەك لـەمحمد عبده دەگێڕنەوە کەوتوویەتی:لـەئەوروپا ئیسلامم بینی بـێ موسوڵمان بەڵام لـەرۆژهەڵات موسڵمان دەبینم بەبێ ئیسلام!زانایـان پێشـبینی ئەوایان کردوە کەلـەسەدەی (21) دا ئیسلام لـەئەوروپاوە بۆمان دەگەڕێتەوە! چونکە ئەوان لـەدیدێکی مەعریفیەوە بۆسستمی پەروەردەی ئیسلامی دەڕوانن، بۆیـە کەسـێکی وەك (مایکـڵ وۆڵـف)لـەرۆژنامـەی (میـدیامۆناتۆ ریـس)لـە 2001/6/11 بابـەتێکی نوسـیوە بەناونیشـانی(islam the next amrkan relegon) واتە:ئیسـلام ئـاینی داهـاتوی ئەمریکایە،وەرۆژنامـەی (sandey times)ی بەریتانی لـە 22/4/ 2004نوسـیویەتی کەزیاترلـە(14) هـەزار سپی پێستی بەریتانی موسڵمان بوون بەهۆی بێزاری ونائومێـدیان لـەبـەها رۆژ ئاواییەکان کەلـەناوئەواندا کەسایەتی ناوداری(جۆناسان بێـرت)ی تێدایـە کـە کوڕی(لـۆرد بێرتـی)بەڕێوبـەری پێشـوی(B.B.C)سەیروسـەمەرەیەکە تـازە دەیانەوێ بەری خۆربەبێژنگ بگرن ولێرەولـەوێ دینەکـەمان بەکۆنەپەرسـت ودواکەوتوو تۆمەتباردەکەن!جگەلـەدەیانی وەك زانای مەجـەڕی (جرمـانۆس) کەهەشت زمان دەزانێ و(150)کتێبی نوسیوە لـەلوتکەی زانستەوە موسڵمان دەبێ،ئـەم دینـە خاوەنەکـەی خوایـە بۆیـە هەرگیزلـەبن نایـە ئـەینا

دەبونەمابایە،سیستمی پەروەردەی ولاّتی ئێمەلەخزمەت گەنج ولاوەکاندان نیەچونکە دامەزراندن لەدامودەزگاکاندالەسەربنەمای تەزکیەی حیزبی بووە لەجیاتی پسپۆڕی و دڵسۆزی وهاولاّتی بوون کەئەوەش ڕێگربووە لە خستنە گەڕی تواناکانیان لەشوێنی شیاوی خۆیان،جێگەی سەرسوڕمانە کەلە کوردستان پەند لە هەڵەی ولاّتانی ئایدزوەرناگرن وتازەبەتازە سیستمی سویدی دەسەپێنن بەسەر گەلێگی موسڵماندا کەپێچەوانەی بیروباوەڕی کوردانە!لەتێکەلاّوی کوڕان وکچان وپەراێزکردنی دینەکەوتەنانەت زەمینەو زەمانیشیان بۆنەڕەخساندووە وچەندقوتابخانەیەکی نمونەییان قوتکردۆتەوە بۆ ڕاگەیاندن ودنیایەك قوتابخانەی بێنازوبێ خزمەتمان هەیەوکێشەی بیناوکەمی مامۆستای پسپۆڕ وگۆڕینی مەنهەجیش سەری لەقوتابی و مامۆستا تێکداوە!لە ڕاپرسیەکی ڕادیۆی نەوادا ساڵی(2008)ئەنجامی دابولەهەرێمی کوردستان سەبارەت بەهەڵبژاردنی سیستمی ئیسلامی یان عەلمانی؟سەرەڕای ئەوهەموو چەواشەکاریە(0/083)دەنگیان بۆسیستمی ئیسلامی دابوو،دواترئەوسیستمە مۆدێرنە بوبەجێگەی ڕەخنەی زۆری پسپۆڕانی لەگەڵ خۆنیشاندانی بەردەوامی خوێندکاران هاواری میدیاکان ڕوبەڕووبویەوە!بەنمونەپاشکۆی ڕۆژنامەی دەستووربەناوی(جیهانبینی پەروەردە) ژمارە (29)ی26 /4/ 2010بەمانشێتی گەورەنوسیبوی:مەترسی هەڵوەشاندنەوەی سیستمی نوێی خوێندن دەکرێت، بۆئەومەبەستەبیروڕای زۆرلەزانایان وپسپۆڕانی بواری پەروەردەی تێدا وەرگیرابووکەڕەخنەوگلەیی زانستی وئیداریان کردووە و

زۆرنارازین لەوسیستمە نامۆونەگونجاوەبەکوردی موسـڵمان،بێگومان هـەموار کردنی مسـۆگەرەودەبیّ هـەربکریّ، ماوەتـەوەبڵێین:تاچـەندکوڕان وکچـانی موسڵمان پەروەردەکراون وئامادەنەبن کەبەتێکەلاّوی بچنەپۆلـەکانەوە.

تێکەلاّوی کوران وکچان لە پێناوچی؟!

خوێندکارکەدێت بۆزانکۆبۆچی دێت؟خۆئەگەرمەبەست لـەهاتن بۆزانکۆ ئەو هەراوهوریاو زەردوسوروئالّووالاّیەبێت ئەوادەکرێت مرۆڤ لەشوێنی لـەوە چاکتربگەرێت بۆئەوکارە،تۆکاتێك دەڵێیت(زانکۆ) کەسی بەرانبەر یەکسەر گوێت بۆدەگرێت!ئێمەلـەدەرەوەدەڵێین زانکۆمان هەیەولاّتان سەریان سورِ دەمێنیّ چون ئەمەکارێکی گەورەیە،بەلاّم ئاخۆناوەرۆکی زانکۆلـەئاست ناوەکەیدایە یان خەریکەببێتەجێگای (کەپلاّندن)تێکەڵی کورِان وکچان لـەوەدانەماوەمن بڵێم باشەیان خراپە چونکەپلانی بۆدارِێژراوەودەبێت وابێت! ئەم نوسینەبۆ کەسێکە کەدەبیستیّ وگوێدەگریّ(لمن کان له قلب أوألقى السمع وهوشهيد):

یەکەم/ کورِوکچ دوومەخلوقی خوان کەبێیەك نایانکرێت بۆتەواوکردنی ژیانی یەکتردروست کراون،یان دەبێت ئازادبکرێن لـەگەڵ یەکترچی دەکەن بیکەن لـە دوای مارەبرِین وەکوشەرع رِێگەی داون،یان نابێت پێکەوەبن لـە شوێنێك داوەك لـە شەرعدا هاتووە،ئەمەتەنهائەوەنیەتۆبڵێیت ئەمە شەرعەو کۆن بوە، بەڵکوئەمەناخی مرۆڤەکان وادەڵێت ئەوانەی کەدەڵێن ئازادی و

سەربەستی ئافرەت.. وهتد،ئایا ئامادەن کچ وخوشکی خۆیان بدەن بەدەست کەسێکەوە چی دەکات بیکات؟ دڵنیام کە کەسیان وەهانین.

دووەم/ئەم تێکەڵاوییە بێ یاساورێسایە ئازارەبۆدەروونەپاکەکان خەم زیاد کردنیشەبۆدەرونە پیسەکان،تۆلەکۆمەڵگەیەکدا دەژیت بەهاوغیرەت و شەرەف وناموسی تێدایە،کەسی ئیدیعاکەری ئازادی ئافرەت لەهەموو کەس زیاتر پێوە پابەندە،بەڵام تەنهاوەکوخوشك وبرایەکی خۆی نەك هی من وتۆ .!

سێیەم/ هیچ قازانجێك لەتێکەڵکردنی کوڕوکچ دانییەلە شوێنێکی وەکو زانکۆ وپەیمانگاکاندا ڕەنگەیەکێکی (سۆپەرمان) بڵێت ئەوەنیەزانست پێشکەوتوە؟ دەکرێت بڵێین زانکۆلای ئێمە تەنها کات بەسەربردنە،نەك فێربونی زانست، دەڵێ ئەوتەمەنەی من لەزانکۆدەیبەمەسەرنیوەشی زیادە بۆئەوعیلمەی کەمن پێویستمە چونکەمن کارم موحازەرەلەبەرکردنەوبەس!بۆیەدەبینین بەوهۆیە وەئاستی زانستی فێرخوازان لەدابەزیندایە،بۆزیاتردڵنیا بونت لەوبۆ چونەم کتێبێك تایبەت لەوبارەوەنوسراوەبەناونیشانی(نەخوێندەواری لە زانکۆدا ...!)لەنوسینی هێمن خورشید بخوێنەوەوزیاترلەسەری نارۆم، بەدەردی فاروق ڕەفیق ووتویەتی: زانکۆتەنهابووەتە جێگەی شەهادە بەخشین!.

خوێندكار یان قوتابی ؟!

لەڕێبەری وەرگرتنی(خوێندكار/قوتابی)دا

لەكاتێكدا هەوڵی یەكگرتنەوەی دووئیدارەیی ویەكخستنی ماڵی كوردی و بانگەشەی هاولاٚتی بون وڕێزی بەرانبەرویەكپارچەیی زمانی ستانداری كوردی دەدرێت،بەلاٚم تائێستاودوای زیاترلە(19)ساڵ لەتەمەنی حكومەتی كوردی وەزارەتی خوێندنی بالاٚوتوێژینەوەی زانستی كەدەبوا لوتكەی مەعریفەو ناوەندی ڕۆشنبیری وپارێزەرومەڕجەعی زمان وئەدەبی خۆمان بوایە،جێگەی سەرنجەكەنەیان توانیوەلە سەرەتاكانی زمانی خۆیاندا یەك بگرنەوە چۆن دەتوانن لەپرسە گەورەو چارەنوسسازەكان بەڕاستی یەك بگرن!؟سالاٚنە ئەگەركتێبی ڕێبەری وەرگرتنی (قوتابیان/ خوێندكاران) لەزانكۆو پەیمانگا كانی هەرێمی كوردستان دەبینی، سیستمی خوێندنی ئەم ولاٚتەشت بەرچاو دەكەوێت،جگەلەوەی كەئاڵۆزی وڕۆتینی زۆری تێدایەبۆخوێندكارهەر لە سەرەتاوە ئاهەنگی دەرچون وخەمی وەرگرتن ودامەزراندن دەست لەملان دەكات،لەسەرجەم ڕێبەرەكەداوتەنانەت لەناونیشانی كتێبەكەشدا ئەگەر خوێندكارنوسرابێ خەت مایل / قوتابیش نوسراوە،ئەگەرخوێندنگا نوسرابێ

ئەوە قوتابخانەش لەگەڵیا نوسراوە!تەنانەت لەبەرڕیزی بەرانبەر یان(لەبەر نەوروژاندنی بەرانبەر)لەتایتڵەکاندا خۆیان لەڕەنگی زەردوسەوزپاراستووەو هەربەشین وسورنوسیویانەخۆزی بۆپاراستنی یەکڕیزی ناومالی کورد لە جیاتی وشەی(خوێندکار/قوتابی) ناوێکی سێیەمیان بهێنایەوەك فێرخوازیان بەرێکەوتنێکی ستراتیجی یان تەوافوقی ببورن(زانستی)یەکێ لەودووانەیان هەڵبژاردایە(قوتابی یان خەێندکار)(ژن یان ئافرەت)!ئەوکاتەش دوای (20) ساڵی ترکەتەمەنی من وتۆتەواو دەبووئومێدیان دەبووکێشەی هەرەگەورە کانی وەك{ئاووکارەباو ڕێگەی گەڕەکی کانی سپیکەو خەتەنەی ئافرەتان وتێکەڵکردنی کچان وکوڕان و...هتد}بۆنەوەی داهاتومان ئەگەر زلهێزەکان مانەوە،ئەوکات لەوانەیە پرسە وردەکانی وەك کەرکوك وناوچە دابڕاوە کانیش چارەسەربکرێن! تەمەنی من وتۆش بەشی ئەوهەموو هەنگاوەسیاسیانە ناکات،تەوەرەی ئەم باسەمان وەك ئەو کەسەی بەسەر هاتوەکەنەخۆشی دڵی هەبوو بەڵام جوانکاری لوتیان بۆدەکرد! ئەو بارەناهەموارەهۆکارە بۆ نەمان ولاوازبونی ئینتمای گەنج ولاوی کورد بۆنیشتمانەکەی،لەکاتێکدا پێشەوا قازی محمد سەڕەرای ڕەوشی ناهەمواری ئەوکاتە وباری خراپی ئابوری توانی لەماوەی چەندمانگێکدا کۆماری کوردستان دابمەزرێنێ لە مهاباد کەتەنها شەش مانگیشی خایاند،لەکۆتاییدا لەڕووی دلسۆز ییەوە بۆ کوردوکوردستان دەڵێم بابەخۆماندا بچینەوە،ئەگەرخەڵکانێك لەسزای خودا ناترسن وهەست بە لێپرسینەوە ناکەن بائەوەبزانن کە مێژوو ڕەحم بەکەس ناکات،

بامێژوویەکی سپی تۆمار بکەین،چـونکەدوای نـەمانی خۆمـان وگـۆڕانی ئـەم ڕەوشە،نەوەی داهاتوو سەرجەم ئەو هەڵانـەمان بەچـاودا ئەدەنـەوەودەبن بـە لـەکەیەکی ڕەش بۆمێژوو.

گەنجانی دوێنێ و ئەمڕۆ

مادام لاوان ڕۆڵی سەرەکی دەبینن لـەگۆڕانکارییەڕامیاری وکۆمەڵایەتیە کانداوجڵەوی کۆمەڵگە بەدەستیانەوەیە بەرەوهەرئاراستەیەکی بـەرن ئیجابی یان سلبی وئەوان لـەناو جەماوەردا ئالیەتێکی دیارو بـەر چـاون لـەجێ بەجێ کردنی ئایەتی گۆڕان وهەنگاونان وداهێنان(إِنَّ اللَّهَ لاَيُغَيِّرُمَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوامَابِأَنفُسِهِمْ)بۆیەناحەزانی دین بەردەوام لـەسەنگەری لادان وچەواشـەکردنی گەنجاندان،ئـەوەش لـەمێـژووی دوورونزیکدادیاروبـەر چاوەکاتێ سوپای فەرەنسا هـەوڵیان دەدابۆگەڕاندنـەوەی (ئەنـدەلوس) کەدەکاتەئیسپانیای ئەمڕۆ جاسوسیان نارد بۆئاگـاداربوون لـەهەسـت و نەستی موسڵمانەکانی ئەوێ،ڕۆژێکیان جاسوسێك مێردمنـدالێکی بینـی بێتاقەت بووپرسی بۆچی وابێتاقەت وداماوی؟ئەویش ووتـی ویسـتم بـە دارلاسـیکەکەم دووچـۆلەکە بکـوژم بـەلاّم هەریـەکیان بەرکەوت،جاسـوس ووتـی جائەوەچـی یەوخـەمی بۆچـیە،ئەمیش ووتی:بۆئـەوەی لـەداهاتوودا ڕابـێم کەهـەرکاتێ سـوپای دوژمـن دای بەسـەرمانا بەیـەك تیردووسـەرباز بکـوژم!جاسوسـەکە لـەڕاپۆرتی

مانگانەیدانوسی بووی لەم کاتـەدا هـەر چـی بکـەین سـەرکەوتوونابین چونکەگەنجەکانیان خاوەن پەیام و بەرنامەن،دوای بیسـت سـاڵ هـەمان جاسوس گەڕایـەوە بۆئەوشـوێنە بـۆ پرسیاروڕاپرسـی وئاگـادار بـوون، سـەرنجی دا هـەرزەکارو گەنجـەکانیان سـەرقاڵی خـۆش گـوزەرانی وڕابواردنن،چووبەلای گەنجێك داکەلەپارکێك دا دانیشـتبوو خـەمبارو بێتاقەت،جاسوس پرسی خێرەوابـێ تاقـەتی لـەم جەوەخۆشـە؟ ئـەمیش ووتی مەوعیدێکم بوولەگەڵ یارەکەم بەڵام کاتەکەی لایداوەوچاوەڕوانم ودیارنیە!ساڵانی پێشوو خەمی چیان بوو ئێستا خەمی چـیانە!ئـەمجارەیان لەڕاپۆرتەکەیـدا نوسـی بـۆ فەرەنسـا کـە بەدڵنیایەوەسـەردەکەوین بەسەریاندا وئەندەلوسیان لێ وەردەگرینەوە ،چونکە هەسـت ونەسـتی گەنجەکانیان گۆڕاوەبۆڕابواردن وخـەمی دیـن و نەتـەوەیان کـەم بـووە وهەرکەسـەخەمی خۆیـەتی!ئەوەبووسـەکەوتن،جا ئەگەرئـەم ڕوداوە بەراوردبکەین لەزۆربەی گەنجانی ئەمڕۆژگارەبەئاشـکرا بۆخـۆی دیـارە ...هەرکەسە چاوەڕێی یارە...گەل وولاتـیش درابـەپارە!، سـەرنج بـدە پەندوەربگرەلەبەسەرهاتی حەزرەتی یوسفυکە پێشەوا وسـەر مەشـقی گەنجانی خواناسـە،گەردەتەوێت خوابتخاتەژێرسـێبەری عەرشـی خـۆی لەڕۆژی قیامەت بکەویتە بەر فەرموودەی پێغەمبەر(ρ) (...شـاب نشـاء فی عبادة الله) ئەوا گەنجێکی دەست ودامێن پـاك بـە،بێئا گاولـەخۆبایی مەبە،بیربکەوەلەچـیرۆکی ئـەو کۆمەڵەگەنجـەی کەلـە

سورەتی(كهف)داباس كراون،یان ئەوگەنجانـەی كەلـەدەوری پێغەمبـەر بون(ص)چ جۆرەگۆڕانكاریـەكیان بەسـەررۆژگاری خۆیانـدا هێناوبونـە جێگەی شانازی دنیاودوارۆژ.

چاولێكەری دەردێكی كوشندەیە:

پێغەمبـەری پێشـەوامان(ρ)فەرموویـەتی(مَـن تشـبَه بقَـوم فهـومِنهم)(رواه ابـو داود)واتەهەركەسـێك خـۆی بەقـەومێك بچـوێنێ ئەوانـەو كەسەلـەوانە،چـاو لێكـەری دەردێكـی كوشـندەی كۆمـەڵگای كوردەواریمانە،هەرشـتێك لـەدەرەوەی خۆمان ناردیان بێ چەندو چون وەری دەگـرین بـێ لێكدانـەوەی چاك وخراپی، نازانم ئـەم كـارە نـاو بنـێم چـی؟زاڵ بـونی فەرهـەنگی بێگانـە ویستی؟یان لـەشتی خۆ ماڵی وەڕەزبوون؟یان تەنها چاولێكەری كوێرانەیەوبەس یـان بڕوابەخۆنـەبون! ئـەوەی زیـاتر جێگـای داخـە ئـەم دەردەكوشـندەیە بەنیشانەی پێشكەوتن و شارستانی دەزانن!یـان بەكوردایـەتی لـەقەڵـەم دەدەن كار گەیشتۆتە ئەوەكـە چـاولێكەری بـێ بڕوایـان هـەموو بوارەكـانی ژیـانی گرتۆتەوە،جارێك بەمۆدێلی چاك یان بەناوی مـۆدێرن ونوێخـوازی وبـەناوی سیستمی نوێی جیهانی وهەر جارەبەناووڕەنگێ ئەینەخشێنن!ئەوەی كەجێگەی سەرســـــورمانە داب ونـــــەریتی ڕەســـــەنی كوردییـــــە كەزۆربـــــەی لـەئیسلامەوەسەرچـاوەی گرتووە،بەرەوتوانەوەیـە بەتاییـەت جـل وبـەرگی كـــوردی پیـــاوان وژنـــان كەســـاڵانە تـــەنها بۆنەورۆژوبۆنـــەكان ئەیكەنـــە

بەریان،لەکاتێکدا لافی کوردایەتی لێدەدرێ،حکومەتی کوردی و شۆڕشی کوردی ، بەڵام لەسەر دین و داب و نەریتی بێگانە،لەکوێ عەرەبێك جلی کوردی کردە بەری، لەشارەکەی خۆشمان بەرگی کوردی نامۆیە و بە چاوێکی سوك سەیری دەکرێ، ئەگەر کار ئاوا بڕوات پاش چەند ساڵێك هەر کەس جلی کوردی لەبەربکات منداڵ ئەکەوێتە شوێنی!جگەلەکاتی نەورۆز، ڕۆژێك بۆشاهیدییەك چومە دادگای سلێمانی بەجامانە وجلی کوردییەوە ئافرەتێکی سفور دانیشتبوو بەفیزێکەوە وتی حاجی پەنجەوبێنە،منیش وتم قەڵەمەکەو بێنە کاتێ ئیمزام کرد وتی ببورە دیارە مامۆستای،وتم ئەرێ تۆ وادەزانی هەرچی ئەم بەرگەی لەبەربوودوا کەوتوونەخوێندەوارە؟ئەمە بەرگی ڕەسەنی باوك وباپیرانتە پاشان وتم من بڕوانامەی بکالۆریۆسم هێناوەلە بەغدا وبەم بەرگەوە شانازی دەکەم،بەڵام توخوا ڕاست پێم بڵێ تۆ سێی ناوەندیت بڕیوە لێرەی یان واستەیە..، پاشان داوای لێبوردنی کرد،دەمەوێ فەرمودەیەکی پێغەمبەرتان(د.خ) یاد بخەمەوە کەوەکوموعجیزەیەك ئێستا بەرجەستە بووە کەئەمە کوردییە کەیەتی:(لەمەودوا شوێن ڕێبازی قەومی پێش خۆتان دەکەون،بست بەبست وگەزبە گەز،تەنانەت ئەگەریەکێکیان بچێتە ناو کونی سەرمازەڵەوە،ئێوەش دەچنە ناوی)(حاکم گێڕاویەتییەوە)ئەو ڕاستییە حاشا هەڵنەگرە ئێستا هەموومان بەچاوی خۆمان ڕۆژانە لەناویدا دەژین،هەرمۆدێلێ لەکەناڵە ئەوروپی وغەربییەکان نیشان درا ئەوا ڕاستەوخۆ لێرە پیادەی دەکەن،بێ ئەوەی بیرلەئەنجامە خراپەکەی بکرێتەوە،خۆچواندن ولاسایی

کردنەوەی بێگانە کەسایەتی ئەومرۆڤە وون دەکات چونکە بەچاوی خۆی نابینێ و بەعەقڵی خۆی بیرناکاتەوە،بەڵکو بەچاوو عەقڵ وبیری ئەوان کار دەکات،لە لایەکی ترەوە ئەم دیاردەیە نیشانەی لاوازییە چونکە لاوازوبێهێز لاسایی بەهێزدەکاتەوە،لاسایی کردنەوەی بێ بڕوایان لەجل و بەرگ و داب ونەریتیاندا سەردەکێشێ ولاسایی کردنەوەیان لەبیروباوەڕوبیرۆچکەکانیاندا، بەڵام فەرمودەکە لاسا کردنەوەی بێگانە لەپیشەسازی وزانستە بەسودەکان ناگرێتەوە،چونکە(حیکمەت بزربوی بڕوادارەولەهەر شوێنێك پێی گەیشت ئەو شایستەترە بەهەڵگرتنەوەی)ئەرێ گەنجانی موسوڵمان(لەکوڕان وکچان) ئەمڕۆلەکوێی ئەم فەرمودەیەدان؟!بەداخەوە کەهەندێ لە گەنجەکانمان چونەتە سەرداب ونەریتی ئەوروپی وغەربیەکان تەنانەت لە بێگانەپەرستیدا ئەوەندە پێش کەوتون!بەرگی ڕەسەنی خۆیان تەنها لە بەهارونەورۆزدا بۆ سەیران ووێنە گرتن لەبەردەکەن!هەندێ لە ئافرەتانیش لەجل و بەرگ و جوانکاری ونینۆك درێژ کردن خۆیان بەئافرەتانی بێگانە دەچوێنن،کە نەخشەسازی جولەکەی جیهانییە بۆلادان وماڵ بەفیڕۆ دان ویاری کردن بە عەقڵی مرۆڤەکان ...،بۆ چارەسەرکردنی ئەم دەردە کوشندەیە دەبێ موسوڵمانان جارێکی تربەخۆیاندا بچنەوەو بە ئاگابن بەناوی پێشکەوتن و تازە گەری یان بەناوی کوردایەتی فێڵیان لێ نەکرێ ودوچاری لاسایی کردنەوەی کوێرانە نەبن ،بەڵکوپێویستە: بەعەقڵی خۆمانەبیربکەینەوەولەجیاتی عەقڵی بێگانە،بەچاوی خۆمان بڕوانین نەك بەچاوی بێگانە،ڕەسەنایەتی خۆمان

لەدەست نەدەین ودەست گرتوو بین بەڕێبازی باپیرانمان کەئیسلامە، چون پابەندیمان بەئیسلامەوە ژیان ژیاروپێشکەوتنە،دین ڕێگرنیە لە کوردایەتی وپێشکەوتن، لەهەمان کاتدا سود لە تەکنەلۆژیاوشتەباشەکانیان وەر بگرین، بەڵام نەك توانەوە لەناویاندا .

هۆکارەکانی توندوتیژی دژی مندالان ..(ڕۆژی جیهانی منالان)

سالأنە لە(6/1)دا دروشمەکانی مافی مندالان وساوایان لەمیدیاکان بەرز دەکرێتەوەکەبەڕۆژی جیهانی منالان ناسراوەوساڵی(956)ڕاگەیەنراوە بێگومان مافی مندالانیش بەشێکی سەرەکیە لەمافەکانی مرۆڤ هەرچەندە ئەوانەی ئەو مافەیان داهێناوەمەبەستیان پێ لەمافەکانی مرۆڤ ومنالانی خۆیانە (ئەوروپا وخۆرئاوا)نەك ئەوانەی ئێمەچونکەڕۆژگارئەم ڕاستیەی سەلماندوە، ئێمەش بازاڕی میدیاکانی پێگەرم دەکەین وبەدروشمەکەش قەناعەت دەکەین ! دوای ئەم پێشەکی بەکورتی دێمەسەرهەندێ لەهۆکارەکانی توندوتیژی :

* مندالٚ نابێ پێش بالٚغ بوونی یان پێش (18) سالٚ بخرێتە بەرئیش وکار چونکە دووچاری لادان(انحرافات) دەبێت وستەم تاوانە، ئێستا بەپێی داتایەکی مندالٚ پارێزی کوردستان زیاترلە(15) هەزارمندالٚی ئیشکەرلە کوردستاندا هەن!لەکاتێکدا جیهانی مندالٚ دنیایەکی پاك وپڕبەرائەتەو خۆشی وجوانی وچاکترین سەروەت وسامانی دنیایەونەوەوئومێدی دوارۆژە: المال والبنون زينه الحياەالدنيا ...، لەکاتێکدا پێشەواکەمان فەرمویەتی: ليس منا من لم يرحم صغيرنا ولم يعرف قدركبيرنا..،واتە: لەئێمەنیەئەوەی سۆزو بەزەیی نەیەتەوە

بەبچوكەكانمانداو ڕێزی گەورەكان نەگرێ ..، ئەوە بانگەوازوپەیامی ئیسلامە..نەك تۆمەتی ترس وتۆقاندن وتیرۆرودواكەوتن!

هۆكارەكانی توندوتیژی زۆرن لەوانە:

1) دووركەوتنەوەلەمەنهەج وبەرنامەی ئیسلامی،

2) كاریگەری سلبی میدیاكان،3) هاوڕێی خراپ،بەتایبەت لەشوێنی كار

4) نەبونی سۆزوبەزەیی، بەتایبەت لەكاتی جبابونەوەی دایك وباوك ئەو كات دەكەوێتە لای كەسێ كە هەرگیزجێگەی دایك وباوكی ناگرێتەوە .

مامەڵەی سەلبی ماڵەوە،بەتایبەت كەئێمەی كورد پەروەردەی توندو تیژ بوەتە بەشێكی كەلتورەكەمان،جائەودایكەی منالەكەی داخ دەكات بەكەوچكی چا،یان بەهەڕەشە ئەیترسێنێ زۆر هەڵەیە،پەروەردەی خراپ تەنها زیان لە خێزان نادات بەڵكو كۆمەڵگاش زیانی لێدەكەوێ وكاریگەری خراپی دەبێ بۆی چونكە ئەندامێكی لە دەست داوە،بۆیەئیسلام زۆر گرنگی بەخێزان داوە كە بەردی بناغەی كۆمەڵگایە،ڕێكخراوەكانی منداڵان تا ئێستاش نەیان توانیوە چارەسەری كێشە كانی منداڵان بكەن، چونكە پاشكۆی حیزبن!كێ بەر پرسیارە لەمنداڵانی دەست گێڕو سواڵكەری سەر شەقام(منداڵانی كاروكۆڵان) ؟وەلەومناڵانەی كەلەخوێندن دابڕاون؟ئەو منداڵانەی كەخاوەن پێدا ویستی تایبەتن؟منداڵانی بێنازی یەتیم وپاشماوەی شەڕی ناوخۆ؟تاكەی بێدەنگی؟ بۆچی كەس ئامادە نییە ئەو بەر پرسیاریەتیەبە كردەیی بگرێتە ئەستۆ؟

ڕێکخراوەکانی منالاْن دەزگاکانی حکومەت،ئەوەندەبەسەبۆگەورەیی ئەم دینـە کەنەیارانیشی دانیان بەوە داناوەکەئیسلام لـەمامەڵــەی ڕۆژانەیـدا نەرمونیانــە، (جۆن ئیسپۆزیتۆ) مامۆستای زانکۆی(جۆرج واشنتۆن) وتویەتی: {ئیسلام ئاینی میهرەبانی وپێکەوەژیانەودورەلـە توندوتیژی..}

مافـەکانی منداڵ

(مافی منداڵ لـەخێزانی بەختەوەروکۆمەڵگای ئاسودەدا بەرجەستە دەبێت) بۆیە دەبێ سەرەتا گرنگی بدرێت بەخێزانەکان،لـەئیسلامدا بەشێوەیەك گرنگی بەمافی منالْ دراوە کەئەگەرمنداڵەکە دۆزراوەبو وخاوەنەکەی نادیار بێت کە لـە فیقهی ئیسلامیدا پێی دەوترێ (لقیط)حکومەت بەخێوی دەکات، وەك لـە سەردەمی پێشەوا عومەردا کەسێك منالْکی دۆزیەوەو بردیەلای پێشەواعومەر ئەویش فەرموی:تۆسەرپەرشتی بکەووبەخێوکردنیشی لـەسەر ئێمەیە،پێغەمبەر (د.خ)لـەگەڵ منداڵی ئامۆزاکانی یاری دەکردودەیفەرموو{من سبقنی فله کذا وکذا}هەرکەس پێشم بداتەوە فلان شتی ئەدەمێ،جارێکیان کە پێغەمبەرلـە سوجدەدابوو لـەمزگەوت زۆر مایەوە،وتیان:اطلت یارسول الله؟ واتە: سوجدە کەدرێژبو وزۆرمایتەوە،فەرمووی حسین لـەسەرپشتم بوو ویستم بە ئارەزووی خۆی بێتەخوارێ!وخۆشیەکەی لـێ تێك نەدەم!هەرکاتێ سیستمی شەریعەتی ئیسلام لـەئارادا نەبوو یان تێگەیشتن لـەدین بەهەڵەبوو ئەواتوندو تیژی دەکەوێتەوە،ئەومافانەی لـەقورئان وسوننەت بۆمنداڵ هاتوە هیچ شتێك جێگەیان ناگرێتەوەوشەریعەتی ئیسلام چەندبەشێکی تایبەتی دیاریکردووە

بەمندالٚ وەك {باب العقيقة،الحضانة،الرضاع،الختان } ئەومافەش لـە منداڵدانەوەدەست پێدەكات بەوەی كەداوێن پیسی حەرامكردووە وتالـە ڕێگەی خێزانەوەپارێزگاری لـەوەچەی ئادەمیزادبكرێت، پاشان لـەڕێگەی:

1) هەڵبژاردنی دایكێكی چاك وپاك (ئیماندار) (تخيروا لنطفكم..)
2) خۆشحاڵ بون بەلـەدایك بونی بە:سەربڕینی ئاژەڵ وبانگ دان بە گوێچكەیداوناونان وكەلـەڕۆژی حەوتەمداسوننەتی حەوتمی بۆبكرێ،
3) پەروەردەكردنی لـەسەربیروباوەڕی ئیسلامی،كەلـەتەمەنی حەوت ساڵیەوەدەست پێدەكات
4) لـەتەمەنی (10)ساڵیدا شوێنی خەوتنی كوڕوكچ لـەیەك جودابكرێنەوە
5) دایك وباوك پێویستە بەیەكسانی سەیری كوڕوكچەكانی بكات.
6) ڕێگرتن لـەهاوڕێیەتی بەدونالـەباروچاودێری بكرێ لـەگرتنی هاوڕێ.
7) لـەبەرچاوگرتنی سزاوپاداشتی گونجاولـەلایەن دایك وباوكەوە.

بەشێوەیەكی گشـــتی دایك وباوك وپەروەردەكاران بەرپرسیارن لـە: پەروەردەی ئیمانی وڕەوشتی وجەستەیی ودەرونی وكۆمەڵایەتی و پەروەردەی جنسی،بێگومان هیچ كەسێك ناتوانێ شوێنی دایك بگرێتەوە بۆمنالێ،لـەژمارە(525)ی ڕۆژنامەی(الشرق الاوسط)داهاتوەكە 60./.ی ئەومنالانەی لـەدایەنگەكان بەخێودەكرێن دوچاری كێشەی دەرونی دەبن، بۆیە ئافرەتان كەلـەكاری سەرەكی وسروشتی خۆیان دورخرانەوەسەرەتا

منالـەکان دەبنە قوربانی ودواتروسەرەنجام کۆمەڵگا یەکی ناتەندروستی لێدەردەچێت وپارەومااددەش کەلێنی سۆزوخۆشەویستی پڕناکاتەوە، بۆ زیاتربەئاگابون لـەوباسە کتێبی(تربیەالاولادفی الاسلام، د.عبداللە ناصح علوان)بخوێنەوەکەکراویشەبەکوردی.

منداڵانی سـەرشەقام وکاروکۆڵان:

(بەپێی هەڵسەنگاندنی ڕێکخراوی مـافی مـرۆڤ نزیکـەی(100) ملیـۆن منداڵ لـە سەرانسەری جیهانـدا بۆپڕکردنـەوەی پێداویسـتیەکانی ژیانیـان ناچـاری کـار کـردن بـون وزۆربـەیان کـوڕن وکچـەکانیش کـەوەك خزمەتکارلـەماڵان کاریان پێدەکـەن دوچـاری بەدڕەوشـتی ودەسـتدرێژی بونەتەوە)، کە ئـەوەزەنگێکی مەترسـی داری پێشـێلی مـافی منداڵانـەو کەلـەڕوانگەی ئیسلامەوە ستەم وتاوانـەو ڕێگـە پێنـەدراوە،دیارە ئـەوەش لـەنەبون وغیابی سیستمی ئیسلامیەوبەپێودانگی(حوکمی واقیع)دەسـەڵاتی سـیکۆلاری ئـەم ڕۆژگـارە بەرپرسیارە،لـەشـەریعەتی ئیسـلامدامناڵ ئـەبێ سەرجەم پێداویستەکانی ژیانی بۆدابین بکرێ تا بـاڵغ دەبـێ بەرپرسـیارنیە وەك پێشترئاماژەمان پێداولـەمافەکاندا.

*سەرچاوە/فارسی (ماهنامە_کودك)

مافی ئافرەت.. ئەبێ چۆن بێ ؟!

کاتێك بمانەوێ سەبارەت بەئافرەت بدوێین وبنوسین ئەوا مەبەست لـە دایـك وخوشك وئەوقوتابخانەیەی کەپیاوان و ژنانی تێدا دەردەچـن، باسـی قوربـانی دانی بـێ سنوروسـۆزو خۆشەویسـتی جوانییـە،جا لـەبەرئـەوە تاوانبـارن ئـەو کەسانەی ڕێزی تەواوی لێناگرن ومـافی خـۆی پـێ نـادەن تـەنها سـاڵی دوو ڕۆژنەبێت کەئەویش (ڕۆژی دایك ورۆژی ژنان،8ی مارس)کەچەند ساتێ بـە شان وباڵیاندا دەدەن وچەپکە گوڵیان پێشـکەش دەکـەن وهیچـی تـر!ئـەڵێم بەوئافرەتانەی کەئەیانەوێت ڕێزداربن وبەچاوی ڕێزەوە سەیر بکـرێن لـەدونیا ودوارۆژدا بەچاوێکی ڕون و زانستەوە سەیری بنەماو یاساکانی ئـاینی ئیسـلام بکەن سەبارەت بەئافرەتان لەقورئان وفەرمودە پیرۆزەکاندالـەمێژوی هاوەڵـان وپێشینانداا چەندە ڕێز گیراوەلـە مـافی ئافرەتـان ودەبـینی خـاوەنی چ پلـەوپایـە یەکی بەرزن کەبەراورد ناکرێن لـەگەڵ ئافرەتانی ڕۆژئاوا وئەوروپادا کەچـۆن بەناوی ئازادی وسەربەسـتییەوە دەچەوسـێنرێنەوە وبازرگانیـان پێـوەدەکرێ! لـەئیسلامدا ئـافرەت وەك پیـاو ڕێزدارەوپێـوەری ئـەو ڕێـزەش لـەسـەربنەمای ڕەگەز نییە بەڵکو لـەسەر ئەساسی تەقوا ولـەخوا ترسـانەوەك خـوای گـەورە فەرمویەتی(ان اکرمکم عنداللە اتقاکم..)ئیسلام وەك هاوسەری ژیـان ئـافرەت

به لەتکی پیاوان سەیر دەکات پێغەمبەری پێشەوامان (د.خ) فەرمویەتی: (انماالنساء شقائق الرجال) واتە: ئافرەتان لەتکی پیاوانن نیوەی ژیانن وەك چۆن سێوێك ئەگەر بکەی بەدوو کەرتەوە بەهەریەکەیان دەگوترێ لەتکە سێوو بەهەردو بەشەکە سێوێکی تەواو پێك دەهێنن بەهەمان شێوەیش ئافرەتان و پیاوان بەهەردوکیان ژیانی تەواو دروست دەکەن،ئاوا ئیسلام ماف و ڕێزی بۆداناون بەڵام ئافرەتانی ڕۆژئاوا تەنانەت بێبەشن لەوەی کەبەناوی باوکیانەوە لەقەڵەم بدرێن و بەڵکوبەناوی مێردەکانیانەوە بانگ دەکرێن کە ئەمەش جۆرێکە لەتیرۆری کەسێتی وناسنامە.وەکودایك خوای گەورە جوانترین ڕێزی بۆداناوە کەهیچ کەسێکی ترناتوانێ ئەو مافەی بداتێ کە بەهەشتی خستۆتە ژێر پێی دایکەوە،نەك ساڵی دوو ڕۆژ ڕێزی بگرێ ویادی بکاتەوە!وەك بانگ خوازانی ئازادی بانگەشەی بۆدەکەن وتەنها بەدروشم و لافیتەی بریقەدار کاری بۆ دەکەن کەبەوەش هیچ سودمەند نابێ،ئەوەتا لە ئیسلامدارِەزامەندی خوالەگەڵ ڕەزامەندی دایکدایە بۆڕۆڵەکانیان:لەفەرمودەی پێغەمبەردا(ρ) هاتووە کە هەرکەسێ سێ کچی هەبن یان دوو کچ جوان بە خێویان بکات وفێری ئەدەب ودینیان بکات تا بەشوێنی خۆیان دەگەیەنێت ئەوە پاداشتە کەی بەهەشتە!لەگێڕانەوەی تردادەڵێ تەنانەت ئەگەریەك کچیش:تەنانەت ئیسلام ڕێزی لەئافرەت ناوەلەو کاتەی کەکچۆڵەو منداڵیشە بەوەی کەزیندە بەچاڵ کردنی حەرام کرد وەك خوای گەورە فەرمویەتی (واذاالمؤدة سئلت باي ذنب قتلت)(التکویر8-9) وەکوخێزانیش ژنی لەبیر نەکردووە وفەرمانی

داوه بەخۆش ویستنی وچاودێری وئامۆژگاری وبەخێو کردنی لەلایەن مێردەوه..،نەك ئیشی دەرەوه ومالەوەشی پێ بکەی،بەناوی یەکسانییەوه کاری پیاوانیشی پێ ئەنجام بدەی لەگەڵ کاری سروشتی خۆی کە دایکایەتی ومالدارییە ...،ئایا ئافرەتان هەستیان بەوه کردووەکەئەوان وەك دایك وخێزان ئامادەکاروبەخێوکەری نەوەکانی داهاتون لەئیسلامدا ئافرەت مرۆڤەو نابێ بازرگانی بەجەستەیەوه بکرێت و بکرێتە کاڵای بازرگانی و ئیعلامی لەسەر ڕۆژنامەو تەلەفیزیۆن وبەرگی تایت وسابون وعەلاگەی دەست بەڕوتی نیشان بدرێن وبکرێنە ئەداتی سێکسی ونێچیری مرۆڤە دڵ نەخۆشەکان! کەئەمانە لەڕاستیدا چەوساندنەوەی ئافرەتانەو تیرۆری کەسایەتییە،چون ڕێزومافی ئافرەت بەسوکایەتی پێکردنی بەرجەستە نابێ،بەڵکو ئەو ماف وڕێزەلەڕێگەی پەروەردەوفێرکردن وپابەندی بە ڕەوشتە جوانەکان دابین دەبێ،دەمانەوێت ڕزگار بێت لە کۆت وزنجیری نەفامی و نەزانی و دواکەوتن، نەك ئازابێ بۆ ژیانی ئاژەڵی و بێ ڕێزی و ئابڕوتکان! دەمانەوێ لە سەرجەم بوارەکانی ژیاندا ڕۆڵی شیاو و گونجاوی خۆیان ببینن، .

مافی ئافرەت لەئیسلامدا

یەکێکی ترلەقسەوباسەکانی سەردەمی نەیارانی ئیسلام گوایەئیسلام مافی ئافرەتی نەداوە،بۆیە لەڕێگەی فریودان وبەکارهێنانی ئافرەتانەوە گەنجەکان مان سەرگەردان دەکەن،گوایە ئافرەتان لەئیسلامدا چەوساوەن و ئەوان خەم خۆریانن!بەپێویستم زانی بەکورتی ئاماژە بۆمافی ئافرەتان بکەم لەئیسلامدا، بۆئەوەی بەراوردێ بکەی لەنێوان ژیانی ئافرەتانی خۆرئاواو ژیانی ئافرەتان لە ناوموسوڵمانانندا،وەبزانی کە سەربەستی وئازادی ڕاستەقینەلەکام لایە؟

بەرنامەکەی خوا ئافرەت وپیاوی بەیەکسانی داناوە لەبنچینەی دروست بوون و بەهای مرۆڤانە،هەردوولا دەگەڕێنەوە سەر یەك بنەڕەت ،وەکو دەفەرموێت (الذي خَلقكم مِن نَفسٍ واحِدة ..) وەلەپاداشتی ڕۆژی دواییدا وەکویەکن وهیچ جیاوازییەکیان نییە وەك دەفەرموێت (اني لا اضيع عمل عامل منكم من ذكر او انثي)وەلە بەرانبەر ئەرکدا مافیشیان بۆ دیاری کراوە(ولهن مثل الذي عليهن بالمعروف)(البقرة 228)لەڕاستیدا ڕێزومافی ئافرەتان تەنها لەدینی خودادا دابین کراوە،بەڵام چی دەڵێی لەبەرانبەرئیسلامێکی بێ حوکم ودەوڵەت! ئافرەت لە ئیسلامدا وەکو دایك زۆر گەورەیە ئەگەر دایکمان لێمان ڕازی نەبێ خواش ڕازی نابێ!وەکو خێزان هاوسەرو هاوڕێی ژیانە،وەکو خوشك ڕێزی

خۆی لیَ دەگیرێ،کەسێ ڕێز لـەئافرەتان نەگرێ بەگێل ونەفام دادەنرێ وەك پێغەمبەر مان (د.خ)فەرمویەتی(ما اكرم النساءالا كريم وماهانهن الالئيم) (مسلم) واتە:ئەوەی ڕێزیان دەگرێ چاك و بەڕێزە،وەگێل ونەفامەكانن ڕێزیان ناگرن وبەكەمیان دەزانن،لـەبەر ئەوەیە ناحەزانی ئیسلام بەناوی ڕێزەوەبێ ڕێزیان دەكەن،بەناوی ئازادییەوە ئازاریان دەدەن بۆتێركردنی ئارەزووەكانی خۆیان ڕوتیان دەكەنەوە،دەیان بەنە ڕیزی ئاژەڵـان،چونكە یەكێ لـەبەها مرۆڤایەتی یەكان كەجیامان دەكاتەوە لـەئاژەڵ بەرگ ولیباسە،ئیسلام زۆرگرنگی دەدات بەپارستنی كەسایەتی ئافرەت،بەوەی كەتێكەڵی پیاوانی بێگانە نەبن و خۆیان داپۆشن،وەكو ماڵێكی بەنرخ پێویستە بپارێزرێن ،چونكە چاكی وپاكی كۆمەڵگا بەستراوە بەچاكی وپاكی ئافرەتەكانیەوە،گەرئەوان ڕۆشنبیر بن لـە خواترس بن،ئەواكاریگەری زۆری دەبێت بۆسەرئەوكۆمەڵگەیە،بۆیە ناحەزانی دینەكەمان كاتێ دەبینن ژنان دەچنە مزگەوت یان بۆكۆڕو سیمیناری ئیسلامی كێچ دەكەوێتەكەوڵیان،چونكە ئەگەرئافرەت لـەدینەكە ی تێبگات پێ بگات خێر بۆ ئەوان نادەنەوە ودروشمەكانیان دەبنەبڵقی سەرئاو،زانایەك دەڵێ : ئەگەرپیاوان سەیارە وتەیارە وموشەك وتەكنەلۆژیابەرهەم بهێنن،بەڵام ئافرەتان مرۆڤ دروست دەكەن، چونكە یەكەم قوتابخانە كە مرۆڤی تێدا پەروەردە دەبێ باوەشی دایكە، تەنانەت پێغەمبەری ئازیزمان (د.خ) لـەدوا ساتەكانی ژیانی پیرۆزیداولـەكۆتا وتاریدا فەرموی:(استوصوا بالنساءِ خَيرا)واتە:ئامۆژگاریم ئەوەیەكە لـەگەڵ ئافرەتان باش بن وقسەی خێریان بۆبكەن،سەرنج بدە چەندە لـەخەم ئافرەتانی ئوممەتەكەی بووە، تادوربن لـە ئاگری دنیاودوا ڕۆژ،ئێوەش دایكان وخوشكانی

بەڕێز مادام خۆتان بە موسوڵمان دەزانن گوێڕایەڵی فەرمانەکانی شەرع بن،بۆ ئەوەی ڕێزداربن وحەیا وئابڕوتان پارێزراو بێت ، شوێن کەوتەی پێشینانی خۆتان بن وەك عائیشە و فاتمەو خەنسا، نەك مۆدێلی حەرام و هەواو ئارەزوی نابەجیّ....

ڕۆژی بەرەنگاربونەوەی توندوتیژی دژبەئافرەتان

(لەتەوەرەکانی سیمیناری(2010/10/5)سلێمانی کەبانگهێشت کرابوم و بەشداربوم ڕێکخراوی:pda ئامادەی کردبووسیّ ڕۆژبەردەوام بوو)

(11/25)ی هەمووساڵیّ بەڕۆژی بەرەنگاربونەوەی توندوتیژی ئافرەتان دانراوە،کەلەوڕۆژەدایان لەوهەفتەیەدا هەندیّ چالاکی ئەنجام دەدەن و دروشمەکانی دژبەتوندوتیژی وچەوسانەوەی ئافرەتان بەرزدەکەنەوە،سەرە ڕای ئەمانەیش بەپێی ئامارەکانی بەڕێوبەرایەتی توندوتیژی دژبەئافرەتان کارەتوندوتیژیەکان دژبەژنان زیادی کردووە!ئەوەش ئەوڕاستیەدەسەلمێنیّ کەدورکەوتنەوەلەبەهاڕەوشتیەکانی ئیسلام هەڵوەشانەوەی خێزان وتوندو تیژی بەدواوەیە،چونکەئیسلام توندوتیژی خێزانی ڕەتدەکاتەوە،بۆیەلەوە بترسیّ کەلەخواناترسیّ،هەندێکیشیان لەبۆنەدا بە مەبەست یان بەبیّ ئاگایی ناڕاستەوخۆئیسلام تۆمەتباردەکەن بەوەکە سەرچاوەی توندوتیژیە!لێرەدا ئێمەش بەکورتی تیشك دەخەینە سەرچەندمافێك لەوبارەیەوە، پەروەردگار لەفەرمودەی قودسیدافەرمویەتی:{ئەی بەندەکانم من ستەمم لەسەرخۆم حەرام کردووە،دەی ئێوەیش ستەم لە یەکترمەکەن.. فلاتظالموا} ئەوە کۆمەڵگایە ستەمی لە ئافرەت کردوەنەك ئیسلام،بەنەریتی لاروخواری(ژن بەژن وشیربایی وکچ لەبری خوێندان وبەزۆر بەشودان ومیرات پێنەدان و

ئاڵتون پێفرۆشتن وکاری دەرەوەوماڵەوەیشی پێبکەی یان نەدرێتە هاوشانی خۆی)!_فەرمانی خوای پەروەردگارە کەپێویستە لەگەڵیاندا باش بین (وعاشروهن بالمعروف)،هەریەکەیان ئەرك ومافی بزانێ وئافرەت خۆشەویستی دەوێت وپیاویش ڕێزی گەرەکە بەوەیش خێزان بەختەوەردەبێت.

_ هەرکام لەناوی ژن وپیاو(الرجل والمرءَ)(24)جارلەقورئاندوەك یەك هاتوە.

_ ئافرەتان لەمیانەی کارکردنیاندا لەدەرەوە ڕوبەڕوی دەستدرێژی دەبنەوە ، ئەوەش لەڕاپۆرتێکی گۆڤاری(الطب النفسی الامریکی)دا هاتووە کە(42./.)ی ئافرەتانی فەرمانبەرلەئەمریکا ڕوبەڕوی دەستدرێژی سێکسی دەبنەوە، (90./.)لەئەنجامی ئەوحاڵەتە توشی نەخۆشی دەرونی دەبن،ئەمەلەولاتێ کە بەحیساب لوتکەی پێشکەوتن وشارستانی ومافی مرۆڤە!.

* بەشودانی زۆرەملێ وبەزۆرستەم وناڕەوایە:

– لەشەریعەتی ئیسلامیدا هاتووەکەبەزۆرنەمارەیی دێ ونەتەلاق دەکەوێ ،وەك لەنەریتی کۆندا باوبوەبەزەبری خەنجەر!(هەرچەندەئێستا ئەوە زۆرکەم بوەتەوەوبۆتە حاڵەت نەك دیاردە)،(عبداللەی کوڕی بریدە) لە باوکیەوەگێڕاویەوەکە{کچێك هاتەخزمەت پێغەمبەر(د.خ)وتی:باوکم منی داوەبەبرازاکەیتاسوکایەتی لەسەرخۆی لاببات، پێغەمبەر (ص) کچەکەی سەرپشك کرد،ئەوجارکچەکەوتی واباوکم مۆڵەت دا،ویستم ئافرەتان بزانن کەباوکان شتی لەوجۆرەیان بەدەست نیە.

*چارەسەری خۆشەویستی هاوسەرگیریە:

(ابن عباس)دەڵێ:پیاوێك هاتە لای پێغەمبەر(ص)وتی:كچێكی هەتیوم لایەو دەوڵەمەندێك وهەژارێك هاتون بۆخوازبێنی،ئێمە حەزدەكەین بیدەین بە دەوڵەمەندەكە،خۆیشی حەزی لەهەژارەكەیە،پێغەمبەر(ص)فەرموی:(لم یُر للمتحابین مثل النكاح)واتە:نیەلەهاوسەرگیری چاكتر بۆدوو خۆشەویستان . بەپێچەوانەی ئەوەجاران دەیانگوت مادام حەزی لێدەكا نایدەینێ حەیامان دەچێ!بەداخەوەكەئەوەیش هەرلەسەرئیسلام حساب كراوە،زۆرێك لەئیش و كارەكان بەدابو نەریتی كۆمەڵایەتی ئەنجام دەدرێن(عادةلاعبادة) وهەرلەسەر دینیش ئەژماركراوە!لەكاتێكداهەندێ لەودابو نەریتەكۆمەڵایەتیانەلەئیسلامدا ڕێگەپێنەدراوە،بۆیەپێویستە بخوێنینەوەو لەدینەكەمان ئاگاداربین بۆئەوەی تێكەڵی نەكەین وتفەنگ بەتاریكیەوەنەنێین وهەمووشتێ مافی خۆی بدەینێ، نەریتەكۆمەلایەتیەكانیش ئەگەرستەم وتاوانی تێدا نەبێ ڕێگە پێدراوە.

*زۆربەی ئافرەتانی ئەمڕۆژگارە قوربانی لەدەستدانی كەسایەتین!

كەسێتی ناسنامەی خودی مرۆڤە،هەندێ لەژنان چونكەخۆی ناناسێ بۆیە ڕێزوقەدری خۆی نازانێ! بڕیارەكانیان بەپەلەوسەرپێین ولەسۆزو عاتیفەوە دەردەچێت وزوودەخڵەتێ,وەك ئەوانەی شووبە هاوتەمەن وهاوبیروباوەڕو هاو شانی خۆیان ناكەن لەبەرسەروەت وسامان وهەندەران!كەلەوپێناوەدا

زۆرژن خەساربون!پەشیمانیش بێهودەیە!(ئوم سولەیم)یەكێ بوولەموسڵمانە پێشینەكان كاتێ(ابوتەڵحە)هاتەخوازبێنی,پێی وت:هەرچەندە تۆ دەوڵەمەندو لێهاتوی بەڵام هاوشانی من نیت چونكە بت پەرستی,تاموسڵمان نەبی شووت پێناكەم!موسڵمانی كردوكەسایەتی خۆیشی پاراست وبوبە جێی متمانەی پیاوەكەی،بەداخەوەئێستا تەنها لە دەوڵەمەندی دەپرسن!نەك ڕەوشت وبیرو باوەڕ!لەكاتێدازانایان وتویانە:لەوئافرەتە دوربەكەهەموو سامانەكەی تەنها جوانیەكەیەتی,وە لەوپیاوەش دوربكەوەكەسامانەكەی تەنها پارەكەیەتی،جا بۆ ئەوەی خانمان بەدووربن لەدیاردەی لێدان وخۆسوتان وتەڵاقدان وهەراو كێشە ودەمەبۆڵە،با سوربن لەسەربەختەوەری خێزان كەبە هەردوولادەكرێ بە لە یەكگەیشتن،ژن خۆشەویستی دەوێ وپیاویش ڕێزگرتن،ئەینادروشم و ئۆفیس وسالی ڕۆژێك تیماری برینەكان ناكات،لەگەڵ ڕێزمان بۆهەرهەولێكی باش.

* خەتەنەكردن لەدیدگای ئیسلامەوە:

وەك هیچ كێشەمان نەمابێ تەنها خەتەنە نەبێ!ماوەیەك ئەوبابەتەیان زەق كردبۆوە!بەندەلەمقابەلەیەكی (t.v)جەماوەردالە(2010/10/31) كە لەوبارەوەبو وتم:وەك ئەوكەسەتان بەسەرهاتووەكەنەخۆشی دڵی هەبوو جوانكاری لوتیان بۆدەكرد!،بێگومان ئیسلام وەڵامی سەرجەم پرسیارە كانی تێدایە،لەفەرمودەی پێغەمبەردا(د.خ)هاتووەكە:{خمس من الفطرة. . واتە:پێنج سیفەت لەسروشت وفیترەتی مرۆڤن وڕێبازی پێغەمبەرانن ئەوانیش:خەتەنەكردن،بەرتاشین،هەڵكێشانی موی بن باڵ،نینۆك كردن

وبەرسمێڵ کردن}،خەتەنەکردن ڕەوشتێکی جوانی مرۆڤەودروشم و نیشانەی ئیسلامەتیە،حوکمی شەرعی: زۆرینەی زانایانی شەرع لەسەر ئەوەن کەبۆڕەگەزی نێرواجبە،بەڵام بۆئافرەت سوننەتەبکرێ لەگەڵ ڕەچاوکردنی مەرجە تەندروستیەکان لەلایەن پزیشکی پسپۆڕەوەئەنجام بدرێ وبۆئافرەت کەمی لێببڕێ وەك دروشمێکی ئیمانی بەتایبەت لەناوچە گەرمەکان پێویسترە،ئەگەرنەکراتاوانبارنیەچونکەئیختیاریە،وەبۆجەخت کردنەوەیەلەپاك وخاوێنی وکاریگەری ڕاستەوخۆی هەیەلەسەر ڕەگەزی نێربۆلایەنی تەندروستی وسێکسی،وەکاریگەری ناڕاستەوخۆی هەیەبۆ ئافرەت،بۆزیاتربەئاگابون لەوبارەوە سەیری کتێبی(حیاتناالجنسیە,ی صبری القبانی)بکە،سەیرلەوەدایەکەخەتەنەبەتوندوتیژی دادەنێ کەوەك ئاماژەمان پێداگەربەشارەزایی بکرێ سودی هەیەوسوننەتە،بەڵام باسی ئەوشتانە ناکەن کەبەڕاستی توندوتیژیەولەهەمووڕویەکەوەزیان بەئافرەت دەگەبەنێ بۆنمونە وەك لەکتێبی(ئۆقیانوسێك لەتاوان)دا هاتووەکە سلێمانی (1000)ماڵی لەشفرۆش هەیە ئایائەوە توندوتیژی نیە؟ئەی ئەوژنەی ڕۆژی(10)پیاوبەرێی ئەکات بەناوی ئازادییەوەتوندوتیژی نیە؟ئەوپاپوچە بەرزەی کەلەپێیەتی زیان بەلاشەی دەگەیەنێ یان ئەوبۆیەی لەدەموچاوی ئەسوێ کەزیانی بۆپێستی هەیە توندوتیژی نیە؟بۆباسی ڕۆژئاواناکەن کە پیاوبۆی نیە دووژن بێنێ بەڵام ئاسایە لە دەرەوەی خێزانەکەی (10)

خۆشەویستی هەبێ بەناوی هاوڕێیەتی ولەگەڵیان ڕائەبوێرێ وخیانەتی زەوجی ئەکات کەپێ ی ئەوترێ(my girl friend)!!!!!!!!!!!!!،

ڕۆژی جیهانی خۆشەویستی ..(ڤالانتاین)

ساڵانە(2/14)یان دیاریکردوەبەناوی ڕۆژی عاشقان وخۆشەویستان!کەلەو ڕۆژەداهەندێ لەگەنجان سەرقاڵ دەکەن بەگۆڕینەوەەی گوڵی سوروخۆشە ویستی ناردروست وحەرام کەزیاتربۆڕابواردن وکات بەسەربردن وفریودانی کچانە!کەڕەنگی سورهێمای خوێن ڕژانەودەبوپرسەی بۆبگێڕن،سەرەڕای ئەوەی کەلەگەڵ کەلتوروئاینی کوریدانامۆیە،لەهیچ ڕویەکەوەدورونیزیك پەیوەندی بەئێمەوەنیەوبێگانەپەرستیە،وەك لەناوو ناوەرۆك دادەبینرێ،مێژووە کەیشی دەگەڕێتەوەسەردەمی(کلودیۆم)قەیسەری ڕۆماپرۆسەی هاوسەرگیری بۆماوەیەك قەدەغەکردتاکولاوەکان بچن بۆسەربازی،قەشە ڤالانتاین بەنهێنی وناشەرعی لەکڵێساکەیدا هەردووڕەگەزی بەیەك دەگەیاندن،بۆیەلە (270/2/14)ز لەسێدارەیان داودواترئەوڕۆژەکرایە ڕۆژی عاشقان وبە ناوی خودی قەشە ڤالانتاینەوە،لێرەدەپرسین ئەوەچ پەیوەندی بەکوردایەتیەوە هەیە؟جگەلەبلاوکردنەوەی زیناوبەدڕەوشتی نەبێت،وەبە هەمووڕەهەندەکانیە وەهی بێگانەیەپێغەمبەری پێشەوامان(ρ)فەرموویەتی:(مَن تشبَه بقَوم فهومِنهم) (رواه ابوداود) واتە:هەرکەسێك خۆی بەقەومێك بچوێنێ ئەوا ئەوکەسەلەوانەو حسابی ئەوانی بۆدەکرێ، لەلایەکی ترەوەبۆ زیاتر بێئاگاکردنی گەنجەکان

لەپرسە چارەنوسازەکانی گەل ونەتەوەکەمان ونەمانی هەستی ئاینی ونەتەوەیی بەوەیش ڕۆڵەکانی گەلەکەمان لەدەست دەدەین،دەڵـێم بەداخـەوە کەسـتەم کراوەلەچـــەمکی خۆشەویستی،بۆمەبەســـتی خـــراپ بەکارهێنراوە،ئـــەینا خۆشەویستی حەلاڵ لەسنوری خۆیدا ڕێگەپێدراوە،بەلاّم دلّداری حەرامە،ژیان بـــێ خۆشەویســـتی بـــەردەوام نـــابێ چونکەخۆشـــەو یســـتی ژیانە،ســـەرەتا خۆشەویستی خواوپێغەمبەرکەبێ سـنورە وپاشـان خۆشەویسـتی گـەل وولاّت ومالّ ومنالّ و...هتد کە سنوردارە،بەلاّم لێرەدا ئەم چـەمکەلەم ماناومەبەسـتە فراوانەوەکورت کراوەتەوەبۆپەیوەنـدی نادروسـتی پـێش هاوسـەرگیری وبـۆ دلّداری کەبەوەیش کوڕوکچەکانمان لەدەست دەدەیـن وحـەیاوئابڕویش کـە نیوەی ئیمانەلەکەدارەدەبێت،چارەسەری خۆشەویستی هاوسـەرگیری شـەرعیە ئەگەر کوڕوکچێك دلّیـان بەیەکەوەبوباهاوسـەرگیری بکـەن وڕێگـیری یـان لێنەکرێ وەك پێشترئاماژەمان پێکـرد(ابـن عبـاس)دەلّـێ: پیاوێـك هاتـە لای پێغەمبەر(ρ)وتی کچـێکی هـەتیوم لایـەو دەولّـەمەنـدێك و هـەژارێك هـاتون بۆخوازبێنی،ئێمە حەزدەکـەین بیـدەین بـە دەولّـەمەندەکـە، خۆیشـی حـەزی لەهەژارەکەیە،پێغەمبەر(ρ)فەرموی:(لم يُر للمتحابين مثل النكاح)واتە:نیـە لـە هاوســەرگیری چاکتربۆدووخۆشەویسـتان،بێگومان خۆشەویسـتی بنەمایـەکی گرنگە بـۆخێزان وهاوسـەرەکان بـەلاّم ئـەوەی لـەم ڕۆژەدا بانگەشـەی بـۆ دەکرێـت حەرامــە چــونکە مەبەســتی خراپــی لـــە پشــتەوەیە،پێغەمبەری خۆشەویستمان فەرمویەتی:(ئەگەر کوڕوکچێك بە تـەنیا پێکـەوە بـوون ئـەوە

شەيتان سێيەميانە)ديارە شەيتانيش بۆخراپەلە گەڵيانە،کوڕوکچ چەند مانگێك بەناوی خۆشەويستی وهاوڕێەتی پێکەوە دەبن ولـەيەك وەڕەزدەبـن ويـەکتريان لـەپێش چاودەکەوێ بۆيەکوڕەکەيارێکی تر دەگرێت وکچـەکەيش لـەبارێکی دەرونـی خراپـدا دەمێنێتەوەجگەلـەوەی کـە کوڕەکـە وێنەويادگاريـەکانی بلأودەکاتەوەئەگەربەسـەری نەکاتـەوەدوای مێردکردنيشـی !وپەيمانـەکانيش کەبەيەکياندابوودەبنەبلّقی سەرئاووئافرەتانيش دەبنـە قوربـانی سـەرەکی ئـەم عەشقەدرۆينە،بەپێی ئامارێك دەرکەوتوەکە (90./.)ی ئەوکچانەی کـەخۆيان دەسوتێنن پەيوەندی بەدڵداری درۆينەو بێوەفای ئەوکوڕانـەوە هەيـە،(10./.) ی کێشەی ئابوری وکۆمەلأيەتيەو(40./.)ی پەيوەندی ناشـەرعی ژن وپيـاوە نـەك کوڕوکچ!کەپێش پرۆسـەی هاوسـەرگيری فێـری خيانـەت بووەبـەناوی عيشـق و دڵداری ودوايش دەست بەرداری نابێت!عشقی ڕۆنسای خەياڵيـە و سـەرناگرێ، بۆيە(70./.)ی ئەوخۆشەويستيانە بەخيانەت کۆتاييان پێهاتووە! بەماچ ودەسـتبازی وڕابواردن تادەگاتە زيناکردن!ديارە خۆشەويسـتی ڕاسـتەقينە نـابێ ڕۆژێـك بێـت بەڵکودەبێ بەردەوام بێت ئەوەيش لەهاوسەر گيريدايـەو خۆشەويسـتی واقعيەکـە: جعل بينكم مودةورحمة، پەيامبەری خۆشەويست فەرمويـەتی:(بڕواتـان دانامـەزرێ تاوەکويەکترتان خۆش نەوێت ...) بۆيە ئێمەی موسـڵمان دەبـێ يـەکترمان خـۆش بوێت،دايك وباوك وخوشك وبراوڕۆڵە وخێزانمان خۆش دەوێت هەموو ڕۆژێکمان خۆشەويستيە نەك ساڵی تەنيا ڕۆژێك ئەويش ڕوکەش وديکۆرە بۆمەبەسـتی خراپـە کاری هەمەجۆرە، ديارە جگەلـەزيانی فەسـادی وبەدڕەوشـتی، شـيرازەی خێزانـە کانيش هەڵدەوەشێنێتەوە ، سەرەڕای زيـانی ئـابوری ئەوهـەمووگوڵی سورروقسـەو

نامەی مۆبایل و..هتد، سەرداروپێشەوای چاكان ودامێن پاكان حەزرەتی یوسفە كەنیوەی جوانی دنیای پێدرابووبەلاَم بەندیخانەی هەڵبژارد بەسەرداواكاری نابەجێ دا،هەزاران سلاَولەوحەزرەتەوسەرجەم كەسانی ڕەوشت بەرز.

خوێندنەوەیەك بۆ ڕۆژی جیهانی ئایدز

ئایدز دەردێكی بێدەرمانە،كەلەرێگەی ڤایرۆسی(HIV) مرۆڤ توشی دەبێت و بەهۆیەوە سیستەمی بەرگری لەش لەبەرانبەر نەخۆشیدا تێك دەدات،ئەم پەتا كوشندەیە لە(1981/12/1)لە ئەمریكا دۆزرایەوە،(لەولاَتی نێربازو زیناكاران)ڤایرۆسی ئەم پەتایە ساریەو زووبلاَودەبێتەوەونەمانی بەرگری لەشی لێدەكەوێتەوە،بەپێی ئامارێكی(2009)توشبوانی لە(40)ملیۆن تێپەڕیكردوە و(25)ملیۆن گیانیان لەدەستداوەكە(26)ملیۆن لەوچلەلەكیشوەری ئەفریقا یە و(15)ملیۆن منالّی هەتیوكردووە!ڕۆژی (14)هەزاركەس دەیگرێتە وە كەزۆر بە یان منالّ وهەرزەكارن،(80٪)ی توشبوانی ئەم نەخۆشیەلە رێگەی سێكسی ناشەرعیەوەدوچاری بوون بەتایبەت كرداری سێكسی لەگەلّ كەسان ی جیا جیاوجوتبوونی پیاو لەگەلّ پیاو (نێربازی)یان پیاولەگەلّ ئافرەت لە رێگەی كۆمەوەیان جوت بوون لەگەلّ ئالودەبوانی مادەهۆشبەرەكان،سەیری كتێبی (تەندروستی وژیان) لاپەڕە(96،95)بكەلە بلاَوكراوەكانی یونسێفە و كە هیچ پەیوەندیشی بەئیسلامی ودینەوەنییە بەزمانی حالّ ومەقالّ هاواردەكات ودەلّێت ئەوەدەرهاویشتەكانی پەتای عەولەمەودامێن پیسیەوگەرلەناوم نەبەن لەناوتان دەبەم،خۆتان دەلّێن خۆپاراستن چاكترە لەچارە سەركردن، ئەی بۆچی واناكەن؟بۆ لەپێناوهەواو ئارەزوو بازرگانیدا مرۆڤەكان قڕدەكەن؟

لێرەدا ئەگەرسەرنج بدەین لەهۆکارەکانی توشبوونی ئەم پەتایە کە لەناو ئەو کتێبەدایە،گەورەترین وانەوپەندە بۆسەلماندنی راستیەکانی دین وگەورەیی ئیسلام،کە سەرجەم ئەو شتانەی حەرام کردووە کەدەبنە هۆکاری توشبوون بەم پەتایە لەوکتێبەدا باسی لێکراوە!خوایگەورەفەرمویەتی:(وَلَا تَقْرَبُواالزِّنَا إِنَّهُ َانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا)الاسراء/(32)،ئاگادارمان دەکاتەوەکە دوربکەوینەوە لەپێشەکیەکانی زیناودامێن پیسی چ جای زینا کەلەتاوانە گەورە کانەوسزای رەجم وحەددی بۆداناوە،تاوەکو شیرازەی خێزان تێك نەچێت و کۆمەڵگا پاك وحەیاوناموس پارێزراوبێت،دەیان ئایەت وفەرمودە لەوبارە هەن کە هانمان دەدەن بۆئەوەی بەراستی وبەکردەوەمرۆڤانە بژین جیاوازلە ژیانی ئاژەڵان کە بەرپرس نین،تەنانەت غیرەتی ئاژەڵانیش زیناوتێکەڵاوی نادروست قبوڵ ناکەن جگە لەبەرازکە ئەویش حەرامکراوە،خۆتان زۆرجارکۆتر وچۆلەکە تان بینیوە کە پارێزگاریان لە مێینەکەی خۆیان کردووە لەوەی کە یەکێکی ترلە گەڵیدا جوت بێت! سەرجەم حەرام کراوەکان بۆبەرژەوەندی ژیان وژیاری مرۆڤە کانە وەك (مادده هۆشبەرەکان، بەراز،زینا..)رۆژگارسەلماندی کە دەردوبەڵاو پەتاکوشندەکان لەئەنجامی بێفەرمانی خوایە،ئەنفلۆزای بەرازوئایدزو خۆڵبارین وشکەساڵی لەدوایە ،سەرچاوەی گرفت وقەیرانەکانیش ئەوروپاورۆژئاوایە، ئیترکاتی ئەوەهاتووەکە دڵنیابین لەراستی وچاکی وپاکی ئیسلام وگەڕانەوە بۆ گوێڕایەڵی فەرمانەکانی پەروەردگار،نەك بەندایەتی هەواو ئارەزووی نابەجێ، بەخوێندنەوەی وردوزانستی بۆهەرکام لەئایدزوئەنفلۆنزای بەرازوقەیرانە سیاسی وکۆمەڵایەتیەکان دەردەکەوێ کە ئیسلام ئارامی و تەندروستی وپێش

کەوتنەوپارێزەری ژیانی مرۆڤەکانە،(اسلِم تَسلِم) ئەگەر بەڕاستی تەسلیمی ئیسلام ببی ئەوەلە دنیاودوارۆژسەلامەت دەبی.

مافی کرێکارلەئیسلامدا

ئاینی ئیسلام ڕێزی لەسەرجەم مرۆڤەکان گرتووەوبانگەوازی لێکردون بە (یاایهاالناس..)واتە:ئەی خەڵکینە،وەخوای گەورەبەگشتی ڕێزی لەئادەمیزاد ناوەوفەرمویەتی:(ولقدکرمنابنی ادم..)چ جای کرێکاروجوتیار،ئەوەی ئێستا دەبینرێ لەدژایەتی وململانێی گروپ ورێکخراوەکان دەرهاویشتەی فەلسەفەی ڕیالیزم وماتریالیستیەکەخەڵك ئەکەن بەگژیەکداوبونەتەمایەی ئاژاوە، لەجیاتی تەبایی وهاوکاری یەکتری،کێشەدەخەنەنێوان کرێکاروخاوەن کار!جوتیار وسەپانوخاوەن مڵك!تەنانەت نێوان ژنوپیاو!ڕێکخراوە ژنانیەکان بەتایبەت (فینیمیزمی ڕادیکاڵی)حساب بۆڕەگەزی بەرانبەرناکەن لەکاتێکدا تەواوکەری یەکترن،بێینەوەسەرکرێکار،پێغەمبەرمان(د.خ)دەستی زبری کرێکارێکی گرت لەکاتی تەوقەکردنداو فەرموی: ئەوەدەستێکە خواو پەیامبەرەکەی خۆشیان دەوێت،بەڕاستی ئەوەمژدەیەکی خۆشە بۆکرێکاری موسڵمان وکارەکەیشی بەندایەتیە!وەك پێشترئاماژەمان پێدا،پێغەمبەر(ρ) فەرمویەتی:(اعطوا الاجیرَاجرته قبل ان یجف عرقه)واتە:کرێی کارەکەی بدەرێ پێش ئەوەی ئارەقی ناوچاوانی وشك بێتەوە!ئەوەیەمافی ڕاستەقینە،کە لەکاتی دیاری کراوی خۆیدا یەکسەرپارەکەی وەرگرت هەست بەئارامی

دەکات وماندویی نامێنێ، ئەی ئەگەردەستی دەستی پێبکرێت ودەرماڵەی ببرێت و...ناچاربۆ مافی ئاسایی ویاسایی خۆیان دەبێ مان بگرن!خۆنیشاندان بکەن!ئەوەش یان ناوزەد کردوەبەئازادی!بێگومان کەسێ ستەمی لێنەکرێ هاوارناکا،دیارە کرێکاری بڕوادارکەسێکە کارەکەی بەچاکی وپاکی ئەنجام دەدات وغەش و فێڵی تێداناکات چونکەدەزانێ پێشەواکەی فەرمویەتی:(من غشنا فليس منا) واتە:ئەوەی فێڵ بکات لەئێمە نیەوخوای گەورەئەوکەسانەی خۆش دەوێت کەکارەکانیان بەچاکی وبەپاکی ئەنجام دەدەن، دیارەئەگەر کرێکاروخاوەنکار دڵسۆزبون وهەستیان بەئەرکی سەرشان کردئەوکات کوردستان ئاوەدان دەبێت وپێش دەکەوێت،جێگەی نیگەرانیە بەم هەموو سەندیکاوڕێکخراوەبە دروشمەکانیشیانەوەتائێستاش وەك پێویست مافەکانی کرێکاردابین نەکراوە.

ڕەنگدانەوەی بێکاری لەسەرگەنجان (بەتاڵە..سەرەنجامەکەی تاڵە) دەست بەتاڵی.. کات بەتاڵی..هێلانەی وەسواسە..یاخی بوونە،چینی یەکان (بەتاڵە)یان بەماڵی شێت داناوە،د.ئەمیراڵ(برايد)لەکتێبەکەیدا(وەحیدا)دەڵی: ڕۆژانی بەتاڵی تاریکەوەك شەوبەتاڵە ئاگری ئاشوبوو پڕوپاگەندەخۆشتر دەکات بیروباوەڕی خراپ دێنێتەئاراوە،بۆیەمانای ژیان لە دەست دەدات و نرخی کات وزەمان بەفیڕۆئەڕوات،جاکەواتە بەچەقۆی کارملی بێکاری ببرە، خۆژیان تەنها بریتی نیەلەماددەوبەس وەك هەندێ لەگۆڤارورێکخراوەکان بانگەشەی بۆدەکەن،دەی باکاتی بێکاری وەك هەلێك بقۆزینەوەوتیایدا لایەنی

ڕۆحی ودەروونی خۆمان تێربکەین وبەکاری چاکەوە سەرقاڵی بکەین وەك خوێندنەوە وسەردان وپەیوەندی خزمایەتی وهاوکاری یەکتری وبەجێ هێنانی بواری بەندایەتی وکۆمەڵایەتی، وەك لەفەرمودەی پێشەواکەمان دا کە ئەمە کورتەی واتاکەیەتی وفەرموویەتی(دوونیعمەت هەن زۆرێك لەخەڵکی لێیان بێئاگان ئەوانیش نیعمەتی تەندروستی وبێکاری) چون ئەگەرتۆنەفست سەرقاڵ نەکەی بەشتێکی چاکەوەئەوتۆسەرقاڵ دەکات بەخراپەوە،بێگومان بەتاڵە خەمێکە و هەژاری وهەندێ گرفتی بەدواوەیە و ئومێدی چارەسەرکرانی هەیە ،بەڵام خەمی گەورەئەوەیەکەمرۆڤ بەوهۆیەوەخۆی بدۆڕێنێ،کەواتەبەخۆ داچونەوەوخۆپێگەیاندن چاکترین دەسکەوتەلەکاتی بێکاریدا،بەپێی ئاماری وەزارەتی کاروکاروباری کۆمەڵایەتی عێراق زیاترلەملیۆن ونیوێك بێکارناو یان تۆمارکراوەبێگومان ئەوەندەی تریش هەن کەتۆمارنەکراون،وەبەپێی ئامارە کانی وەزارەتی پلاندانان بێکاری لەزیادبووندایە چونکەگرفتی کشتوکاڵ زیاد دەکاوگوندەکان چۆڵدەبن و بەوەش بێکاری پەرەدەسێنێ وپشکی شێریش لە بێکاران توێژی گەنجانە، کاتێ گەنج بێکاردەبێت ناچاردەبێت بۆدەربازبوون بیربکاتەوەبیروخەیاڵی خراپ،کە سەرەنجام گەنجان بەهۆی بێزاری ونائومێد یان دڵسۆزیان بۆنیشتمان کەم دەبێت وئەم دۆخەکاردەکاتەسەردەروونی گەنج ودەیکاتەمرۆڤێکی ڕەش بین ونائومێدپاشان دووچاری خەمۆکی ولادانی کۆمەڵایەتی وئەخلاقی دەبێت وەك دەبینین زۆرێك لەو گەنجانەی مودمین بون بەخواردنەوەکحولیەکان دواجاربۆدابین کردنی ئەو ماددانە پەنادەبەنە بەرکار ی دزین ومرۆڤ کوشتن بۆ پەیداکردنی بڕێك پارە، بەڵگەش ئەوەیە کە زۆربەی گەنجانی ناوگرتووخانەکان ئەوانەن کەبەوتاوانانە گیراون ئەمەش کۆمەڵگە دوچاری گرفت وقەیرانی گەورەدەکات بۆیەئەرکی

حکومەتە هەوڵ بدات بۆدۆزینەوەی هەلی کارتا گەنج ببێتە کەسێکی بەسودو کاراوخاوەن ئایندەیەکی گەش،چونکەلەدەستدانی گەنج لەدەستدانی پاشە ڕۆژە،پەندی پێشینان زۆرجوانیان وتوەلەوبارەوەچونکەخاوەن ئەزمون بون فەرموویانە: (ئەگەرنوێژکەری نوریني،ئەگەرئیشکەری شیرینی)

ڕۆژی جیهانی کرێکاران...... تەنها دروشمە وەك جاران

کرێکاران چینی زەحمەت کێش وخزمەت گوزاری وڵاتن ،جێی خۆیەتی کە ماف ورێزی خۆیان بەکردەوە بدرێتێ،نەك تەنها بەدوبارەکردنەوەی دروشمەکانی ساڵانەیان لە(5/1)دا،چونکەقسەودروشم ناچێتە باخەڵەوەو پێشینانیش وتویانە(بەحەڵوا حەڵوادەم شیرین نابێ)وبە پێناسی سەندیکاش باخەڵ گەرم نابێ،ئەمڕۆ جیهان لەڕۆژگارێکدا دەژی کەناوی زل وشاری وێرانی تیادا زۆر بووە،قسەی ڕازاوە ودەستەواژەی پڕباق وبریق لە هەموو کەناڵ و ئامڕازەکانی ڕاگەیاندنەوە مێشکی خەڵکی پێ پڕکراوە وعالەمێکی زۆری پێوە سەرقاڵ کراوەلە کوردستانیشدا ئەمڕۆ دەیان وسەدان دەستەواژەی نامۆ ودژ بە هەموو داب ونەریتێکی ڕەسەنی کوردەواری وهەموو بنەما ئاینیە پیرۆزەکان خراوەتە سەر زاری گەنج و لاوی ئەم میللەتەکە هەریەکەیان تەعبیرلە فیکر ورێچکەو ڕێبازێکی تایبەت دەکات بە هیچ جۆرێك مۆرکی ئیسلامەتی و تەنانەت کوردایەتیشی پێوە دیارنیە! بەڵکو هەریەکەیان زادە وهەڵقولاوی کەسێك یا کەسانێکی بەناوفەیلەسوف ورۆشنبیرن،کە لەوولات ومەملەکە تێکی ئەوسەری دونیاوەلەکەش و هەوایەکی تایبەتدا بۆ بەدەست هێنانی چەندبەرژەوەندیەکی سیاسی تایبەت ئەو

فیکرەو بەرنامەیان دارشتوه.لە کاتێکا نەلە دوورونە لەنزیکەوەپەیوەندیان بە واقیعی گەلێکی وەك گەلی کوردی موسڵمانەوە نیە!بەهیچ جۆرێك تەعبیرلەواقیعی گەلەکەمان وگیرو گرفتەکانی وکێشەرەواکەی ناکەن وناتوانن چارەسەری گونجاویان بۆ بدۆزنەوە.لەو رۆژەدا کە بەرۆژی جیهانی کرێکاران ناودەبرێن لە بری ئاهەنگ و زەماوەند ودروشمی گەورەوبێ ناوەرۆك بۆزیاتر هەڵخەڵەتاندنی کرێکاران ! لە بری ئەوانە هەق وایە دادگایی ئەو حیزب وکەس ولایەنانە بکرێت کە بە ناوی مافی کرێکارەوە بە درێژای(70– 80) ساڵ کرێکاریان چەوساندەوە وە لەژێر ئەم ناوە پیرۆزەدا حیزب و رێخراو دروست دەکەن خۆزگە چەند کرێکارێکامان لەناو ریزەکانیان دا ببینیایە هەرلە سەرەوە تا خوارەوە، یان بەرپرسەکانیان ماوەیەك ئەگەرکەمیش بێت بەکرێکاری ژیانیان بگوزەراندایە تا خەڵك دڵنیا بونایە کە ئەمانە بە راستی کرێکارن وبەراستیش داکۆکی لە مافی کرێکاران دەکەن,داواکارین لەم رۆژەدا لایەك لەهێزوبازوی کرێکاران ورەنجدەرانی کوردستان بکرێتەوە، بەسنور دانان بۆ گرانی بازار ، وە رێکخستنی کرێ وماوەی کاری رۆژانەیان وچارەسەر کردنی دیاردەی بێ کاری ،کەبە هاتنی ئاوارە عەرەبەکان قورەکە خەستر بوو بۆ کرێکاران .ئەوەش تەنها بەسەروەری یاسایەك چارەسەر دەکرێت کە لێوان لێو بێت لەدادگەری کۆمەڵایەتی کەتەنها لەپەیامی ئیسلام دا بەدی دەکرێ ، پەیامبەری ئیسلام دەستی قڵیشاو وبرینداری کرێکارێکی بینی وماچی کردو فەرمووی:ئەم دەستەخواو

پێغەمبەرخۆشیان دەوێ،وە هەروەها فەرمویەتی: (کرێ بدەنە کرێکار پێش ئەوەی ئارەقی ناوچەوانی وشك ببێتەوە)وەك پێشترئاماژەی پێکرا ...

ڕۆژی جیهانی بەساڵاچوان : ....

(پەیامی پیری ...هەگبەی ئەزموون وژیری)

(10/1)ی هەمووساڵێ بەڕۆژی جیهانی بەساڵاچوان ناسراوە،کەلەبەردنیای سیاسەت ومادده ئەوتوێژەپەڕاوێزخراوە!لەوڕۆژەدا خێرخوازێ یان میدیایەك سەردانی خەڵوەتگەی پیری دەکەن بۆنیشاندانی ڕەوشی خراپی پیران و سەرەنجامی هەمووان،لەسایەی ئیسلامەوە خەڵوەتگەی پیری لەووڵاتی ئێمە کەمەئەوچەندپیرەش کەچوون یان بێکەس یان کوڕەکانیان پابەندنین بە ئیسلامەوە،سوننەتی ژیان وایە وسەرەتالەدایك بوون وگەشەو نەشونمایە، پاشان پیری ومردنی لەدوایە،دوای مردنیش نوێبونەوەی ژیانێکی تری لە شوێندایە،پیرلەڕووی جەستەولاشەوەبێهێزەونەخۆشی دەوری داوە،بۆیە وتراوە(پیری وهەزار عەیب) بەڵام پیرخاوەنی ژیری وئەزمونی زۆرە،وەك نیشانەی ژیری لەسەردەمی پیریدا وتویەتی: ئای بۆهێزی جوانیم وئاقڵی پیری،لەفەرمودەی پێشەواماندا هاتوەکە لاشە پیردەبێ بەڵام تەماع و ئارەزوەکان بەگەنجی دەمێننەوەوپیرنابن بۆیەسروشتی مرۆڤ وایە تاپیربێت بەتەماع دەبێت هەرچەند لەبەربێددانی پێشی ناخورێ!لەولاتانی ئەورووپاو ڕۆژئاواو سەرجەم ولاتانی بێبڕوادا تاکە ئومێدی پیرەکان خەڵوەتگەیە وهەر

چەندەلەڕوی ژیانەوە خزمەت دەکرێن بەلاّم بـەهۆی دوریـان لـەسۆزوخۆشـە ویستی کەسـوکاریان وبـێ ئومێـدی لـەدوارۆژیان ڕێزیـان لێناگیرێ،چـونکە لەدیدی ماددەگەرایی ئەواندا بەرهەمیان نـەماوە بۆیـە زۆرهەسـت بـەبێزاری دەکەن و هەندێکیان بەناچاری خۆیان دەکوژن،بەلاّم لەئیسلامدا دایك وباوك و باوە گەورەیە وپێویستەلەسەرڕۆڵەکان کەرێزیان بگرن ومـافی خۆیـان پـێ بـدەن ئـەینا پـەروەردگار لێیـان ڕازی نـابێ،وەبۆ دەسـکەوتنی پاداشـت وتـراوە:ئـەوەی پیرێکـی نیـە بـا پیرێـك بکـڕێ،وە لـەفـەرمودەی قودسـی دا هاتوەکەخوای گەورە فەرمویەتی: من شەرم دەکەم کەموسپی سزابدەم، مـوی سپی ئەوەندە بەرێزەلای خودا بۆیە دەبێ خاوەنەکەشی ڕێزی بگـرێ و دوری بخاتـەوە لـە حـەرام بۆئـەوەی ئـاخر خێربـێ، وەك لـە فەرمودەیـەکی تـری پێشـەوامان هـاتوە کەچـاکترینتان ئەوەیـە کەتەمـەنی درێـژوئاخر خێربێ،لـە دەوڵەتی ئیسلامیدا بەبێ جیاوازی ڕێزلەهـەموو پـیرێ گیراوەومـافی بـۆدابین کراوە،لـەکتێبی (الخـراج)ی ئەبویوسـف دا هاتووەکـەجارێکیان پێشـەوا عومەرجولەکەیـەکی پـیری ڕیـش سـپی بینـی سـواڵی دەکـرد، لێـی پرسـی ئەوەبۆچی سواڵ دەکەی؟ووتی قوربان نیمە وئەبێ جزیەش بـدەم، فـەرمانی دا هەرچی پیری لـەوشێوەیە موچەیان بۆ بڕیەوەو جزیەشـیان یـان لـەسـەر لادان، ئـەوەبۆپیری جولـەکـە!مـوی سـپی زەنگـی ئاگادارکەرەوەیـە بۆئەوانـەی کەلەدەریای حەزو ئارەزوەکانیان نقوم بوون وئاگایان لـەخۆیان ودوارۆژیـان نەماوە،بەزمانی حاڵ پێت ئەڵێ میوە ئەگەر گەیشت ئـەبێ لێبکرێتـەوە وتـۆش

کاتی مردنته وفریای خۆت بکەوە، موی سپی ویقاروحورمەتە، ئەوموە سپیەی کەبەداخەوەزۆرێك لـەخەڵك ڕقی لێەوبەیانیان زووکرکرێئەیتاشێی وخێرا خێرا سـەرووسمێڵی تـەزویردەکات ورەشـی دەکاتـەوە!! بـەڵام ئەوهەولاَنـە بلَقـی سەرئاون، بەندە لـەخزمەتتانە زۆرسودم لــەموە سـپیەکانم وەرگرتـوە هــەرزوو ئاگاداریان کردمەوە ولـەحەرام پاراستویانم بۆیە منـیش هـەرگیز نەمتاشـیون و ڕەشم نەکردونەوە ورێزیان دەگـرم تاکورێزدارم،جابۆئـەوەی لــەکاتی پیریـدا خەفەت نـەخۆین ونەتلێینـەوە لـەترسـی تاوانـەکانی ڕابردووبافریـای خۆمـان کەوین وهــەل وفرسـەتەکانی ژیانمـان بقۆزینـەوەودووربین بـین، ئەوهەلانـەش کەپێشەواکەمان بۆی دیاری کردوین:(اغتنم خمسا قبل خمس...) واتـە: پێـنج شـتان پـێش پێـنج شـتان بقۆزنـەوە: ژیانـت پـێش مردنـت، تەمـەنی گـەنجی بقۆزەرەوە وفریا ی خۆت بکەوەو پێش ئـەوەی پیربـی، لــەش سـاغیت پـێش نـەخۆش بوونـت، دەوڵـەمەنـدیت تـا هەژارنـەبوی کـاتی بێکـاری تاسـەرقاڵ نەبویت...) چـونکە سـەرجەم ئەوهەلانـە کـاتین وزوو بەسەردەچـن،(بـەینی خۆمان بیٚ نەمزانی چۆن پیربـوم وناشـزانم کـەی دەمـرم)بەتایبـەت لــەم ڕۆژ گارەدا بەرەکەت لـەتەمەندا نەماوەوهەنـدێك هەربەگـەنجی پیردەبـن! قـەدری زێڕیش لای زێڕینگەرە، تەمەنی گەنجی لای پیرەکانـە کەلـە دەسـتیان چـووە وگەنجەکەش لـەشتی بێهودەدا بەسەری دەبات، هیوادارم هەمووماڕ پیری ئاخر خێر بین،لـەوتاقی کردنەوەیش دەربچین وبەرانبەر ناخۆشـی ونەخۆشـیە کـانی خۆڕاگرو بەئارام بین تا لـەپاداشتەکانی بێبەش نەبین،لـە کوتایدائەڵێم:

خـەم مـەخۆ کەپیری...بەڵکو خەم بخۆ بـۆپیری.

ڕۆژی جیهانی هەژاری وهەڵویستەیەك

{ئەگەرهەژاری پیاویك بوایەئەمکوشت} (پێشەوا علی)

10/18/ی هەموسـاڵێ بـەڕۆژی جیهـانی هـەژاری ناسراوە،سـەرەڕای پێشکەوتنی ماددی تەکنەلۆژیاوبونی سندوقی دراوی نێودەوڵەتی وڕێکخراوی مافەکانی مرۆڤ، ڕۆژی جیهانی هەژاریشمان هەیە!بەپێی ئامارێکی ڕێکخـراوی نەتـەوە یـەکگرتوەکان دانیشـتوانی سـەرزەوی بەشـەش ملیاردانـاوە زیاترلـەچـوارملیاری ژمـارەی ولآتەدواکەوتوەکانەولـەونێوەنـدەدا(3)ملیـاری لـەخوار هێڵـی هەژاریـدان نـەك هـەژار!زۆرینـەی ئەوانـەش لەئـەفریقیان وکۆنگۆی دیموکراتیش لە پێشەوەی ولآتەهەژارەکانە!ڕۆژانـە هـەزاران منـاڵ لەجیهاندالـەبرسان وبەهۆی بەدخۆراکیەوەدەمرن!لـەبەرانبەرئەوەدا سـەرمایەی (3) دەوڵەمەندترینی جیهان بەئەندازەی خـەرجی (48) ولآتـی هـەژارە! لای خۆشمـان بـەپێی لیژنـەی بـالآی دژەهـەژاری لەعێراقداولـەڕاپۆرتی مانگی(2009/4) نوسیویەتی: ڕێـژەی هـەژاری لـە عێراقـدا (23./.)وهـی گوندەکانیشـی(39،3./.)یـە!بەحیسـاب لەسـەر دەریـای نـەوتین!، بەوپێیەزۆرینەی مرۆڤایەتی قڕن کەمێکیش پـڕن!سـەرەڕای ئەودروشمـە بریقـە دارانـەی بـەرزیان کردۆتـەوە تادەگاتـە وێنـەی گوڵەگەنمەکـەی ئـالآی

نەتەوەیەکگرتوەکان سەلماندیان کەدروشمی سیاسیەوبێناوەرۆك و بۆشە..دەنگی دەهۆڵەولەدوری خۆشە،وەکوئەزانن دوای نەمانی فەرمانڕەوای ئیسلامی ئەوە زیاترلــە ســەدەیەکەدوو ڕژێمــی گــەورەخۆیان ســەپاندووە بەســەر جیهانــدا ئەوانیش: سەرمایەداری ڕۆژئاواوسۆشیالیستی ڕۆژهەلاتەوهەریەکـەیان خـۆی بەباشــترئەزانیێ لــەویتر ئــەوەش ژیــان وگــوزەرانی زۆرینــەی مرۆڤایەتیەکــە یەکپارچە بۆتەقەیران!لەسایەی بـیری ئـەوان! سـەرەڕای ئـەوەی کـە کێشـە کانیان خستۆتەولاتانی ئێمەوەلەپێناوتالانکردنی پێشمان ئەڵێن خەتای ئیسلامە ئێــــوەپێش ناکـــەون!لەکاتێکداپێچـــەوانەی ئەوەڕاستەبەشـــایەتی مێـــژوی ڕابردومان،زۆرلــەزانایا نــی جیهــان گەیشتونەتەئەوڕاسـتیەی ئیســلام تاکــە سیستمەکەلەتوانای دایەمافی سەرجەم مرۆڤە کان بدات لەسنوری دادگەریدا وئــابوری ئیســـلامیش تاکەڕژێمێکەکەمامناوەندەلـــەنێوان ســـەرمایەداری و سۆشیالیستی دا ومافی هیچ کام لەتاك وکۆمەڵگای پێشێل نەکردووە لەسـەر حیسابی ئەویتر وهاوسەنگی لەبەرچاوگرتوە،چون لــەلای ئــەوان هەمووشــتیێ لەسەربنەمای ماددەدانراوە گویێ بەڕەوشت وناخی مـرۆڤ نـەدراوە!بـەلام لـە ئیسلامدا هەوڵدان بۆدنیاودواڕۆژلەیەك کاتدابەیەك چاو سـەیرکراوە پێکـەوە هەوڵیان بۆدراوە،وەك لەفەرمودەداهاتوە:(واهەوڵبدەبۆدنیا کەقـەت نـامری ، وەئیش بکـەبۆدواڕۆژ وەك سـبەینیێ بمـری)!ئیســلام زۆرهـانی داوەبۆکـاروهۆ کارەکانی بەرز کردنەوەی ئاستی بژێوی دەوڵەمەندبون،بەلام لەگەڵ ئەوەشدا سەروەت وسامان تاکە ئامانج و مەبەست نیە بەڵکو هۆکارە بـۆ گەیشـتن بـە

مەبەستێکی گەورەئەویش بەختــەوەری دنیــاو دوارۆژە بــەڕازی بــونی خــوای پەروەردگار،چونکەلای موسڵمان دنیاکێڵگەی دوارۆژە،وەك خەڵکانێ ناڵێت (هی خۆم بۆخۆم هی تۆش دەخــۆم!)،هەرئــەوەش بــووایکرد لــەســەر دەمــی شارستانی ئیسلامی داو لەرۆژگاری(عمری عبدالعزیز)دا کەسێ نەبوو خێــرو زەکــات وەربگــرێ!چونکەیەکســانی هەبولــەدابــەش کردنداوبیروباوەڕەکــەی ڕێگەی نادات خۆی تێربێ وجیرانەکەی برســی،بەلاّم ئێستاکەســیتمی ئــابوری ئیسلامی لەئارادانیەهەندێ شوێن لەبەرهــەژاری لەبرســان دەمــرن وکۆگــانی هەندێ ولاّتیش پڕن وخواردنەکانیان بەسەردەچــێت ودەیســوتێنن!وەك بڵێــی تەنها ئەوان مرۆڤ بن!،ئەوەدەســەلاّتی ئەوانەلەئێســتاداوئەوەیش کــەڕابرد لــە مێژوی ئیسلام تێکستەکانیشی بەڵگــەی ئەوڕاستیەن،لەئیســلامدا هــەژار ڕێــز لێگیراوەبەلاّم هەژاری دژایەتی کراوەهەوڵی لەناوبردنی دراوە،وەك لەپێشەوا (علی)یان گێڕاوەتەوەکەفەرمویەتی(ئەگەرهەژاری پیاوێــك بوایەئەمکوشــت و لەناوم ئەبرد)چونکەهەژاری وبرسیەتی مــرۆڤ توشــی لادان دەکــات وبێبڕوایــی پێوەیــە هەربۆیەپێغەمبــەری پێشــەوامان(ص)پــەنای بەخواگرتووەلەهــەژاری و بێبڕوایی پپێکەوە!(اللهم انی اعوذبك...ومن الکفروالفقر..)ئەمەجێگــەی ســەرنج وڕامانە خەڵکێکیش وادەزانێ کەموسڵمان بوی دەبێ هەژاربی..!هەنــدێ لــە هاوەلاّن دەوڵــەمەندبون بەلاّم بۆکەمکردنەوەوبەرگری لە هەژاری بەخشیویانە بەهەژاران لــەڕێی خوا،دیارەجیــاوازی ئاســتەکان بــەپێی جــاوازی تواناکانــە، هەژارودەوڵــەمەنــدیش هەربوەوهــەردەبێ ســوننەتی ژیانەبۆمەبەســتی تــاقی

کردنەوەیانــە،گرنگ هاوســەنگی وپێکەوەژیانە،بەئومێــدی دەرچــون لــە تاقیکردنەوەی دنیاودوارۆژبۆسەرکەوتنی یەکجاری کەدورەلەهەژاری.

زۆرنامرادان دەبینی لەکۆڵان... لەم لایش پارەسەرف دەکرێ بەکۆڵان!

(هەژار)

ڕۆژی جیهانی کەمئەندمان

بەپێی ئامارێکی نەتەوەیەکگرتوەکانی(2009) ژمارەی کەمئەندامان بەهــەموو جۆرەکانیەوەلەجیهاندازیاترەلە(600)ملیـۆن(90)هــەزاریان لەهەرێمەکـەی خۆمانن،(6/6)ی هەمووسالێ ڕۆژی کەمئەندامانی کوردستانەو(12/3)یـش هی کەم ئەندامانی جیهانە،لەورژەداچەندساتێ بەهەنـدێ هەڵپـەڕکێ وشـایی ولۆغان، ئەویش بۆبەزمی خۆیان کەناونراوەبە(چالاکی هونەری)کات بەسـەر دەبەن و یادیان دەکەنەوە!کەبەوەش هیچ لەخەمەکانیان کەم نابێتەوە,بێگومان ئەم ژیانەبۆتاقیکرانەوەی مرۆڤەکانەوهەریەك بەجۆرێ،سـونەتی پـەروەردگارە لە بونەوەرداوبێ حیکمەت نیە،لێرەدامەبەستم لەوەیەکە ڕۆژی کەمئەنـدامان ئەبێ چۆن بگوزەرێ؟چۆن دڵیان خۆش بکەین لەژینیاندا،نـەك بۆچەندسـاتێ، شایی وهەڵپەڕین بەئەوانەوەك بەبێلێو فیتولێدانە!لەجیاتی ئەوەباخـەمی ڕاسـتە قینەیان بخورێ بەناردنەدەرەوەیان بۆچارەسـەر،یان پێـدانی سـەیارەی تایبـەت وماتۆڕسکیلی تایبـەت،یان ئەگەرخانوشـیان بۆناکـەن بـا پارچـەیەك زەویـان بدرێتێ،کەئەمانەمافی سەرەتایی وسروشتین ولە ولاتەکانی ئەوروپاورۆژئاوا بـۆ یان دابین کراوەوهەرماڵێ کەمئەندامێکی تێدا بێـت لەسـایەی ئـەودا ژیانیـان باشە،لەکاتێکدا حکومەتمان شانازی بەدروشمەکانی ئەوانەوەدەکات بەلاّم وەك

ئەوان ناكات،هەرشتەخراپەكانیان لێوەردەگرن!لەجیاتی هەمووئەم خزمەتانە مووچەیەكی كەمی نەمری ونەژی یان دەدانێ وەك یارمەتی نەك فەرمی! كە بەشی میوەی ژەمێكی كاربەدەستانە،بۆئەوەش زۆرجارلەم ڕۆژەدا ناچاردەبون كەمان بگرن خۆنیشاندان بكەن تالەكاتی خۆیداپێیان بدەن یان بۆیان زیاد بكەن! لەكاتێكدا‌پێیان دەڵێن خاوەن پێداویستی تایبەت،كەدەبێ ڕێزی تایبەتیان لێبگیرێ،دوای خزمەت كردنیان دەتوانراسەرقاڵ بكرێن بە كارێكەوە و سودلەبەهرەوتواناكانیان وەربگیرایە ،ئەوكاتە لەدوولاوەدڵخۆش دەبون وخەمەكانیان زۆركەم دەبویەوە،لەسەردەمی سەددامی دیكتاتۆردا كە ئۆتۆمبیل زۆركەم بوو،ئەوسەیارەی تایبەتی(معوق)ی زۆر بەهەرزان پێدان، بەلاّم لەسەردەمی بەناو مافی مرۆڤ وعەولەمەدابەمانگرتنیش وەلاّمی شایستەو دڵخۆشكەریان نادرێتەوە! خەم وناسۆرەكانی كەمئەندامان زۆرن،ڕەحمەت لە پێشینان كەوتویانە:(سەدحەكیم بەقەد دەردەدارێك نازانێ)چون هەرماڵێك دانەیەكی تێدابێت ئەوخێزانە هەمویان لەئازارومەینەتی دان،بەختەوەریش ئەوەیە كەپەند لەكەسانی تروەربگرێت، تۆبێنە بەرچاوی خۆت كەتۆلەشوێنی ئەو نابینایە بیت یان وەك ئەونابیستەبیت(كەڕولاڵ) بی یان بێ دەستوقاچ بی یان..یان،تۆیەكی لەش ساخ وتەندروست هێشتا هەست بەبێتاقەتی وبێزاری دەكەی لەولاّتی خەمان،دەی بیرێ بكەوەلەئەمان؟بۆیەسەردانی نەخۆش و پیروپەككە وتەوداماوخێری ئەوەندەزۆرەچونكەئەوكات هەست دەكەی بە نازونیعمەتی تەندروستی وبەئاگادەبیەوەلەبایی بون ولوت بەرزی غەفڵەت ،لە ڕۆژی كەمئەندماندا پێویستەهەمومان هاوكاروهاوخەمیان بین وپشتیوانی لەماف و داواكانیان بین،بەوەش دەگەینە پاداشتی دنیاودوارۆژ،وەك لە فەرمودەی پێغەمبەردا

(ص) هاتوه(هەرکەس گرفت ونارەحەتیەکی دنیالەسەر موسوڵمانێ لاببات ئەوە خوای گەورەلەپاداشتیاکۆسپ وگرفتی قیامەتی لەسەرلادەبات)بەڕاستی مژدەیەکی خۆشە{والله فی عون العبدمادام العبدفی عونِ اخیهِ}.

ڕۆژی جیهانی تەندروستی دەرونی

10/7/ی هەمووساڵێ بەڕۆژی نەخۆشیەدەرونیەکان ناسراوە،وەك هێمای زیاتر گرنگی دان بەچارەسەرکردنی ئەوانەی دوچاری نەخۆشی دەرونی بون،لێرەدا ئەوەی شایانی ئاماژەبۆکردنە ئەوەیە کەسەرەڕای پێشکەوتنی تەکنەلۆژیاو کرانەوەی عەقڵەکان،لەگەڵیدا پەتاونەخۆشیە کوشندەکان لە زیادبوندان! تەنانەت زۆرێك لەوانەی کەلەشیان ساغەدڵەڕاوکێ وخەمۆکی دایگرتون وچێژ وەرنا گرن لەکۆشك وتەلارودیناردۆلاروجوانی یاروچەوری پارو..،هەرچەندە بۆچارەسەری پەتا جەستەییەکان هەنگاوی باش نراوە،بەلأم بۆنەخۆشیە دەرونیەکان شتێکی ئەوتۆبەدەست نەهێنراوە کەشایانی باس بێت، لێرەدا دەگەینە ئەوڕاستیەی کەچارەسەری ڕاستە قینەی نەخۆشیە سایکۆلۆجیەکان تەنهالەبیروباوەڕی ئیسلامی دایەبەچێژوەرگرتن لەئیمان و تێگەیشتنی دروست لەقەزاوقەدەروگوێگرتن لەقورئان،دیارە هەوڵەکانی مرۆڤ زۆرن بۆ دەربازبون لە خەمەکانی هەژاری ونەداری ونەخۆشی وناخۆشی،بەلأم موسڵمان دەبێ دڵنیا بێت کە:بڕیاری خوادەبێ هەربێتە جێ،ئەوەیش بڕوابونە بە(قەزاو قەدەرە) کەپایەیەکی بیروباوەڕەکەیەتی،تۆ کەنەخۆشی یان کەمئەندامی یان هەژاری بێ حیکمەت نیەوبەشی تۆئاوایەونهێنیەکەی لای خوایە،لەفەرمودەی حەزرەتا هاتوەکە:{خوای گەورە ماڵ وحاڵی دنیا ئەدا

بەوەی کەخۆشی ئەویٚ وخۆشی ناویٚ،بەلاٌم ئیمان تەنهائەداتە ئەوکەسانەی کەخۆشی ئەون} ،کارەکانی خوا یەکپارچە رەحمەت وعەدالەتە، کورئەدابە حەزرەتی ابراهیم وکچ ئەدابە حەزرەتی لوت ویەحیا پیٚغەمبەریش منالٌی ناداتیٚ وحەزرەتی محمدیش کورو کچی ئەداتیٚ(سەلامی خوایان لەسەر)،وەك وتراوە(خواکاری نابەجیٚ ناکا تا کیٚونەبینیٚ بەفری تیٚناکا)، خیٚرلەوبەشەدایە کەخواپیٚی داوی،گەر تۆهەژاری وئەودەولٌەمەندەعەدالەتە،لەوانەیەتۆی هەژار گەردەولٌەمەندبی بایی بیت وبەرەوبیٚدینی برۆیت وخراپەکاری ئەنجام بدەیت یان ئەودەولٌەمەندە گەر هەژاربیٚت دان بەخۆیدانەگریٚت ودوچاری شیرك وکوفربیٚت،پاشانیش دەبیٚ ئەوراستیە بزانین کە زیکرویادی خوادەرمانی دلاٌنەو بە ئەنجامدانی بەندایەتی راستەقینە دلٌەکان ئارام دەبن،حوزەیفەبۆمان دەگیٚریٚتەوە:هەرکاتیٚ پیٚغەمبەر (ص)بەهۆی رِوداویٚکەوەخەمباردەبووپەنای بۆنویٚژدەبردودەیفەرموو:بیلال قامەتی نویٚژبکەوتابەهۆیەوە دلٌمان شادو بەختەوەربیٚت،چون مرۆڤ هەرچەندە لەروی ماددیەوەپیٚشکەوتوبیٚت بەلاٌم بۆشایی رۆحی پرناکاتەوە،خوای گەورە بەحیکمەت وزانایی ودانایی خۆی ئاسودەیی وبەختیاری نەخستۆتە پارەو سامان وناوبانگەوەچونکە ئەوانە خۆشی روکەشی دنیان ورۆحی مرۆڤ ئاسودە ناکەن،تەنها ئیمان وبروایە کە مرۆڤ بەراستی ئاسودە دەکات،بۆسەلماندی ئەوراستیەش سەدان نمونەمان لەبەر دەست دایە کەزاناوداناودەولٌەمەندو ناودارانی رۆژئاوا وئەوروپا لە لوتکەی ژیانی ماددیانەوە بەدەستی خۆیان کۆتاییان بەژیانی خۆیان هیٚناوە، وەك

(ڕۆماننوسی ئەمریکی(ئەرنست همنگوا)وەدیل کارنجی کەخاوەنی کتێبی(دع القلق وابدا الحياة،وە(فان چوخی هۆڵەندی،(کریستینان ئۆناسیس ملیۆنەری یۆنانی،دکتۆرە(دوڕیەی شەفیق) کەدکتۆرای لەپاریس هێنابو..هتد) ،لە زانکۆی ئایوای ئەمریکی لێکۆڵینەوەیان لەسەر(550)کەس کرد،دەرکەوت کەئەوانەی بڕوادارن وسەردانی پەرستگا دەکەن زیاتردڵیان ئارام وئاسودە یەلەچاوئەوانی تر،دیارەئەوەش فەرمانی خوایەکە لەسورەتی (تەها/124) فەرمویەتی: {ومن اعرض عن ذكرى فان لە معيشةضنكا....}واتە: هەرکەس پشت بکاتە یادی من وبەرنامەکەم ژیانێکی تەگ وتاڵی دەبێت..، نوسەری فەرەنسی (ئەندریەمۆرۆ)ئەڵێ: {مرۆڤ کاتێ بەهەموئاوات وئارەزوە کانی گەیشت هەست دەکات کە دڵتەنگترین کەسەلەجیهاندا!چونکەئاواتی تری نەماوە تا هەوڵی بۆبدات} بۆیەتاکە چارە سەرودەرمان بۆنەخۆشیە دەرونیەکان گەڕانەوەیەبۆیادوپەیامی خوای میهرە بان،بەتێگەیشتنی ڕاست ودروستی پایەکانی ئیمان وبەتاییەت قەزاو قەدەر.

تەندروستی پاشایەتیە..

قەناعەت دەوڵەمەندیە..

دینداری بەختەوەریە

رۆژی جیهانی لێبوردن....(جوانترین دیاری لێبوردنه)

11/16/ی هەمووساڵێ بەرۆژی جیهانی لێبوردن دانراوه،کەئەم ساڵی ڕابردهاوکات بوولەگەڵ جەژنی پیرۆزی قوربان،لای ئێمەی موسڵمان جەژن ڕۆژی جیهانی لێبوردنه،جەژنیش لەناوەرۆکداهێمای خۆشی و لێبوردنه،دینەکەشمان یەکپارچە سۆزوبەزەیی ولێبوردنه،لێبوردنی ئێمە سەرچاوەکەی لەپەیامی خواوەیەویەکێ لەناوه پیرۆزەکانی خوا(العفو) کەلەتاوانی بەندەتۆبەکارەکانی دەبورێ،چاوپۆشی ولێبوردن فەرمانی خواوپێغەمبەرەودەیان ئایەت وفەرموودەی لەسەرەکە پێمان دەڵێن:

ئەگەردەتانەوێ خوا لێتان ببورێ لەخەلك ببورن،لێبوردن هەستێکی دەروونی جوامێرانەیە وبریتی یەلەچاوپۆشی ووازهێنان لەحەقی خۆ هەر چەندەدەست درێژکەرستەمکاربێ بەمەرجێك ستەم لێکراوتواناى تۆڵە سەندنەوەی هەبێت ودەست درێژیەکەش بۆسەرکەرامەتی دین وپیرۆزییە کانی ئیسلام نەبێ چونکە ئەوکاتەلێبوردەیی دەبێتەزەلیلی وملکەچی، لێبوردەیی بەومانایەوبەومەرجە ڕەوشتێکی ئیمانی پەسەندودامەزراوه، خوای گەوره فەرموویەتی﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾واتەئەوانەی ڕقی بەتینی خۆیان دەخۆنەوەولە خەڵکی دەبوورن خواش چاکەکارانی خۆش

دەویّت، دەگێڕنەوە کە بەندەیەکی (زین العابدین) نەوەی پێشەواعلی مەسینەگڵە کەی لەدەستی بەربووەوە قاچی زین العابدینی بریندارکرد،بەندەکە خێرا وتی گەورەم خوا دەفەرموێت(والکاظمین الغیظ .)واتە ئەوانەی ڕقی خۆیان دەخۆنەوە(زین العابدین)گوتی ئەوا ڕقەکەم خواردەوە..پاشان بەندەکە وتی:(والعافین عنِ الناس)واتە ئەوانەی لێبوردەن بەرامبەر بە خەڵك، گوتی ئەوە لێت خۆش بووم،بەندەکە وتی: (واللە یحب المحسنین) خواچاکە کارانی خۆش دەویّت زین فەرمووی: ئەوا لە ڕێی خوا برۆ ئازادم کردی!عوبادەی کوڕی صامت گێڕاویەتیەوەکە پێغەمبەر (ص) فەرمویەتی {ألاانبئکم بما یشرف الله بهِ البنیان ویرفع بهِ الدرجات؟ قالوا نعم، قال... } واتە:ئاگادارتان بکەمەوە لەوەی خوای گەورە پایەتان بەرز بکات،وتیان بەڵێ فەرمووی:لێبوردەبە بەرامبەربەوکەسەی نەزان ونەفامە بەرامبەرت، خۆش ببەلەوەی ستەمت لێدەکات،ببەخشە بەوەی پێت نابەخشێت ولێت دەگرێتەوە سەردانی ئەوخزمە بکەکەسەردانی تۆناکات.ئەوە پەیامی ئیسلامەبۆچاوپۆشی ولێبوردن وخۆشەویستی ومرۆڤ دۆستی کەبەشێکە لەدینداری،بەڵام ئەوەی ئەوان زیاتردروشمی بێناوەڕۆکە،ئەینالەکوێ زل هێزە کان داوای لێبوردنیان لەوگەلانەکرد کەچەوساندویاننە وە؟وەك گەلی کورد و فەلەستین و کشمیروشیشان وبۆسنە ...هتد،وەك بڵێی ئەوانە مرۆڤ نەبن مادام موسڵمانن تیرۆرستن! دیارەلەمامەڵەی ڕۆژانە لەگەڵ یەکتر داوشەی لێبوردن زۆرجوانە ڕێزدانانەبۆبەرامبەروخوابەوەڕازیە،لە کۆتایدا: ئەوەندە بەسە بۆ گەورەیی ئەم دینەکە نەیارانیشی دانیان بەوەدا ناوەکەئیسلام لەمامەڵەی

ڕۆژانەیدانەرمونیانە،وەك(جۆن ئیسپۆزیتۆ)مامۆستای زانکۆی(جۆرج واشنتۆن) دەڵێ: {ئیسلام ئاینی میهرەبانی وپێکەوەژیانەودورەلەتوندوتیژی..}.

خوێندنەوەکی مێژویی جاڕنامەی جیهانی مافی مرۆڤ

ماف لەبەرنامەی مرۆڤدا گەر نەسەنرێ..نادرێ، کورد بەنمونە:

12/10/ی هەمووساڵێ دروشمەکانی جاڕنامەی مافی مرۆڤی نێودەوڵەتی بەرز دەکرێنەوە،کەئەنجومەنی ئاسایش بۆیەکەم جارلە(1948/12/10)لەکۆشکی (شابو)لەپاریسی پایتەختی فەرەنسا ڕایگەیاند،بێگومان مافی مرۆڤ بۆهەموان پێویستەوڕاست ودروستە،بەڵام تەمەنی درێژی زیاترلە(60) ساڵی ئەو جاڕ نامەیەئەوەی سەلماندکە:هەرگیزمافی مرۆڤ لای مرۆڤ دەست ناکەوێ ،ناچار دەبێ مافی خوراوی لەستەمکاربسێنێ،ئەوجاڕنامەیە هەرچەندە دەق و تێکستەکانی بۆهەموانە بەڵام لەپراکتیزەدا تەنها بۆخۆیانە!تەنها بۆمرڤی ئەوروپاوڕۆژئاوایەوبۆگەلانی چەوساوەمەرەکەبی سەرکاغەزە وهیچی تر!چون ئەوان خاوەنینی وبۆبەرژەوەندی خۆیان دروستیانکردوە،بەبەڵگەی:(ڤیتۆ) بۆهەبێ؟پاشان بۆدەبێ تەنها بۆدەوڵەتە زلهێزەکان بێ؟مەگەردەوڵەتەکانی تر ئەندامی ئەورێکخراوەنین؟مرۆڤ نین؟لەلایەکی ترەوەمێژوودیارەئەوانەی ستەمیان لەئێمەی کورد کرددوەودابەشیانکردوە خاوەنانی بەناومافی مرۆڤن، جگەلەشەڕەکانی کوردکوژی وخیانەت وگەندەڵی لەبەرچاوی مەکتەبی مافی مرۆڤ لەکوردستان!وەلەسەرئاستی نێودەوڵەتیش بەنمونە ساڵی (2009) کە ئۆبامای سەرۆکی ئەمریکاخەڵاتی نۆبڵی ئاشتی پێدرالەوکاتەدا بڕیاریدا بە

ناردنی(30000)سەربازی زیادەبۆئەفغانستان!بێگومان ئەوانە بۆمرۆڤ کوشتن دەچن،سەیرەپیاوکوژخەلاتی ئاشتی وەردەگرێ لەولاتی سەرکردایەتی مافی مرۆڤ!، ئەوەکوشتاری مرۆڤەکانی(بۆسنەو چیچان وکشمیروئەفغان وپاکستان وفەلەستین وعێراق وکیماوی وئەنفالی کوردان و...هتد)بخەلاوەکەهەموی بە بەرچاوی ئەوان ئەنجامدراوە!لەکۆتایی(2010)داماڵپەڕی (ویکلیکس)هەزاران بەڵگەی پێشێلی مافەکان وکوشتن وبڕینی لەعێراق بلاوکردەوە کەهێزەداگیر کەرەکان ئەنجامیان دابو!مافی مرۆڤیش لەخەودابو!بەلام بۆتاکە سەربازێکی دیلکراوی جولەکە بەناوی(جەلعەت شالیێت)ئامادەن کەرتی غەززەبکەنە سوتماگ وبانگی مزگەوتی ئەقسای پیرۆز قەدەغەبکەن ونزیکەی هەزار دیلیش ئازاد بکەن!ئیتر کاتی ئەوەهاتووەبەخۆماندا بچینەوەوچیتر خۆمان بەهەڵە نەبەین بەچاوەڕێکردنی بریقەی سەراب تینویەتیمان ناشکێ، دڵنیابین کە مافی مرۆڤ لای خاوەنی مرۆڤەکانە،لەناوپەیامەکەی پەروەردگاری جیهانە، ئەگەر: پەیامەکەی پراکتیزەبکرێت،ئەوەمافی ڕاستەقینەی مرۆڤ کەزیاتر لە (1432) ساڵەلەقورئانەدا ڕاگەیەنراوەبە(یاایها الناس..) بانگی سەرجەم مرۆڤەکان دەکات،تیایدا هاتووە کوشتنی مرۆڤێك بەناحەق وەك لەناوبردنی سەرجەم مرۆڤەکانە وڕزگارکردنی مرۆڤێکیش لەمردن وەك ڕزگار کردنی سەر جەم مرۆڤەکانە،وەهەروەها لەئایەتی(13حجرات)دافەرموویەتی(ئەی خەڵکینە ئێمە ئێوەمان لەنێرومێ دروست کردووە،پاشان گێراومان بەگەل وهۆزبۆ

یەکترناسین وپێکەوە ژیان،.. لتعارفوا) نـەك بۆیەکترلـەناوبردن،وە هـەروەها پەیامبەری ئیسلام لـەحەجی ماڵئاوایدا فەرمووی: فەزڵی عـەرەب نیـە بەسـەر غەیری عـەرەبا وەسـپی پێسـت گـەورەتر نییەلـەرەش پێسـت تـەنها بەتـەقوا نەبێت،وەفەرموویەتی خەڵکی یەکسانن وەك دانەکانی شانە،چونکە هـەمومان لـەئادەم پاشەکەوت بوین وئادەمیش لـەخۆڵ،وەلـەئیسـلامدا ڕووخـانی کەعبـە ئاسانترەلـە لـەناوبردنی مرۆڤێك بەناهەق چون هەرکەسێ مرۆڤێ لـەناو بـەرێ ئەوەبیناودروسـتکراوی خـوای ڕوخاندووە،بۆیەلـەپێناوپاراسـتنی ژیـانی مرۆڤەکان(قصاص وقـود)ی دانـاوە کەمەبەسـت تۆڵەوکوشـتنەوەی بکـوژە، سزای دوارۆژیش بەئازاروسەخترە،دیارەئەوەی بەرانبەرزیندانیەکان کراوە لـە بەندیخانەی دەزگا ئەمنیەکاندا هەرباس ناکرێ بەتاییـەت بـەناوی یاسـای دژە تیرۆر!کەهیچ مامەڵەیەکی مرۆڤانـە نایـان گرێتـەوە!بۆ؟ئـەی مـافی مـرۆڤ لــە کوێی؟(لـەبەردرێژنـەبونی باسـەکە خـۆم بـواردووە لـەنوسـینی دەقـی ئایـەت وفەرموودەکان)

مافی ڕێگاوبان

پێغەمبەر(ص)لەفەرمودەیەکـدامافی ڕێگاوبـانی بۆدیـاری کروین،فەرمویـەتی: {ایاکم والجلوس علی الطرقات....،فـەرموی خۆتـان دوربگـرن لـەدانیشـتنی سەر ڕێگە،ئەوانیش وتیان پێویستمانەوناچارین،فەرموی مادام وایـەمافی ڕێگـە بدەن،وتیان مافی ڕێگەچیە؟ئەی ڕەسولی خودا،فەرموی:چـاولـەحەرام بپـارێزن وەلاَمی سەلام بدەنـەوەوئازاری خـەڵك مـەدەن وفـەرمان بکـەن بەچـاکەو ڕێگری بکەن لـە خراپە} (متفق علیە)ڕێگاوبان هـەمومان پێویسـتمانەو بـەرژە وەندی گشتیەوپاراستن وڕەچاوکردنی ڕێنماییەکان ئەرکی سەرشانی هەموانە لابردنی ئازارێکی سەرڕێگابەشێکی ئیمانـە(...اماطـةالاذی عـن الطریـق)،وەك نـەریتێکی سـالاَنەی بەڕێوەبەرایـەتی هاتوچـۆی سـلێمانی لـەمانگی نیسـاندا هەفتەی هاتوچۆی ڕێك دەخست لەژێردروشمی(سـەلامەتی بۆئێوەوسـەروەری یاسا ئامانجمانە)لـەوساڵـەشدا هەفتەکەیان تێپەڕاندو بەگەڵێ کارو چالاکی بـاش ئەنجامدرا هەررۆژە لـەگـەڵ چـین وتوێـژێك کۆدەبوونەوە،بۆهـەمان مەبەسـت لـەگەڵ ئێمەی مامۆسـتایانی ئـایینی لـەمزگـەوتی مەولـەوی شـاری سـلێمانی کۆبوونەوە، بەئامادەبوونی بەڕێوەبەروچەندئەفسـەرێك و ڕێکخـراوی گەشـە پێدانی مەدەنیەت لەگەڵ نوێنەرانی ئەوقاف وزانایان،کە تیایداباس لەگرنگی و پابەندی ڕێنماییەکانی هاتوچۆ کرا بۆ سەلامەتی هاولاَتیان بەتایبەت سەر وەری

یاسا،کە بەپێی ئاماری رێکخراوی تەندروستی جیهانی ساڵی پار (1.200.000) کەس لە جیهاندا بەڕوداوی هاتووچۆ تیاچوون! وە (40.000.000) کەس کەمئەندام بوون!وە ساڵانەش لەپارێزگای سلێمانیدا (200–300)کەس ئەبنە قوربانی رووداوەکانی هاتوچۆ،کە ئەمەوەك جەنگێکی جیهانی بەردەوام وایە،جا بۆ کەمکردنەوەی قوربانیانی ڕوداوی دڵتەزێنی سەیارەو لەپێناو سەلامەتی هاولاتیان پێویستەلەسەر هەموولایەك کە پابەندی رێنماییەکان بین وبەئەرکێکی ئاینی بزانین چونکەبەرژەوە ندی گشتی یەو هەوڵ بدەین کە یاسا سەروەربێت، ئەوەیش بە بەرزکردنەوەی هۆشیاری تاکەکان لە شوێنە گشتیەکانی وەك مزگەوتەکان ودام ودەزگاکان، پاشان لەکۆتایی کۆڕەکەدا هەمووبەیەك دەنگ جەخت کرایەوە لەسەرگرنگی رێنماییەکان و سەروەری یاسالە پێناو بەرژە وەندی گشتی وژیانێکی شارستانی پێشکەوتوو، دواتردەرگای پرسیارو وەلام کرایەوە،لەپرسیارێکی بەندەدا وتم:ئەبێت یاسا دەسەلات پاڵپشتی لێ بکات و لێپرسینەوە بۆهەموان هەبێت،بەلام بۆچی سەیارەجامرەشەکان لەسەروی یاساوەن ؟بۆیاسا تەنها بۆخاوەن تەکسی هەژارە؟دیارە هەموومان دەزانین کە جام ڕەشەکان هی کێن ولە کوێیان هێناون ولەولاتی ئێمەش ژمارەیان گەلێ زۆرەوهەندێ پۆلیسی هاتو چۆکە پرسیارم لێ کردوون سەبارەت بە گرفتی کارەکەیان لەوەلامدا دەڵێن گیرمان خواردووە بە دەست سەیارەی زلە زلەکانەوەوترافیك لایت بۆئەوان هەر سەوزەوحیساب بۆدووڕەنگەکەی ترناکەن وپۆلیسەکەش ئەگەرهەڵوێستێکی یاسایی بێ یان زوورێگاکەیان بۆنەکاتەوە ئەوە داماوەدووچاری نەقڵ وفەصل و لێدان دەبێت، ئیترئەویش گیری خواردووە لەنێوان بەرداشی جام ڕەشەکان ویاسادا جا هەر ئەوبەرێزانەش کاتێ باس لە سیستمی ئەوروپاوسەروەری یاسا دەکەن دەم پڕدەبێ

لەئاو!کە دەبوو پابەندی یاسا لەوانەوە سەرچاوەی بگرتایە،بەڵام بۆهەموو شتەکان ئاوە کە لەسەرچاوەکەوە لێڵە بۆیە ڕوون نابێتەوە وسەرپێچی وخیانەت وگەندەڵی بەردەوام لەزیادبووندایە(گەورە ئاوێ دەڕێژێ وگچکە پێی لێ دەخشێنێ).

بازرگانی ڕاستەقینە....دڵسۆزی ژیارو ژینە

بەرنامەی ئیسلام گشتگیروهەمەلایەنە دەستورویاسای بۆ هەمووشتێ دیاری کردوە، لەومیانەدا هەرشتێ سودی هەبێ بەحەڵاڵی داناوەوهەرچی زیانیشی بێ بۆکۆمەڵگاحەرامی کردووە،لای موسڵمان کۆکردنەوەی سەروەت وسامان ئامانج نییە بەڵکوئەوەی گرنگە بەلایەوە لەڕێگای دروست وحەڵاڵ بەدەستی هێنابێ چونکە دەزانێ ماڵی حەرام ژەهرێکی کوشندەیەوبەندایەتیشی لێوەر ناگیرێ، بەپێچەوانەی خەڵکانێکی بەرامبەرکەتەنها بەرژەوەندی خۆیان لەبەرچاوە ودەڵێن(الحلال ماحل بالجيب)،بەڵام لای موسڵمان ئەوەیەکەخوا حەڵاڵی کردبێ،بەهەڵە تێگەیشتن لەدین سەرگەردانیەبۆ ژین، چاکەو خراپە تێکەڵ دەکات ،موسڵمانی ڕاستەقینە لەشتەحەرامەکانی وەك غەش وفیڵ خیانەت دوردەکەوێتەوەوبەوەیش دەبێتەهاولاتیەکی ئەکتیڤ وئیجابی و دڵسۆزی گەل ونیشتمان چونکەدەزانێ کەپەیامبەری پێشەوامان فەرموویەتی (هەرکەس فێڵمان لێ بکات لەئێمە نییە،وە فەرموویەتی:(التابرالصدوق مع النبيين و...)واتە: بازرگانی ڕاست ودەستپاك لەدوارۆژدا لەڕیزی پێغەمبەران وڕاستگۆیانە...،کەئەوەش مژدەیەکی گەورەوگرانەبۆباوەڕداری بازرگانە, چونکە کەسێ لەگەڵ خوا ڕاست نەبێ قەت لەگەڵ خەڵکی خوا ڕاست نابێ وئەگەرشەرم لەخوانەکەیت هەمووکارێکت پێ دەکرێ،دوای ئەم پێشەکییە

دێمە سەرڕوداوێکی واقیعی سەبارەت بـە تێگەیشـتنی چەواشـەلەدین ودنیـا، چـەند بازرگـانێکی لای خۆمـان پێکـەوە دەچـن بـۆولاتی چـین بەمەبەسـتی بازرگانی،دیارەلـەوێ کارگەوکۆمپانیای ئەهلی وحکومی هەیە،کارگە حکومیە کان لەبەرپابەندیان بەیاساوە بەرهەمەکانیان چاکترە،بەلام کارگە ئەهلیەکان بـەو شـێوە یەنین،لەو ولاتە بینیان کۆمەلەشتێکی زۆر لەناودەبەن لەبەر ئەوەی بە سەرچـوبون ،ئەمانیش دەلێن مەیان سوتێنن بەنرخێکی ڕەمزی دەیکرن، پاشان کۆمپانیا چینیەکە پێیان دەلێن: مادام ئەوچاکەتان لەگـەل ئێمـەدا کـرد بـەیانی لای ئێمـە میـوانن و بەچکەبەرازی ناسکمان لایە پێکەوەدەیخۆین، ئـەمانیش دەلـێن: ئێمەموسـلمانین و ئەوەبۆ ئێمەحەرامە!ئەوانیش دەلێن سەیرە ئەوشـتەی دەیبەنـەوە بەحـەرامی نـازانن بەلام لەخواردنی ئەوەخۆدەپارێزن، لەکاتێکدا خواردنی بەراز زیانی تـەنها بـەخۆی دەگەیەنێ بەلام هێنانی کەل وپەلی بەسەرچوو تەزویر وعادی زیـان لـەبەرژەوەنـدی نەتەوەیەك دەدات، ئەوە ڕێك ئەوپەندەی بەسەردا دەچەسپێت کە پێشینان وتویانـە :(گۆشتی دەخوات بـەلام گۆشـتاوێ نـاخوات)، بـۆ موسـلمان وکردەوەسـەنگی مەحەکە، ئەوەتا ئاینی پیرۆزی ئیسلام بەکاریگـەری ودەسـتپاکی بازرگانەکانیـەوە کاتی خۆی گەیشتە ولاتی هیندستان ئەینا سوپای ئیسلام نەگەیشتە ئەوولاتە!دەبـێ ئەوڕاستیە بزانی کەقیامەت بەرهەمی دونیایە وچی بچێنی ئەوە ئەدوریتەوە وهـەموو کەس بارمتەی کردەوەکانی خۆیەتی لەڕۆژی دوایدا،وەلەڕۆژی قیامـەتا هەموشـتێ یەك پرسیاری لێدەکرێ،بەلام دووپرسیارلەسەروەتوسامان دەکرێ،لەکوێت پەیـدا کردولەچیت سەرف کرد؟بۆیـە پێویستەلـەسەردوکانداروکاسـبکاران وبازرگانـانی موسلمان دورکەونەوەلـە گرانفرۆشی وحەرام وسنورەکانی خـوا نەشکێنن،چـونکە ئیسلامەتی ئیمانداری لەشین وشایی وکڕین وفرۆشتن و تەماعدادەردەکەوێ، ئـەینا

کەموکورتی لەبیروباوەڕەکەیدایەتی و موسڵمانێکی ڕوکەشە وئیسلام لـەو کەسـە بەرییەولـەکارەکەیدا خودی خۆی بەرپرسیارەنەك ئاین .

ڕێڕەوی گـوتـاری ئـاییـنی کـوردستـان..

گوتاری ئـاینی لـەکوردسـتان لـەئاسـتی پێویستدانیەوسـەقەتە!چـونکەزۆرێك لـەوتاربێژەکان لـەوتاری هەینی وبۆنەپیرۆزەکانـدا هەرلـەسـەرڕەوتی تەسـەوفی کتێبەکۆنەکان وتاردەخوێننەوە کەبـەزۆری جـەخت کردنەلـەلایـەنی قیامـەت وژێرزەوی ودورکەوتنەوە لـەباسەکانی سـەرزەوی وپرسـەکانی سـەردەم کـە ئـــەوەش لـەبەرژەوەنـــدی دەسەڵاتەســـتەمکارەکانی ڕۆژگارە،بۆیەهەرباســـی حەشرونەشرومارودووپشکی دۆزەخ دەکەن وخـەڵکی دەترسـێنن ودەیانخەنـە گریان..کەئەمانەڕاستن ولـەپێش هەمومانن،بەڵام خۆ ئاین دژی ژیانوژیاری دنیا نیە،چـونکە قیامـەتش بەرهـەمی دنیایـە،دینیش بۆبەرژەوەنـدی مرۆڤەکانـە لـەدنیاوقیامەت، کەواتەپێویستە لـە سەرموسـڵمان پیـاوی دنیـاودوارۆژبن لـە سەرسیستمی ئیسلامی،بەڵگەشمان ئەوەیەکەفیقهی ئیسلامی چوار بەشـەو سـێ بەشـی بۆڕێکخسـتنی کاروبـاری ژیـانی دنیایـە ئـەوانیش بـریتین لـە:بەشـی (معاملات ومناکحات وجنایات)،تەنها بەشی(عیبادات)بۆنهێنیـەکانی قیامەتـە، کەئەویش هەندێ بەرژەوەندی دنیای تێدایەوەك سـودەکانی ڕۆژولــە بـواری تەندروستی وبیرکەوتنەوەی هەژاران و یەکریزی ویەکترناسین وخۆشەویسـتی لەئەنجامی تێکەڵی بەردەوام لـەنوێژی بەکۆمەڵدا...،ئەمەش وەڵامەبۆئەوانـەی کـەدەڵێن ئیسـلام تـەنها شـتێکی ڕۆحیەولــەنێوان بەندەوخوادایەوپەیوەنـدی

بەژیانی دنیاوەنییە!!دیارە ئەوجۆرەوتاربێژانەش دەیانەوێ دڵی ئەوانەڕازی بکەن کەدەڵێن:دین جیایە لەژین!،پەنابەخوا لەژیان ودەوڵەتی بێ دین!، بەڵام کەمن ئەوانەی باسی چاکسازی کۆمەڵایەتی وگرفت وقەیرانەکانی ڕۆژگار وپرسەچارەنوس سازەکان دەکەن!،یان پرسی نەتەوەیی وگۆڕانی ئیجابی وپێشکەوتن وداهێنانی ڕێگەپێدراو،ڕۆژگارێك بووەکەعەرەب وتورك لەڕێگەی سیستمی ئیسلامیەوە توانیان پێشرەوی وقەڵەمڕەوی بکەن لەجیهانداو کاتێکیش بەهۆی ڕەگەزپەرستی وقەومایەتی لە ڕێنماییەکانی ئیسلام لایاندا بۆ عەلمانیەت ونەتەوەپەرستی هێزوپێزیان نەماوبچوك بونەوە تائاستی کەمترلەقەوارەی زایۆنی!بۆیەپێویستە پەرەبە کۆلێژو پەیمانگا ئاینیەکان بدرێ وهونەری وتاردان وزانستی ومێژوو جوگرافیای کورد لەپێش ئیسلام ودوای ئیسلام بخوێندرێ وبزانرێ، بۆ ئەوەی وتاربێژی ئاینی زاناو ڕۆشنبیرو کوردپەروەربێ،چونکە هەست وسۆزی نەتەوایەتی لەسنوری شەرعدا ڕێگە پێدراوە، هەوڵبدەین وتاری ئاینی بەرژەوەندی نەتەوەکەمان بپارێزێ وپەرە بەسەرجەم بوارەکانی ژیان بدات وەك لایەنەکانی ئابوری ورۆشنبیری کە ناوەرۆکی دینەکەش گشتگیرو هەمەلایەنە..دنیاوقیامەتە، شاردنەوەی بەشێکی ئەم دینە لەبەرخاتری ئەم و ئەو تاوانە لەژێرهەرفشارێکدا بێ نابێ وناکرێ تورە بونی خوا بگۆڕینەوە بەڕەزامەندی خەڵك، پاشانیش پێویستە وتار کورت وپوخت وئامانجداربێ ولەپرسەکانی سەردەم بێ و بەزمانی سادەو

ڕەســەنی ئــەو خەڵکــە بێــت لەگــەڵ ڕەچــاوی بنەماشــەرعیەکان،نەك لەکۆڵخۆکردنەوەبێ!

ئاینی عورفی وچاولێکەری

کێشەکەمان لەفیکروچۆنیەتی تێگەیشتنەبۆدین،دینداریکردن بەعورف و عادەت زۆرباوە!کەلەباووباپیرانەوەبەچاولێکەری بۆنەوەکان بەجێماوە کە هێزوپێزی لەسەرعورفی کۆمەڵگایە نەك لەسەرخودی پرەنسیپی ئاینەکە!ئاینی عورفی لەسەرچاوەکانی خودی ئایینەوەهەڵنەگۆزراوە، بەڵکولەسەروەعزوگوتاری قۆناغ وسەردەمەکانی هەڵدەهێنجرێت، چونکەئاین بۆهەمووقۆناغێك خیتابی نوێ لەبەرگی تازەدا وبەزمانی ڕۆژگاری پێویستە،دیارەهەرکۆمەڵگایەکیش عورفی تایبەتی خۆی هەیە ورێگری لێناکرێ ئەگەرپێچەوانەی شەرع نەبێت،بەڵام مەترسی ئاینی عورفی ئەوەیەکەجەوهەری ڕاستی ئاین لە کاردەخات وشوێنکەوتوانی ئاینەکەش دەبنەقوربانی یەکەمی ئەودینداریە ڕواڵەتیەو ڕوبەڕی هەندێ مەسەلەی فیکری وئایدیۆلۆژی دەبنەوە،چونکە وادەزانێ ئەم عورف وعادەتە خودی ئاینە،لەکاتێکدائاینەکەی هەڵگری پەیامی ڕاستی و زانستی ودادپەروەریە،گرفتەکان لێرەوەسەرهەڵدە دەن ولەسەر خودی ئاینەکەش دەکەوێ،وەك دەبینی زۆرشت بەناوی دینەوە کراوەو لە دیندانیە!بەناوی دینەوەبازرگانی کراوەوگیرفانیان پێ پڕکردوە! ستەم

لەئافرەت کراوە،هەندێ کەس دینیان بۆخزمەتی خۆیـان بـەکار هێنـاوە لەجیاتی ئـەوەی بـۆ خزمـەتی خـەڵك وخـاك بـەکاربهێنن!لـەبـەرباری ناهەمواری ئەوسەردەمە مامۆستایانیش لەڕابردووداوەك پێویست نـەبون لەگەیاندنی کرۆکی دینەکە بەخەڵك، نەك ئەوەی کراوەبەدین ودوورە لە دین!بۆیەئەرکی تاکی موسڵمانە کەڕاسـتەوخۆلـەخودی سـەر چـاوە کـانی ئیسـلامەوەئاینەکەتێبگەن وبیکەنـە تـەرازووی هەڵسـەنگاندن و گفتوگۆکردن لەسەرچەمك ودیاردەومەسەلە نوێیەکان،ئێستا ئەوەندەی گرنگـی دەدرێ بـە ڕواڵـەت ودیکـۆر!گرنگـی نـادرێ بەجەوهـەرو ناوەڕۆك،وەهەروەهائەوەندەی گرنگی دەدرێ بەعورف وعادەت ئەوندە بەخودی دینەکە نادرێ،چونکە هەندێ داب ونەریت گونجاونیەوحەرامە ، هەندێکیان باشن ولەخزمەتیاندان وهەندێکیشیان دەبێ چاك بکـرێن، ئەگەرلەناومزگەوتەوەدەست پێبکەین هەر لەفاتیحای دوای بانگ و لە چـۆنیەتی ویردوتەسـبیحاتی دوای نوێژەکان،بۆنمونـە کـێ وتـی بـانگی مەغریب فاتیحای لەگەڵ نەبێ بەڵام ئەوانی ترلەگەڵی بێت؟ لەکاتێکدا خودی بانگ فاتیحای نییە،کێ وتی تەسبیحاتی مەغریب ونیوەڕۆ کورت بێ بەڵام ئەوانی تردرێژ بێت،کەفـەرمودەی پێغەمبـەر(د.خ) لـەوبارەوە دیاروئاشـکرایەکەهەریەك لـەویردەکانی(سـبحان اللـه، الحمـد للـه، اللـەاکبر) (33) جاردەخوێنرێ وەبە(لاالـه اللـەوحده لا شریك لـە...) (100)کە تەواو دەکرێ هەرکەسەبۆخۆی بێدەنگ بیکات باشـترە ...،

جگەلەزۆر شتی تری ناومزگەوت،جادەبێ دینداری دەرەوەی مزگەوت حاڵی چۆن بێ؟ ئەوەنـدەی گرنگـی بەدانیشـتی پرسـەونوێژەجەژنەکان دەدرێ ئەوەندە خەمی فەرزەکان ناخورێ!کەڕاسـتیەکانیان پـێ دەڵێـی لـەوەلاًمدا دەڵێن: ئێمە هەرئاوامان هێناوە!ئێوە شتێکی تازەتان هێنـاوە! دەمگوت دەی باشەهەرلـەکۆنەوەئارەق وقومارو ڕەشـبەڵـەك وژن بەژنـە باوبوە،بەلاًم عادەتێکی خراپ ونەگونجاوە،مەرج نییەهەرچی لـەکۆنـەوە بۆمان مابێتەوەچاك بێت وبگونجێ بۆئەم سەردەمە ...، جابەڕاستی کێشە کە لـەتێگەیشتنی دینەکەدایە کەلـەخەڵکانی زاناو پسپۆڕ وەرنـەگیراوە ، بەڵکو زیاترلـەکەسانێ وەرگیراوەلـەبەرگی دیندابون بەلاًم زانا نـەبوون! تەنانـەت ڕۆژێ وتم بەیـەکێ لـەنوێـژخوێنانی مزگـەوت براکـەم مـادام تۆئەهلی مزگەوت ودینی بەلاًم کاسبیەکەت باش نیە وحەرامە،چـونکە دینداری واتە:تەسلیم بوون بەفـەرمان ونـەهی یـەکانی خواوپێغەمبـەر، لـەوەلاًمدا وتی مامۆستا ئـەمیان بەڕێگـەی خـۆی ئەویشـیان بەڕێگـەی خۆی!وتم بـۆ تۆبەچـەند ڕێگـەدا دەڕۆی؟یـان دەڵـێ بـەئارەزوی خـۆم دەکـەم،یان دەڵـێ: دنیابەخواروقیامـەت بەڕاسـت!کەئەمانـە نیشـانەی بێئاگـایی وخۆپەرسـتیە نـەك خواپەرستی،چـونکە قیامـەت بەرهـەمی دونیایەوچی بچێنی ئەوە ئەدوریتـەوە،یان کـەپێیان دوتـرێ تەوقـەکردن حەرامەلـەگەڵ ئافرەتی نامەحرەم باخزمیش بێ،ئەڵێ:عادەتەوئێمە دڵمـان پاکە!باشە خۆ خاوەنی دڵی پاك دەبێ دەست ودامێنی پاك بێـت ودڵـی

کەسیش لەهی پێغەمبەر(ص) پاکترنییەشەرعیش لەسەروی هەمو مانەوەیە،یان قەرە بالّغی مزگەوتەکان لەڕەمەزانداوپاشان چۆڵبونی بۆ؟بالآپۆشی ئافرەتان لەڕەمەزان وپاشان وازهێنانیان!(کەبەڕەمەزانیلە ناسراون)هەموئەمانە چاولێکەری وعادەتە، تەواوگەورەبووم وام دەزانی موری شین لە چاوە زاردەمپارێزیٚ!یان تاجارێك هاواری خوا دەکات ودەلّیٚ یاالله چەندین جاردەلّیٚ یاشێخ فلان!ئەمانەوزۆری تریش ،کە دورن لەبنەماکانی ئیسلام وتائەمڕۆوچەندین ساڵە کرابوون بەدین وخەڵکیان پێوە سەر قاڵەدەسکەوتیشی بەتاڵە! ئیترلەشتەگەورەکانی دەرەوەی مزگەوت گەریٚ کەبەناوی سیستمی نوێی جیهانی وعەولەمە وعەلمانیەت وپێشکەوتن وئازادی ومۆدێل ومۆدرێن وکوردایەتیەوە ئەنجام دەدرێن، کەلەبێگانەپەرستی دائەوەندەلەپێشین واخەریکە کلتوروڕەسەنایەتی خۆمان لەدەست دەدەین!ئەوەی کەنوسرا مشتیٚ بوولەخەرمانی دینداری عورفی وچاولێکەری،لەکاتێکداپەرستش و بەندایەتی بەدوو مەرجی سەرەکی(الاخلاص والصواب)لای خواقبوڵە کە: بەدڵسۆزی وبۆ خوابێت،پاشان بەگوێرەی یاسای شەرع بێت، بۆیە گەورە ترین خێری دنیاودواڕۆژبۆموسڵمان تێگەیشتنەلەدین،جێگەی سەرنجەوبێحیکمەت نیەکە لەسەرەتای کتێبەفقهیەکاندا ئەوفەرمودەیە نوسراوە وبوەبە سەرەتای کتێبەکان کەپێشەواکەمان فەرمویەتی:

{من يرداللە به خيراَ يفقه في الـدين}واتـە:هەركـەس خـواخێرى بـداتێ ئەوەلـەدين تێيدەگەيەنێ

ئيسلام عيلم وعەقڵ وپێشكەوتنە :

يەكێكى ترلـەقسەكانى سەردەم ئەوكاتەهەندێ لـەبێئاگاونەياران دينەكـە يـان بەوەتۆمەتباردەكردكەگوايەدواكـەتن وكۆنەپەرسـتيە!وەك وتـراوە مێژووخۆى دوبارەدەكاتەوەوهەمان قسەى بێبڕوايانى سـەردەمى پێشـين دەڵێنەوە كەدەيانگوت(اسـاطيرالاولين..)ئاينى ئيسـلام هێڵەگشـتيەكانى بۆديارى كردوين وبوارى زۆرى هێشـتۆتەوە بـۆپرس وڕاى لـۆژيكى و هەڵهێنجانى ياساكان بەپێى پێداويسـتى ڕۆژگاروهەرگيزلـەگـەڵ دۆگمـا بـون وچـەق بەسـتن دا نەبووە،ئەگەرسـەيرى دەيـان ئايـەت بكـەين سەبارەت بەگرنگى وگەورەيى دروست كراوەكان لـەكۆتايى ئايەتـەكان دا دەفەرموێ:﴿...لعلكم تتفكرون، لعلكم تعقلون،عبرةلاولِي الالباب ...، كەمەبەست لـەسەرجەميان پەندوئامۆژگارى و تێڕامان و بيركردنەوەو بە گەڕخستنى ژيرى مرۆڤەكانـە وميراتـى پێشـەواكەمان دينارودرهـەم و كۆشك وتەلارنەبووە بەڵكو زانست وزانيارى بووەكە هـۆى سـەرەكى پێشكەوتنە،وەبەشێوەيەكى ناڕاستەوخۆ هەندێ لـە ئايەتەكان ئاماژە يـان كردوە بۆگەڕان بەناوبۆشايى ئاسمانداو وە بۆنەوت وفڕۆكـەوئۆتۆ مبيـل

وكۆپی كردن (استنساخ) وسـەرجەم پێشـكەوتنەكانی سـەردەمیان لـێ دەخوێندرێتەوە،ئەوەندە بەسە كە یەكەم فەرمانی پەیامی ئیسلامی (اقرأ) بووەكەئاماژەیە بۆخوێنـدن وزانیـاری ودەیـان ئایـەت وفـەرمودە زۆرن كەهاندەرن بۆزانست وزانیـاری ووشـەی عـیلم زیـاتر (345) جارلـە قورئاندا دووبارە بۆتەوەبەلاّم ئەگەركاریان پێنەكەین ولـێیان بێئاگـا بـین سودی ئەوتۆی نابێ بۆمان وەك وتـراوە(قـەدری زێـڕلای زەڕەنگـەرە) ئێمە لێرە قورئان بۆمردوەكـان دەخـوێنین كەبۆزینـدوەكان هـاتوە!ڕۆژ ئاواییەكان بەعەقڵێكی مەعریفیسەیری دینەكەمان دەكەن بۆیە لـەهـەر ولاّتێ ڕوبەری ئازادی فراوانتربێ ئیسلام تیایدا زیاتر گەشەی كـردوە و بلاّوبۆتەوە،لـەهەرشوێنێ گرنگی بدرێ بە زانسـت وزانیـاری ئەوەلـەو شوێنەخەڵكی زیاتربەرەوئیسلام دێن چونكە مرۆڤـەكان وێڵـن بـەدوای ڕاستیداومرۆڤیش بەبێ ئاین ناژی،وەك ئەنیشتاین دەڵێت:(الانسـان بـلا دین كسفینه بلاملاح)واتە:مرۆڤی بێـدین وەك كەشـتیەكی بـێ كەشـتیە وانە، بۆیەخەڵكانێك لـە ئەوروپاوئەمریكالـەلوتكەی زانستەوە موسڵمان دەبن وەك كەشـتیەوانی ئاسمـانی ئـەمریكی ئارمسـترۆنگ كەلـە سـاڵی (969)بـەهۆی ئـەوەی لـەسـەرمانگ گـوێی لـەبانگ بـووە!وزانـای مەجەری(جرمانۆس) كە هەشت زمانی زانیوەو(150) كتێبـی نوسـیوە! وەهەروەهادەیانی وەك(دیمیتریبۆلیاكۆڤ)كـەدكتۆرای هەبوولـەفیزیا لـە ئۆكرانیاوەخاتوونیـدكتۆرە(كـاملاس داس)خـاوەنی خـەلاّتی نۆبـڵ،وە

خاتوون (یۆڤۆن ڕیدیلی)،تەنانەت(مایکڵ ۆڵف)لەڕۆژنامەی (میـدیامۆنا تۆریس)لە 2001/6/11بابەتێکیـنوسیوەبەناونیشانی(islam the next amrkan relegon)واتە:ئیسلام ئاینی داهاتوی ئەمریکایە،وە ڕۆژنامەی (sandey times)ی بەریتانی لە 2004/4/22نوسیویەتی کـە زیـاتر لە(14) هەزارسپی پێستی بەریتانی موسڵمان بـوون بـەهۆی بێـزاری و نائومێدیان لەبەهایڕۆژئاواییەکان کەلەناوئەوانـدا کەسـایەتی نـاوداری (جۆناسان بێرت)ی تێدایە کە کـوڕی(لـۆردبێرتی)بەڕێوبـەری پێشـوی (B.B.C)سەیروسەمەرە یەکەتازەدەیانەوێ بەری خۆربەبێژنگ بگرن و لێرەولـەوێ دینەکەمان بەکۆنەپەرست ودواکەوتووتۆمەتباربکەن!ئەگەر مەبەست لەکۆن بوون زەمەن وکات بێت؟ئەوائاینی مەسیحی وجولـەکە و مێژووی دیموکراسی زۆرلـەپێشتروکۆنترن لـەئیسلام وئیسلام تازەیە لە چاوئەواندا،خۆئەگەربێزاربوون بێت لـەشتە کۆنەکان بۆئەوەی بەکاریان نەهێنین ئەوا ئاووهەوا وخۆرومانگ وسەرجەم دروستکراوەکان کـۆنن، ئەگەرمەبەست لـەپێشکەوتنیش ڕوتی ئافرەتان وخیانـەت ودرۆودوڕوی ومەی خواردنەوەودامێن پیسی و ئەوڕەفتارەخراپەنا بێـت ئەوەمێـژووی ئەوانە دەگەڕێتەوە بۆ سـەردەمی نـەفامی پـێش ئیسـلام،کەواتە ئەوانـە پاشکەوتوی بەناو پێشکەوتون!لـەڕاسـتیدا پێشکەوتووکەسـێکە خـاوەن ئەقڵێکی بەرهەم هێن وبەکرداروگوفتاری شایسـتەوجوانی سـودبەخش بێت بۆمرۆڤایەتی ئـەوەش تـەنها لـەموسـڵمانی ڕاسـتەقینەدا بەرجەسـتە

دەبێت،وەلەحوکمی ئیسلامیش داکاتێ فەرمان ڕەوایی بەدەست بێت، وەك شارستانێتی ئیسلامی لەڕابردودا شایەتی ئەم ڕاستییەیە،پێشکەو تنیش بەدروشم ودیکۆرنابێت، ئێستا گەلێك پێشکەوتوی پاشکەوتومان هەیەبەلاّم نازانن کەنازانن .

لەکوێوەدەست پێبکەین؟لەناخەوە یان لەباخەوە

بەشی یەکەم:ناوی بێ ناوەرۆك!..(تێگەیشتن مەرجە نەك پێگەیشتن)

مۆدیلی باوی ئەم سەردەمە گرنگی دانە بەڕوکەش ودیکۆروخۆدەرخستن بێ گوێدانە ناخ وناوەرۆك!کەبەزاراوەی ئەمڕۆپیی دەڵێن(فۆرمالیزم)واتە:توێکڵی بێ کاکڵ وناوی بێ ناوەرۆك، چونکەئەوانەبۆخۆیان ناژین وبۆڕازیکردنی خەڵك دەژین!ئەوەش مرۆڤ دەکاتە کەسێکی دووڕوو هەل پەرست وبێبار و لارو خوار،کرداروگوفتاری جیاوازەوکەسێتی وناسنامەی لەدەست دەدات ، ئەم دیاردەیە ش یەکێکەلە دەرەنجامەکانی دنیای(ڕیالیزم وماتریالیزم) ، بێگومان ناوهیچ لە ناوەرۆك ناگۆڕێت،وەك پێشینان وتویانە (بەحەڵواحەڵوا دەشیرین نابێ) کەسێ فاسق بێت ناوی بنێ صالح بەوەچاك نابێ، بەداخەوە کاریگەری ئەم پەتایە بەهۆی دورکەوتنەوەلە پابەندی دینەکەیان تێگەیشتنی چەواشە زۆرێك لە مسوڵمانانیشی گرتۆتەوە!لەڕوکەشدا زانایەبەلاّم نەزانە ، پێگەیشتوەبەلاّم تێنەگەیشتوە،ناوی سەلەفیەوشوێنکەوتەی سەلەف نیە!ناوی لەخۆی ناوە صۆفی بەلاّم لەگەڵ موسڵمانان صاف وپاك نیە!ناوی موجاهیدە بەلاّم جیهاد ناکات!ناوی شەریفەوشەریف نیە،وێنەی ئەو شتانەی کەصینی

وعادیەبەڵام نیشانەی یابانی لێدراوەوبەوەش چاك نابێت وهەرتـەزویرە، تاکـە چارەسەریش ئەوەیەکەلـەناخەوەدەست پێبکەین،لەرێگەی بیروباوەری ناودڵ و دەرون کە سەرچاوەی نیەت پاکیە،بەوشێوەیەی کەئاینەکەمان داوای کردووە ،پەیامبەری خۆشەویستمان (د.خ)فەرمویوتی{پەروەردگارسەیری شێوەی شانو شەوکەتتان ناکات بـەڵکو سـەیری ناودڵتـان دەکـات..}چـون هـەرکردارو گوفتارێ لـەدڵەوەبێت چاك وپاك دەبێت راست ودروست دەبێـت، پەرستشـە کانیشمان بەگوێرەی نیـەتی نـاودڵ وەردەگیرێ،نـەك بـەروکاری فریـودەری دەرەوەکە هەندێ جارروپامایـە ودوورویە،بۆیـە دەبینـی کارەکـەتام وچـێژی خۆی نـاداو بەرەکـەت لـەشـتەکاندا زۆرکـەم بووەوبـە مجامەلـەوسـەرفکردن بەرێدەکرێت ودەگوزەرێت!فەلسەفەی ژیانیش زۆرلـەوەبەنرخ تروگەورە تـرە کـە تەمەن بەو شێوەسەرف بکرێت ونـاوی بێنـاوەرۆك بێت،ئەوانـە بۆیەتـەنها گرنگـی بەروکە شی دەرەوەیان دەدەن چونکەلـەناخداناتەواوبەتاڵن ودەیانەوێ ئەوبۆشاییەی دەرونیان بەرواڵەتی دەرەوەیان پڕ بکەنەوە،بەڵام ئەوەی کەلـە ناخـدا تێـرو تـەواوە دامەزراوەئەوەندەپێویستی بـەجوانی دیکۆرنیەچـونکە هـەڵ سـوکەوت و کـردارو گوفتاری جـوان وشـیرینی شـایەتی ئەوراسـتیەی بـۆدەدەن، هەرچـەندە زۆرینـەی خەڵکی ئێستازیاتررو کەشی شتەکان دەبینن وەك دەڵێن ئەقڵیان لـە چـاودایە!بـەڵام لـەشوێنی خۆیدابەکاری نایە،دیارەدەیان ئایەتو فەرمودەوقسەی زانایان جـەخت لــە سەرئەوەدەکەنەوەکەدەبێ لـەخۆمانەوە دەست پێبکەین ،ئەیناوەك پێشینان وتویانە : نەزان گەورەش بێ وەك کەندوی بۆشە..دەنگی دەهۆڵـەولـەدوری خۆشە،دروشمەبێ ناوەرۆکەکانی ومافی مرۆڤ وئازادی دیموکراسـیش سـەربارە،لەمزگەوتەکەمدا لــە

سلێمانی علی ناومان زۆربو،ڕۆژێ لەناو(5)یان دابوم وتم:ئەڵێی عەلیاوایە بەلاَم گرنگ ئەوەیەلەشوێن پێشەواعلی بڕۆن کە ڕێبازی پێغەمبەرە(ص)،یەکیان وتی: مامۆستا ناوەکەمان پیرۆزەخەمان نیە،منیش وتم ناوەرۆك مەرجە،ئەگەرکیسەیەك خوێ لەسەری بنوسن هەنگوین بەوە شیرین نابێ وهەرسوێرە.

بەشی دووەم: چاکسازی و گۆڕان لە ناخەوە دەبێ!

بەردەوام باس لە گۆڕان دەکرێ بەلاَم کەم دەبینرێ، چونکە گۆڕانەکانمان لەروخساردان نەك لە ناوەڕۆك، گۆڕینی ڕاستەقینەش دەبێ لەناخەوە دەست پێ بکات، بەتەعبیرە قورئانیەکە (الانفس)لە نەفسی خۆتەوەیەکەم هەنگاوی گۆڕین دەبێت،بۆیەزۆرلەوانەی بانگەشەی گۆڕان دەکەن ئامادەنییەلە خودی خۆیەوەدەست پێبکات! سەیرنیە کە دەبینی هەندێ لەوانەی ناوی چاکسازی و ریفۆرمیستیان لەخۆناوە لە بەرانبەرچاو سوورکردنەوەو پلەو پایەیەکدا کە پێیان دراوە پاشەکشەیان کردووە!جا ئەگەربەیانی لەناوپەرلەماندا چەن دەم وچاوێك گۆڕا ئیترولاَت نابێتە شامی شەریف وەك لەبانگەشەی هەڵبژاردنە کانا دەبیستین وهەندێ جار خراپ دەڕوات وخراپتردێت!بۆیە دەبێ گۆڕان لە تاکە کانەوە دەست پێ بکات و سەرلەبەری ژیانی کۆمەڵگە بگرێتەوە، بە تایبەتی لایەنە گرنگەکانی وەك فیکر وفەلسەفە وکۆمەلاَیەتی وئابووری و سیاسی و بوارەکانی تریش،سەرەتا لە خودی خۆیەوە بە عەقڵ و فیکری گۆڕان بکرێت و دواتر ناخی بگۆڕێت و بەرنامە وپلانی ژیانی بگۆڕێ دواتر بۆناوکۆمەڵگە دابەزێتو تا چەمکی گۆڕان نامۆ نەبێت، ئەمڕۆزۆر کەس و لایەن باس لەگۆڕان دەکەن، بەلاَم پێم وایە ئەگەر نەزانین چۆن بگۆڕێین ئەوا

ئەدۆڕێین؟!ئەو گۆڕانەی زیاتربەرچاو دەکەوێ لە روخسارودیکۆردایە،لە گیرفاندایەلەکەمەوە بۆزۆرولە زۆرەوە بۆزیاتر،گۆڕان لە جل و بەرگ و مۆدێلی کۆشکی بەرز و سەیارەی مۆدێل بەرزلە جیاتی عەقڵ وبەرنامەی گۆڕان! خۆئەگەر هاتوو ئێمە گۆڕانمان لە روخساری کۆمەڵگەدا کرد و ناوەڕۆکیشی وەك خۆی مایەوە ئەوە چەواشەکردن ودۆڕانە نەك گۆڕان، زۆرێك لەو بانگەشەی کە ئەمڕۆ لە لایەن حزب و کاربەدەستانەوە دەکرێت بۆگۆڕانکاری،ووتاری بێ کردارەجگە لە بەنج کردنی عەقڵ وهۆشی خەڵك چیترنییە، چونکە ئەوان بە گۆڕان گۆش نەکراون ولەگۆڕان ناگەن و گۆڕانیش بە دژی خۆیان دەزانن وکاتێ گۆرانیان قبوڵەکە لەبەرژەوەندی ئەواندا بێت نەك لە بەرژەوەندی گشتی! بۆیە ئەگەر لە ناخی تاکەکانەوە جەماوەر خۆی گۆڕان نەکات ئەوە لە هەگبەی هیچ حزب ودەسەڵاتێکدا چەمکی گۆڕان مانای نییە!لەهەمان کاتدا بمانەوێ ونەمانەوێ گۆڕان بە شێوەیەکی تەدریجی ڕوو دەدات جا ئەنجامەکەی ئەرێ بێ یان نەرێ ئەمەش بەهۆی فاکتەری دەرەکی بێ یان هەلومەرجی ناوخۆیی.

وەك نمونەیەکی سادەوساکار ئێمە وەك خەڵکێکی موسڵمان چەندین ئایەت و فەرمودەمان بەسەردا دەخوێندرێتەوە،کەتوندو تیژ وتوڕە نەبین،ولەسەرخۆ و سنگ فراوان بین، بەڵام لەبەر ئەوەی توڕە بوون ودژایەتی یەکتر بۆتە بەشێکی کلتوری ژیانمان وئاوێکەلەمێژە ڕژاوە، دەبینی بە ئاسانی لەسەر شتێکی کەم توڕە دەبین ولێك جیا دەبینەوە!

بۆیە ئەگەر بە پەروەردەیەکی دروست ومەنتیقیانە هەوڵی گۆران وچاکسازی نەدەین ئەوا دەبێ ئەو قەوانە سواوە لێبدەینەوە و بڵێین ساڵ بە ساڵ خۆزگە بە پار،کە ئەوەش سارێژی خەمەکان ناکات.

مجەوروبانگدەری حکومی یان ئەهلی کامیان دڵسۆزترە بۆمزگەوت؟

مەبەست لەمجەورکارگوزاری مزگەوتەکانەلەگەڵ بانگدەروەك ستافی مزگەوت نزیکترین کەسن لەمامۆستای مزگەوت،بەهەمویان کاروبارەکە رادەپەڕێنن،مامۆستایش بەرپرسی یەکەمی ئەوکارەیە،بەڵام بەداخەوە وەك تێبینی کراوەزۆربەی ئەوبانگدەروکارگوزارەی کە بەفەرمی دامەزراون لە ئەوقاف دڵسۆزی ولێبڕاویان کەمترە لەوانەی کەئەهلین ولەسەرئەرکی خەڵکی مزگەوت دیاریکراون! کەدەبوایە پێچەوانەبوایە (هەرچەندەئێستا زۆربەیان بەفەرمی دامەزراون)،موچە خۆرەکە بەکاروفەرمانی سەرەکی خۆی بزانیایە وەك ئەمانەتی دوارۆژ ودونیایە،پاشان بەحوکمی کارەکەیان دەبوایە بەئاگا تربونایەلەکاروباری دینەکەیان لەچوارچێوەی کاری خۆیاندا تاکوبەهۆیەوە دڵسۆزی وئارامی ولەسەرخۆییان زیاتربوایە بەرانبەر نوێژخوێنان وگوێڕایەڵی زیاتریان بۆمامۆستاکەیان بوایە،بەڵام بەداخەوە بەهۆی لەیەك نەگەیشتن یان کەمی وشیاری ئایینی هەندێ جاردەبنە مایەی گرفت وکێشە بۆمامۆستاو خەڵکیش گلەییان لێدەکەن وبەنمونەدەڵێن:(تورەن..منالْ دەردەکەن،زوو دەرگاناکەنەوە..یان زوو دایدەخەن یان دەوام ناکەن...هتد) یان هەندێکیان بەحوکمی مەنسوبیەت ومەحزوبیەت دامەزراون بەڵام لەبارێکی تەندروستی

ناتەواودان ویان کەمئەندامن!مزگەوتیش مەڵبەندێکی گشتیەوکەسانی گونجاو وبەتوانای پێویستەبۆیە سەرەنجام دەبنەگرفت وسەرئێشە بۆمەلاومزگەوت! وە هەندێکیشیان کەسێکیان بەپارەیەکی کەم بەکرێ گرتووەوبۆخۆی ئیشی تر دەکات!وەهەندێ جار بانگدەرکەپێشنوێژی دەکات ومەلای زانایشی بەدواوەیەو فەرموی ناکات!جگەلەوەی کەهەندێ لەبانگدەران بانگە کەیان ڕەوان وسوننەتی نیەبەپێی عادەت وچاولێکەری ئەوشوێنەبەئارەزوی نەزانی خۆی دەیبێژێ !لەجیاتی گەڕانەوەبۆبانگەڕەسەنە شەرعیەکەی بیلال ,هۆی سەرەکی سەرجەم ئەو گرفتانەش دەگەڕێتەوە بۆنەبونی لێپرسینەوەو بەدواداچون،تەنانەت مەلای مزگەوت توانای لێپر سینەوەی مجەورەکەی نەدراوەتیێ،وەك لەقوتابخانە کان بەڕێوەبەر لەکارگوزارو مامۆستاکان دەپرسێتەوە(هەرچەند فەرمانێکی لەو شێوە دەرچوبەلاَم هەرمەرەکەبی سەرکاغەزبوو) تەنانەت هەندێ جاربەپێودانگی حیزبی بانگدەریان کارگوزار چاودێری مامۆستایە !یان وەك بەگوێی ناکات! دژایەتی دەکات!بەلاَم ئەو گرفت وکێشانە لەمجەورو بانگدەری ئەهلیدانابینرێ وزۆر دڵسۆزولێبڕاوترەلە کار گوزاری فەرمی!کە موچەی ئەوقاف بێ منەتتریشە، هاو کات هەموو ئەوڕاستیە دەزانین کەخزمەتکردنی مزگەوت چەندە خێرو پاداشتی زۆرە بۆدنیاو قیامەت،کە لەدنیادا بەهۆیەوە وابەستەی مزگەوتەوسەرەنجامیشی لەدوارۆژدا بەگوێرەی نیەتە کەی ڕەزامەندی خوایە(ام محجن)ئافرەتێك بوولە سەردەمی پێغەمبەرداص بەهۆی خزمەتکردنی مزگەوت چووە بەهەشت،بەلاَم ئێستابەپارەش هەرخۆیان دەدزنەوەو تەنانەت بەلای هەندێکیانەوە شەرمەپێیان بوترێ مجەور!کەلەخزمەت ئیسلام دایە، بەلاَم شانازی دەکات کەپێی بڵێن فەڕاشی مەکتەب کەدینی کەمتر تێدایە!بەکورتی وبەکوردی سەر چاوەی هەموخێروچاکەودانابیەك لە خواترسانە (راس الحكمةِ

مخافةًالله)، وەبنەمای هەموو خیانەت وگەندەڵیەك شەرم نەکردنە لـەخوا(اذالم تستحِ فاصنع ماشئت) وەك دەبینین لـەدونیای ماددە گەرایی (ماتریالیستی)دا خیانەت هەموو شوێنێکی گرتۆتەوە.

ستراتیژوفەلسەفەی کـۆچ:

پەندلە وانەکانی دوێنێ بۆ جوانیەکانی ئەمڕۆ...

هیجرەت وکۆچ: لـەنزمیەوەبۆبەرزی ..لـەخراپەوەبۆچاك..لـەچاکەوەبۆچـاکتر کۆچ ڕێـازی پێغەمبەرانـە..دروشمـی بڕوادارانـە..،سـەرەتای هەمووسـاڵێکی کۆچی یادی هیجرەتەوسەری ساڵی موسڵمانانە،هیجرت بـەمانا تایبەتیەکـەی (لاهجرة بعد الفتح) بەلاٚم بەمانا گشتیەکەی(لکن جهاد ونیـة)بائێمـەش کـۆچ بکـەین لـەخراپەوەبۆچـاکە،هیجرت گـەورەترین وناخۆشـترین وبـەئازارترین ڕوداوی پێغەمبـەرمان بوو،بۆیـە پێشـەواعومەرکردی بەسـەرەتای مێـژووی ئیسلامی،کەبووبەسەرەتای گەورەترین سەرکەوتن کەلـەبەرهەمی ئـەودا مافـە کانی بۆسەرجەم مرۆڤەکان گەڕاندەوەلـەڕێگەی خۆشەویستی وخزمەت کردن وپەیمانی پێکەوەژیان وتاخاوەنی مێژووی ئیسلامی خۆمان بین.

ئەوپەندانەی کەلـەهیجرەت وەردەگیرێ:

1ــ گەرئیسلام بکەینەدووبەشی (عقیدە وتشریع) ئەوا بەشی دەوڵـەت داری وتەشریع لـەکۆچەوە دەست پێدەکات

2ــ سەرچاوەی تیرۆرو تۆقاندن بێبڕواکانن نەك ئیسلام

3ــ دڵسۆزی سەرکردە بۆهاوولاٚنی کەهەموویانی بەرێکرد پاشان خۆی.

4ــ دڵسۆزی هاوەلاٚن بۆپێشەواکەیان لـەشوێن کەوتن وپارێزگاری لێکردنی

5ـ دانانی پێشەوا عەلی بۆپاراستنی ئەمانەتی دوژمنەکانی لەوکاتە ناهەموارەدا

6ـ نەخشەی وردی سەربازی لەدیاریکردنی ئەشکەوتەکەوسڕینەوەی شوێن پێکانیان بەهۆی ڕانەمەڕەکەی ابوبکرەوە

7ـ کۆچ گۆڕینی زەمینەوجێگەوڕێگەبوو بۆئامادەباشی وڕووبەڕوبونەوەنەك ڕاکردن، کەبوبەخاڵی وەرچەرخان وسەلماندی ئەوەکەئیسلام ئیدارەوئیرادەیەوئەم دینە بۆبەڕێوەبردنی ژینە.

لەکارەسەرەکیەکانی پێغەمبەر(د.خ) بۆدامەزراندنی بنەماکانی دەوڵەتی ئیسلامی :

ئامادەکردنی کەسانێك کەشایستەی ئەوەبن ببنەکاربەدەستی ئەودەوڵەتە لەڕووی:

- بیروباوەڕی چاك وپاك ......ان اعبدوا الله واجتنبوا الطاغوت
- خوڕەوشتی جوان .... اكمل المؤمنين ايمانَا احسنهم اخلاقَا
- ڕاستی وڕاستگۆی ...ان الصدق يهدى الى البروان البريهدى الى الجنة
- دوری لەغەش وفێڵ وخیانەت.....من غشنا فليس منا
- دڵسۆزی بۆمیللەت ...پیاوی وەك پێشەوا عوسمانی پێگەیاند کەلەساڵی گرانیدا(100) بار حوشتری بەخشی،بەکردەوەبونە خزمەتکاری گەل ونەتەوەوکۆشك وتەلاریان جێنە هێشت
- دروست کردنی مزگەوت وبرایەتی لەنێوان مهاجروئەنصارو پاشان ئەوس وخەزرەج،واتە ئیسلام ئاینی برایەتی وپێکەوەژیانە.

عاشورا لەدیدی شیعەوسوننەدا:

مرۆی ژیردەبێ لەبەرانبەر ڕوداوەگەورەکان هەڵوێستە بکات و وپەندیان لێوەر بگرێت ،نەك تەنها گێرانەوەی چیرۆکێك وکات بەسەربردن بێت، (10)ی محرەمی هەمووساڵێ بەعاشورا ناسراوە:

* لای سوننەکان دەگەڕێتەوەبۆسەردەمی پێش ئیسلام ورۆژی ڕزگاربونی حەزرەتی موسایە لەدەست فیرعەون، وەك لەفەرمودەی پێشەوامانداهاتووە کاتێ خۆشەویستمان کۆچی کرد بۆمەدینە بینی جولەکەکان لەورۆژەدا بەرۆژوبون،پرسیاری کرد لەهۆی ئەورۆژووە،ئەوانیش وتیان: ئەوەرۆژی ڕزگاربونی حەزرەتی موسایە وخنکانی فیرعەونە لەڕوباری نیلدا،حەزرەتیش فەرموی: ئێمە لەپێشترین لەئێوەبۆموسا ،ئەوەبوکەبەرۆژوبو،پاشان فەرموی ساڵکی تر(9و10)ی دەگرین بۆئەوەی لەهی ئەوان نەچێت،ئەودورۆژەبۆمان بو بەسوننەت کەتیایدابەرژوبین،ئەوەکورتەی چیرۆکی فەرمودەکەبو بەکورتی.

* لای شیعەکانیش یادی شەهیدکرانی حەزرەتی حوسێنە،بەڵام ئایایاد کردنە وەبەوشێوەیە دروستە،کە لەخۆدان ویەخەدارنین دروست نیەوپێشەواکەمان فەرمویەتی:(لیس منا من ضرب الخدود وشق الجیوب ودعا بدعوی الجاهلیة).

گەرسەرنج بدەین لەڕوداوەکە پەندوئامۆژگاری زۆری تێدایەوبۆمان دەردەکەوێت کە ئەم ڕۆژە:

1) ڕۆژی ڕزگاربونە،چونکە خوای گەورەبڕوادارانی تیا ڕزگار کردوستەم کارانی لەناوبرد...

2) ڕۆژی جیهادوتێکۆشانە،شەهیدبوونی امام حوسێن لەکەربەلا ساڵی(61) کۆچی بەخۆی وحەفتاودووکەس لەلایەن سوپای (عبداللەی کوری زیاد) بە پیلانی ناحەزان کەژمارەی سوپاکە (4000) کەس بوو بەرانبەر حەفتاو دووکەس لەخێزان وبنەماڵەی پێغەمبەر(ص) بەڵێ شەڕی غەدرو خیانەت وستەم لەعێراق سەری هەڵداوە خوێنی نارەوای تیارژاوە بۆیە تائێستاش ستەم هەربەردەوامە، ئەوحوسێنەی کەخۆشەویستمان لە بارەیانەوە فەرموویەتی: (الحسن والحسین سیدا الشباب الجنة)،لەوکاتەدا حوکمی خەلافەی ڕاشیدە نەمابوو، (30) ساڵەکەتەواوببوو سیستمی پاشایەتی بوو چونکە مەعاوییە ووتویەتی من یەکەم پاشای عەرەبم ئەوەش لەسەرەتای شەستەکان بووە، بۆیەدەبێ لەوڕۆژەدا بەخۆماندا بچینەوەوبزانین تاچەند خۆشەویستی ڕاستە قینەمان هەیە بۆ(ئال وبەیت) وئایا بەکردەوە ڕێبازی ئەوانمان گرتوە؟ کە تێکۆشان بوەلەپێناوی ڕاستیدا، تاچەنددژی خیانەت وستەم بوینەوە؟، ئایا خۆشەویستی بەم شێوە دەبێ؟یان ئەبێ خۆشەویستی ساڵی ڕۆژێك بێ؟ کە بێگومان خۆشەوستی ڕاستەقینە پابەندبونە بەپەیام وڕێبازەکەیان کە قورئان وسوننەتە،بەکرداروگوفتارنەك بەهات وهاوار...!

هەندێ لەماناومەبەستەکانی حەج

حەج یەکێکە لەپایە گرنگەکانی ئیسلام کەخوای گەورە لەتەمەندا یەکجار پێویستی کردووە لە سەرکەسێ توانای هەبێ،بێگومان گشت فەرمانەکانی خودابۆبەرژەوەندی دنیاودوارۆژی ئێمەیە،حەجیش یەکێکە لەوفەرمانانەی کەماناومەبەستی زۆری لێدەخوێندرێتەوەوکەسانی ژیرهەستی پێدەکەوەك:

لەسەرئاستی تاك/ فێرگەیەکی پەروەردەیی ئیمانیە، سەفەرێکی مێژوییە بۆ پیرۆزترین شوێن کەماڵە گەورەکەی خوایەلەمەککەی پیرۆز،لەکاتێکی پیرۆز داکەدەرۆژی سەرەتای مانگی حەجەولەبەرگرنگیان خواسوێندی پێخواردون (ولیالٍ عشر)تێدافێری دڵسۆزی ویەکتاپەرستی دەبێن کەباشترینەدەستمایەن.

لەسەرئاستی کۆمەڵگەی موسڵمان/

1)کۆنگرەیەکی گشتی ساڵانەی بێ وێنەیە،ئیسلام بەردەوام جەخت لەسەر یەکریزی وکۆبونەوەدەکات،بۆیەلەکۆبونەوەی نوێژەکانی ناو مزگەوت رۆژانە موسڵمانانی گەرەك بەیەك دەگەن،لە کۆبونەوەی موسوڵمانانی شار هەفتانە لەنوێژی هەینی دابەیەکدەگەن وکۆبونەوەی ساڵانەیش لە حەجدایە.

2)بەرجەستەکردنی برایەکی ئیمانی بەکردەوە،لەوشوێنەکەهیچ شیتێکی دنیایی وەك زمان ورەنگ وسنورنابنەبەربەست وسەرجەم جیاوازیەکان وەلائەنرێن!

3)کۆچکردنی موسڵمانان لەدوورونزیکەوەبۆ مەککەی سەرچاوەی ئاینەکەیان نیشانەی یەکتاپەرستی ودڵسۆزی وتازەکردنەوەی پەیمانی خواپەرستیە.
4)یەکسانی ڕاستەقینەتەنهالەوشوێنەدەبینرێ،کەدەولەمەندوهەژار..ڕەش وسپی..وەزیروگزیر.. هەموویەك بەرگی سپی بێ باخەڵیان لەبەردایە،یەك دروشم دەڵێنەوە(لبیك اللهم لبیك...)
5)حەجکردن قیامەتی بچوکە،دیمەنەکانی مەیدانی حەشروحیسابمان دێننەوەبەرچاو،بەرگی کفنی لەبەردایەوبێ ماڵ وحاڵەوکۆچەریە،ڕاهێنانە ئامادەباشیەبۆدوارۆژ،بۆیەجێگەی سەرنج وتێڕامانە کە خوای گەورەلە سەرەتای سورەی حەجداباسی دیمەنەکانی قیامەتمان بۆدەکات.
6)شوێنکەوتن ویادکردنەوەی پێشینانی خۆمانە،لەتەوافی بەیتدایادی حەزرەتی(اسماعیل و ابراهیم) دەکەیتەوە کەدروستیانکردوە، لەسەفاومەروە شوێنکەوتنی ڕاکردنەکەی هاجەرەخاتونی دایکمانە،لەڕەجمدایادی هەڵوێستە بوێرانەکەی حەزرەتی ئیبراهیمەدژبەشەیتان کەویستی پەشیمانی بکاتەوەلە سەربڕینی کوڕەکەی،کەدەبێ موسڵمانیش گوێڕایەڵی فەرمانەکانی خوابێت.
7)حەج ڕاهێنانی دەرونەبۆخۆبەکەمگرتن ولێبوردن وماڵبەخشین وڕاهێنانی جەستەولاشەیشە لەسەرخۆڕاگری وئارامگرتن بەرانبەرناخۆشیەکانی ژیان،چون سەفەرناخۆشی تێدایە، سەرەنجامەکەی:
*لەدایك بونێکی تازەیەوەك منالێ پاك دەبێتەوەلەتاوان(رَجع کیومِ ولدتهُ امهُ)
*حەجی چاك وپاك پاداشتەکەی بەهەشتە(الحج المبرورليس له الجزاء الا اَلجَنة)

لەکۆتایـــداخوالێتانی وەربگرێـــت وبەنســـیب هەمومانیشـــی بکـــات (حَجاًمبرور وسعياًمشكور وذنباً مَغفور)

حەج بەگەنجی یان بە پیری؟

حەج کەپایـەی پێنجـەمی ئیسـلامەولـەتەمەندایەك جارپێویستکراوەبۆکەسـانێ توانایان بێ، لێـرەو لـەوێ دەبیسـتین خـەڵکانێك دەڵـێن: تاپیرنـەبین ناچـین بۆحەج،حەج بۆتەمەنی پیری چـاکەوبەگەنجی پێمـان ڕانـاگیرێ!ئەوبیرۆکەیـە هەڵـەیەوپلانێکی گوماناویەولـەگەڵ حیکمەت وفەلسەفەی حەج پێچەوانە یـەو دروستکراوەبۆدورخستنەوەی گەنجـەکان لەبنەمایـەکی دینەکـەیان ودابڕیـان کەن لـەجیهانی ئیسلامی وبێبەشیان کـەن لـەخێرو بێـرە کـانی ئـەو کـۆنگرە گەورەیەی موسڵمانان،گەرخوا بۆت بکـات بەگـەنجی حـەج بکەی،چـونکە تواناودانـایی گـەنج زیاترفەلسـەفەی حـەج دەخوێنێتەوەولـە مەبەسـتەکانی دەگـات وەك:یـەکریزی ویەکپارچـەیی وبرایـەتی ویەکترناسـینی موسـڵمانان وبینینی دیمەنەکانی قیامەت وبیرکردنەوە لە سەردەمی دابەزینی وەحی وئـەرك وخەباتی هاوەڵان لەپێناوی بانگەوازەکە یانداو،پاشان بیرکردنـەوە لـە بـەڵێن ودەسەڵاتی خودا وەلەسەردەمی مەککەی ئەوسای وشـکی بێـاوو مەککـەی ئێستای پێشکەوتوی قەرەباڵغ کەجێگەی سـەرنجی کەسـانی ژیـرە، دیارەئـەو سەفەرەماندوبونیشی تێدایەلەکۆچ وبارلـەنێوان وتێـل وخێوەتگاکانـدا لـەناو ئاپۆڕەی ملیۆنی حاجیاندا ،لە هەموو ئەمانەداهێزوتوانای گەنجانە پێویسـتە لـە یارمەتی دانی نەخۆش وپیرو پەککەو تەکان،ئەمانە هەموی لە توانـای حـاجی

گەنج دایەوچێژی ئیمانی لێوەر دەگرێ،وەك وتراوە(هەمووشت لەگەنج جوانە)،بەڵام حەج بەپیری مایەی ناچاریەدەبێتەباربەسەرئەوانی ترەوەوخۆیشی لەبەربێهێزی ونەخۆشی چێژی ئەوتۆ لەو سەفەرەگەورەوگرنگەنابینێ،وێنەی ئەوانە وەك ئەوکەسەیەکە ڕەزیلی دەکات وسەروەت سامان کۆدەکاتەوە بۆ ڕۆژی تەنگانەوپێش ئەوەی هیچ تەنگانەیەك بێتە ڕێی بمرێ ومالەکەی لە دەست بچێ،ڕەنگدانەوەی ئەوبۆچونە هەڵەیەبووکەجاران ئەگەریەکێ بە گەنجی بچوایە بۆحەج بەلایانەوە سەیربوو!پێیان دەگوت خۆت پیرکرد!یان جارێ گەنج بوی!کاتی حەجت نەبو! ئەوەی کەبەپیری دەچێ فەرزەکەی بەجێ دێنێ بەڵام سودمەندنابێ لەحیکمەت وفەلسەفەی حەج وتێ ناگاو سەرەنجام هیچ گۆڕانکاری بەسەر ڕەوشتەکانی دانایەت بەرەو چاکە وهەندێ جاردەبنە نمونەی خراپ وخەتای حەجیش دەگرن!(لێرەدا مەبەستمان ئەو پیرە نیەکە(معچوب)ە،بۆیە هەوڵ بدەین بەگەنجی بچین تاپیلانی نەیاران پوچەڵ بکەینەوەوهاوکاری پیرو پەککەوتەکانیش بکەین وماناومەبەستەکانیشی بزانین وخێری زۆرکۆبکەینەوە بۆدنیاو دوا ڕۆژو ببینەگەنجی خواویست وتەوبەکار.

حاجیانی کوردزمانن بە جلی کوردیەوە جوانن..

عەلمانیەکانی لای خۆمان دەڵێن:بادین تێکەڵ بەسیاسەت نەکرێت،کەچی سالانەهەزاران حاجی بەئالای کوردستانەوەڕەوانەی کەعبە دەکەن!ڕێك وەك گۆشت وگۆشتاوەکەیە!وێڕای پیرۆزبایی سەفەری حەج وسەلامەتی بۆهەموان لەڕێنماییەکانی سالانەکەبۆحاجیان دوبارەدەکرێتەوەپێیان دەڵێن:ئێوەلەو ولاتە

نوێنەری کـوردن بۆناسـاندنی ناسـنامەی نەتەوەکـەمان لـەجیهانی ئیسـلامیدا بەجلی کوردیەوەبگەڕێن وئالأی کوردستان بەرزبکەنەوە،دیارەکە ئەوەمافێکی شەرعی وئاسایی ویاسـایی هەموو گـەل نەتەوەیەکە،ئێمـەش شـانازی دەکـەین بەکەڵچەرورەسەنایەتی باووباپیرانمان،کوردایەتی ڕەسـەن وڕاستەقینەبەبەشـێك لـەدینداریمان دەزانین،هەرچەندەئەوەی دەچێت بۆئەوشوێنەبۆئەنجامدانی بنەمایه کـی ئیسـلام دەچـێت کەپێویسـت کراوەلـەسـەری ولـەومیانەشـدا کۆمـەڵێ حیکمەت وفەلسەفەی تری تێدا دێتە جێ لـەوانـە یـەك ڕیـزی ویەکترناسـینی گەلانی موسڵمان،ئەوەی لێـرەدا مەبەسـتی تەوەرەکەیـە ئەوانـەی کەڕێنماییەکـە دەدەنە حاجیان بەپۆشینی بەرگی کـوردی خۆیـان نایکەنەبـەر نـەلێرەو نەلـەوێ ! هاوکات لەکوردستان بەرگی کوردی بەرەو نەمانەو بەدواکەوتنی دەزانن! بـەهۆی حوکمی واقیع کەلـەکاریگەری سلبی میدیاو سەرانی ولأتەکەمانا ڕەنگی داوەتەوە! زۆرینەی سەرکردەکان و پەرلـەمان و میـدیاکانمان بەلایانـەوە شـەرمەودواکەوتنە بەرگی کوردی!جەماوەریش ناچار بوەکەبەرگی بێگانـە لـەبـەربکات،وەك وتـراوە: (گەورەئاوێ دەڕێژێ گچکەپێی لێدەخشێنێ) هەرچەندە کەس بەدۆی خۆی نـاڵێ ترشە بەلأم بەرگی کوردی زۆرجوانترە لە جـل وبـەرگی سـەرۆکانی هیندسـتان و ئەفغان ولیبیاوعەرەب و ئەفریقا،ئەوان بەشانازیەوەلەبەری دەکەن بـەلأم لای ئێمـە بەپێچەوانەوە ! بەناوی جلوبەرگی ستاندەری جیهانی شـانازی دەکـەین بـە جلـو بەرگی بێگانەوە!پێشینانیش وتویانە:(کەلـەسورت دۆڕاند لـەلابای تێهەڵ ناهێنیەوە) کوردایەتیش دەبێ لەکوردستانە وەتیشك بداتەوە،نەك لـە عەرەبستان،چون بەهۆی سیاسەتی زلهێزەکانەوە کە دابەشیان کردوین و هەرگیزڕێگەنادەن بـبین بەدەوڵـەت

،لەسعودیەش هەرلەژێرخێمەی بەناو برا عەرەبەکاندایین وهاولاتی عێراقی، ئاوەکەمان لەسەرچاوەوەلیڵەلەخوارێ پاك نابێتەوە.

جل وبەرگی کوردی تەنها لە بۆنەکاندا...!

ئێمەی کورد وەك سەرجەم گەل ونەتەوەکانی جیهان،خاوەنی نەریت و کەلتوری تایبەت بەخۆمانین کە لەباوك وباپیرانەوەوەك ناسنامەیەکی نەتەوایەتی بۆمان جێماوە،جیامان دەکاتەوەلەگەلانی تر،دوای ئەوەی دەرومان لێکرایەوەورزگاربووین،چاوەڕێ بووین بەرهەمی ڕاستەقینەی خەبات و ڕاپەڕینمان بچنینەوەوئەندازەی دڵسۆزیمان بۆگەل ونیشتیمانمان بزانرێ، جێگەی داخەئێستا چەمکی کوردایەتی شێوێنراوەوبۆمەبەستی تربەکار دەهێنرێ ودوورلەگیانی نیشتیمان پەروەری، کوردایەتی بۆتەچاولێکەری کوێرانە وبێگانە پەریستی،حیزبایەتیش بۆتەئامانج وهۆکاری بازرگانی!هەر شتێکیش لەڕاڕەوی خۆی ترازا ئەواناسنامەی خۆی لەدەست دەدات ودەبێتە ناوی بێ ناوەڕۆك، تەوەرەی نوسینەکەم لەسەر جل وبەرگی کوردیە کە ناسنامەوشانازیە بۆمان!بەلآم ئێستابوەتەهێمای دواکەوتوویی!بەجۆرێ گەر خاوەنی بڕوانامەی ماستەربی وجلی کوردیت لەبەربێ وەك نەخوێندەوارێ لەقەڵەم دەدرێی!ئەمەلەکاتێکدا هەموگەل ونەتەوەیەك شانازی بەبەرگی خۆیانەوەدەکەن، گەرکەسێکی بیانی سەیری تیڤیەکانی کوردبکات یان پەرلەمانی کوردستان،نازانێ کەئەمە هی کوردە!چونکە دوورن لەمۆرکی نەتەوەیی ولەخزمەتی کەلتووری بێگانەدان!کار گەیشتۆتە ئەوەی کە بەرگی

کــوردی بەشــێوەیەك نــامۆ بووە،تــەنها لـەبۆنــەکانی وەك نەورۆزوڕاپەڕینــدا دێتەوەبیرمان ولـەبەری دەکەین ئەویش بۆسەیرانووێنەگرتن یان بۆگەرم کردنی پڕوپاگەنــدەی ڕاگەیاندنەکان،جاکوردایەتیــەك خــاڵی بێــت لـەڕەســەنایە تــی کوردی ناوی چی لیێ ئەنرێ جگە لــە بێگانەپەرستی کــە ئــەوانیش هیچیان بۆنەکردین،پێشینانمان گوتوویانە:(ڕێــوی لــە کــونی خــۆی هەڵگەڕێتەوەگــەڕ دەبێ)کــاتی خــۆی لــەژمارە(799)ی ڕۆژنامــەی یەکگرتولـەوبارەوەبابــەتێکم نوسیبوبەناونیشــانی(نوێنــەری کوردلـەبەغــداجلی کــوردی لـەبــەرناکا!) کەدەبوبەهەمووشــێوەیەك نوێنــەری کوردبونایــە، بەوئومێــدەی کەچــاو بــە خۆماندابگێڕینەوە

سـەردانی مۆزەخانە بۆپەندو تێڕامانە

وەك بیرەوەریەك بەیادی جاران چـوم بۆسـەردانی مۆزەخانـەی ئەمنەسـورەکە لـەسلێمانی،دیارەکە خزمەتی بەرچـاوی تیاکراوەومەسـرەفی زۆری لێکـراوە، دیمەنەکانی سەرنج ڕاکێشـن،بەتایبەت شـوێنەواری سـتەمی بەعسـی عـەلمانی کەجێگەی پەندو ئامۆژگاری وتێڕامانـەو بۆهەمووانـە بەتایبـەت بۆدەسـەڵاتی دوای ئەوانە,وەئاشنابونیشە بۆنەوەی داهاتووتا بزانن کەئەم شۆڕشەبەم هەموو زەحمەتە هاتۆتەبەرورەسەنایەتی وکەلتووری کوردیشی تێدا نیشان دراوە,بەڵام ئەوەی سەرەنجی منی ڕاکێشابوولـەکاتی گەڕان بەناوژوورەکانیداوبۆی عەودالّ بووم نەمبینی هیچ شتێك کە هێماو نیشـانە بێـت بۆئـایینی ئـەم میللـەتـە,وەك بڵێی پێشمەرگە لـەمزگەوتی لادێکاندا نەحەوابێتەوە و مامۆستایانی ئایینی پێش ڕاپەڕین شۆڕش وخەباتیان نەکرد بێت لـە ڕێگەی ئیسلامەوەبۆ گـەلی کـوردو شەڕی بەعسیان نەکردبێت وکاتی خۆی لـەمینبەرە کانەوەخـەڵکیان هـان نـە دابێت بۆشۆڕشگێری ورۆڵی ئەوهەمووئەدیب ونوسـەر و سـەرکردە ئاینیانـە بەزمانی حاڵ تیا پەراوێزخراوە!چونکە مۆزەخانەی هەرنەتەوەیەك لــە شـارەکە یدابەشـێکەلە مێژوورەسـەنایەتی ئەونەتـەوە,کەبـە داخەوەلـەم ڕۆژگـارەی حوکمی خۆماڵی وحکومەتی کوردی زۆرگرنگـی دراوە بـە کلتورومـۆدێلی بێگانە،ڕەسەنایەتی وسەروەریەکانی باووباپیران لـەبیرکراوە! تەنانـەت ئەوچـاو

دێرەی کە لەگەڵمان بووبۆچاوساغی ورێنمایی دەیگووت:کە خەڵکانی دەرەوە دێن زۆربەپەرۆشن بەبینینی دیمەنەکانی مۆزەخانە,بەڵام هەندێ لەکار بەدەستانی خۆمان کەدێن بەچاوێکی کەم سەیری دەکەن ورۆژگاری جامانە شڕەوپێڵاوە لاستیکەکەیان لە بیرچۆتەوە ولەخۆیان بایی بوون!لە پێناوبەختەوەری گەلەکەمان وبۆئەوەی ئێمەش مۆزەخانەیەکی سپی ورەسەن وپەسەن تۆماربکەین بۆنەوەی داهاتومان پێویستە پەندوئامۆژگاری وەربگرین لە دەسە لاّتەکانی ڕابردومان وەك لەفەرمودەداهاتوە(السعیدمن اتعض بغیره)واتە بەختەوەرئەوکەسەیەپەندلەخەڵکانی تروەردەگرێ، مێژوش ڕەحم بەکەس ناکات.

وەفاداری ..لەسەردەمی بێوەفاییدا:

وەفاداری وپێزانین وبەئەمەکی ڕەوشتێکی زێدەشیرین وجوان وخۆشە ویستە بەتایبەت لەسەردەمی بێوەفاییدا،لەبەرانبەرداسپڵەیی وبێوەفایی گەلێ ناخۆش ولەسەردلاّن گرانە،بەتایبەت لەم ڕۆژگارەدا بێ بەندوباری وبێوەفایی گەلێ زۆربووەومتمانەزۆرکەم بووەلە خزمایەتی وکەسایەتی،دەبێ سەرەتا بزانین کەسەرچاوەی بێوەفایی لاوازی ئیمانەیان لە بێ بڕواییەوەسەرچاوە دەگرێ، بۆیەئەوسیفەتەلەهەموکەس ناشیرینەولەموسڵمان ناشیرینترە،چونکە خەڵکانی دنیایی وبێباوەڕتەنها بیرلەبەرژەوەندییەکانی خۆیان دەکەنەوەوبەناوی سیاسەتی ڕۆژگار،بەڵام موسڵمان دەبێ پابەندبێت بە بیروباوەڕییەوە وسنورەکانی حەلاڵ وحەرام بپارێزێ، هەرئەولادانەیەکەبوەتەهۆی ئەوەی خەڵکانێك تانەوتەشەر لەدینەکەمان بدەن،سەرەتاوبنەمای وەفاداری بیروباوەڕی یەکتاپەرستیەبۆیە

دەبێ سەرەتاوەفاداربین بەرانبەربەڵێنەکانی پەروەردگار،چون کەسێ لەگەڵ خواڕاست نەبێ بێگومان لەگەڵ خەڵکی خواڕاست نابێ،دواتر وەفاداربین بەرانبەر بەڵێنەکانمان لەگەڵ خەڵکی خوا،کوالەکوێن بەڵێن ودروشمەکانی کاتی هەڵبژاردن لەکوێن بەڵێنەکانی ڕۆژئاوابۆکورد،لەکوێن بەڵێنەکانی تری سیاسی ونەتەوەیی،پاشان وەفاداربین بەرانبەر خێزانەکانمان کە نزیکترین کەسن بۆمان،وەك پێغەمبەر (ص)دوای مردنی خەدیجەش ڕێزی هاورێکانی دەگرت و خێری بۆدەناردن،جارێکیان زۆرلەگەڵ پیرەژنێ وەستا تاکوعائیشە فەرمووی ئەوەچی بووئەوەندە لەگەڵی وەستای فەرمووی:ئەوە هاورێی خەدیجەبوە!
وەفادربین بەرانبەر دایك وباوکمان، تەنانەت دوای مردنیشیان وەك لە فەرمودەی پێشەواکەماندا هاتوە{ان من ابرالبربر اصدقاء ابويهِ}وەهەروەها پێغەمبەر(ص) زۆر ڕێزی لەحلیمەی سعدییە دەگرت وکە دەهات عەبای خۆی بۆڕادەخست وبەدیاری زۆرەوە دەیناردەوە،وەهەروەها (ابن عمر) لە ڕێگا دەشتە کیەکی بینی ئەوەندەڕێزی گرت لەگوێدرێژەکەی دابەزی، وتیان قوربان ئەوەبۆ؟فەرمووی ئەوەدۆست وخۆشەویستی باوکم بوەکاتی خۆی!کوا وەفاداری بەرانبەرمزگەوتەکان کەڕۆژگارێك شوێنی حەوانەوەی شۆرش بون وئێستاش بەلایاندانارۆن،کوانێ وەفای خزمایەتی و کەسایەتی وجیرانەتی و هاڕێیەتی؟!جابەراستی دینداری لەکرداروگوفتارو مامەڵەی ڕۆژانەدا دەردەکەوێ وبەرجەستە دەبێ وەك وتراوە:(الدين المعاملە)،پێشەوا حەسەنی بەصری فەرمویەتی:موسڵمان وەك هەنگ وایە شتی چاك وپاك دەخوات

وکەلەسەرچڵەکە نیشت نایشکێنێ ونایشەمژینێ و بەروبومیشی شیرینە، جا وەفاداری وخۆشەویستی سیفەتی موسڵمانەوسپڵەیی وبێوەفایی سیفەتی بێبڕوایانە.

ئیسلام ئازادبونە:

گۆڕان وداهێنان وپێشکەوتن لەژێرسایەی ئازادیدا گەشە دەکات وپێدەگات، پەیامی ئیسلامیش ڕابەروبەدیهێنەری ئازادیەبۆ مرۆڤەکان، کەڕزگاری کردین لەکۆیلایەتی وبەندایەتی هەواو ئارەزوەکان بۆیەکتا پەرستی،خوای گەورە فەرمویەتی:﴿وقل الحق من ربكم فمن شاء فليؤمن ومن شاء فليكفر﴾ واتە:بزانن کەحەق وڕاستی لای پەروەردگار تانەو ئیتر کێ حەز دەکات بابڕوابێنێ وکێش نایەوێت بابێ بڕوابێ، بەڵام ئازادی سنوردارچونکەئازادی ڕەها زیانبەخشەوبێ سەروبەری و بەرەڵڵایی لێدەکەوێتەوە،وەك چۆن سەیارەیەك بەناوی ئازادی یەوە لەڕێگەلابدات یان یاسای هاتو چۆی پەیرەونەکردئەوەسەرەنجام سەرنشینەکانی لەناو دەبات،بۆیەسەرەتاپێناسەیەکی کورتی ئازادی دەکەین کەلە کتێبی (الاخلاق/احمدامین ص200)وەرگیراوە بەم شێوەیە ، یەکەم: پێناسەی ئازادی لای ڕۆژئاواییەکان واتە:(چی حەزدەکەی بیکە بەمەرجێ زیان بە کەسانی ترنەگەیەنێ)، ڕێزلە بەرانبەرەکەی بگرێ و مافی پێشێل نەکات،ئەمەئەڵێن بەڵام واناکەن ئەوەتاخۆیان سەپاندووە

بەسەرجیهاندا وئەوەی لە گەڵ بیروبۆچونی ئەوان نەبێت تیرۆریستەیان دواکەوتووە!

دووەم: پێناسەی ئازادی لەئیسلامداواتە:(هەرچی حەزدەکات بیکات بەمەرجێ زیان بەخۆی وکەسانی تر نەگەیەنێ)،(لاضررولاضِرار)واتە: خۆی بپارێزێ لەزیان گەیاندن لەخۆیوخەڵکیش.

ـــــ زەرەدوزیان لەکەسانی ترنەدات وەك کوشتن ولێدان ومالْ داگیرکردن وبوختان ودرۆوتاوان

ـــــ زیان لەنەفسی خۆشی نەدات کەئەویش دووجۆرە:زیانی دونیایی:وەك خۆکوشتن وخۆ سوك کردن ومالْی خۆبەفیڕۆدان...، وەزیانی قیامەتی:وەك بێ فەرمانی خواو پێغەمبەر(ρ) ،ئەنجامدانی خراپەوتاوان کەدەبنەئەگەری سزای دوارۆژ.

ئازادی مافی ڕەوای هەمووکەسە،بەمەرجێك لەشەرع دەرنەچێ، وەك لەپێناسەکەدا هاتووە ڕێزلەخۆیشی وکەسانی تریش بگرێت ومافی بەرانبەرپێشێلْ نەکات،ئەوانەی بەدرۆ یان بە نەزانی ئیسلام تۆمەتبار دەکەن کەگوایە ئازادی تێدانییە وبەزەبری شیروتیر بەسەرخەڵکی دا سەپێنراوەزۆربەهەڵەدا چوون،چونکەخوا بەڕاشکاوی فەرموویەتی : ﴿لاأكراه في االدين... ﴾ واتە:لەوەرگرتنی ئاین دا هیچ زۆرەملێی تێدانیە بەزۆربێت نابێ،ئیسلام دەیەوێ هەمووکەس بەئازادی بژیەت،هەروەك چۆن بەئازادی لەدایك بووەو نەهێڵێ هیچ کەس ئازادی لێزەوت

بکـات وبیچەوسـێنێتەوە،وەك خـوای گـەورە فەرمووویـەتی(لاتَظلمـون ولاتُظلمون) واتـە: نـەزوڵم بکـەن وەنـەزوڵمیش قبـوڵ بکەن،عومـەری کوڕی خەتاب (ؓ)بەدەسەڵاتدارێکی فەرمووکەستەمی لـە هاوڵاتیـەکی هـــەژار کردبـــوو:(ئەوەلـــە کەیەکـــەوە خـــەڵکتان کـــرددوە بەکۆیلە!کەبەئازادی لەدایکیان بوون؟!دیارە بەشـەکانی ئـازادی زۆرن بـەڵام دەتـوانین هـەمویان کـورت بکەینەوەلەچواربەشـی سـەرەکیدا کەئەمانـەن:(ئـازادی لـە کۆیلایـەتی، ئـازادی گـەلان، ئـازادی شارستانی,ئازادی ڕامیاری) کە هەربەشـەیان نوسینی زۆرهەڵـدەگرێ لەشـوێنی خۆیـدا، ئەمەکورتەیـەك بـوو لـە ڕون کردنـەوەی چـەمکی ئازادی،کە بـە داخەوەئێسـتابووەتە دروشمـی داگیرکـەران وزلهێزەکـان بۆفریـودان ولادانـی گەنجـەکان وچـەکی دەسـت بەسـەرداگرتنی گەلانە،لەکوردسـتانیش زیاتربۆدژایـەتی وسـوکایەتی بـە پیرۆزیـەکانی ئیسلام بەکاری دێنن! ئەیناازادی ڕاستەقینە تەنهالـە ئیسـلامدا بیبینـە، مێژووی ڕابردومان زێڕینە، شاعریش جوانی وتووەکەدەڵێ:

هەمیشە پەژارەم لە بۆ کـوردانە

دەبێ کەی شادبم بەئازادی ئەم نیشتمانە

ئازادی وسەربەخۆیی بڕیاری خودایڕەحمانە

یەکسانی وەکوشانە فەرمودەی پێغەمبەرمانە

سوكایه‌تی به پیرۆزیه‌كان دژایه‌تی ئه‌منی قه‌ومیه

زۆرینه‌ی ڕه‌های میلـله‌تی كوردموسڵمانه،به‌دژایه‌تی پیرۆزیه‌كانی نیگه‌رانـه، بڕوابوون به‌پێغه‌مبه‌رانیش بنه‌مایه‌كی ئیمانی موسڵمانه،ئێمه‌هه‌مووئه‌وه ده‌زانـین كه‌دژایه‌تی كردنـی پێغه‌مبـه‌ران وشـوێنكه‌وتوانیان پرۆسـه‌یه‌كی لــه میژینـه‌ی به‌یه‌كه‌وه به‌ستراوه هه‌رله‌ئاده‌مه‌وه هه‌تاخاته‌م (سـه‌لامی خوایـان لـه‌سـه‌ربێت) به‌تایبه‌ت پێغه‌مبه‌ری خۆمان كه‌تۆمه‌تباریان كردبه شێت وجادوگـه‌رو شـاعیر، له‌زێـدی خـۆی شـاربه‌ده‌ریان كردبۆزیاترله‌كه‌داركردنشـی بوختانیـان بـۆ عائیشه‌ی خێزانی هه‌ڵبه‌ست،به‌ڵام مخـابن ئـه‌وه‌ی جێگـه‌ی سه‌رسـوڕمانه كـه له‌سه‌رده‌می بانگه‌شه‌ی مافی مرۆڤدا لێره‌وله‌وێ له‌هه‌ندێ گۆڤارو ڕۆژنامـه‌دا دژایه‌تی بیروباوه‌ڕی 90./. ی ئه‌م گه‌له‌موسـڵمان ده‌كـرێ وسـوكایه‌تی بـه پێغه‌مبه‌روپاشـان به‌مـه‌لاكان ده‌كرێ،یـان فڕێـدانی كتێبه‌ئاینیـه‌كان له‌شـوێنه پیسه‌كان!له‌ژێرناوی ئازادی سه‌ربه‌ستی وداخه‌تی سورده‌به‌زێنن ومافی گه‌لێك پشێل ده‌كه‌ن،وه‌له‌لایه‌كی تریشه‌وه‌ئێمه‌ی كورد دنیایه‌ك دوژمنی نه‌ته‌وه‌ییمان هه‌یه،ئه‌وانیش وه‌ك ده‌ستێكی ڕه‌ش ده‌یانه‌وێ بـه‌وكاره‌یان ئـارامی كوردسـتان بشـێوێنن وخـه‌ڵكی ناچـاری كاردانـه‌وه بكه‌ن،هه‌نـدێكیان له‌به‌رفرۆشـی

ڕۆژنامەکەیان!یان بۆئەوەی کەسەکەبناسرێ وپاشان مافی پەنابەری لە دەرەوەوەربگرێ،نمونەی هەندێ لەوانەوەك پێشینان وتویانە: کەچەڵ بۆ ئەوەی ناوی بێتەناوناوانەوە باسی بکەن کانیاوی گوندەکەی پیس دەکرد!,
لێرەدا دەپرسین دژایەتی کردنی ئیسلام چ خزمەتێ بەگەلی کورد دەکات؟ جگەلەدژایەتی ئەمنی قەومی وناچار کردنی موسڵمانان بەکاردانەوە و سەرەنجام دروستبوونی پشێوی،مەگەر مەبەست پێ ئەوەبێ سەرقاڵکردنی خەڵکی بۆلەبیرچونەوەی پرسەچارەنوسسازەکان ویان بۆنەهێشتنی بەها بەرزەکانی گەل ونەتەوەیە،چونکە شوێن کەوتوانی پێغەمبەران کەسانی دەست ودامێن پاکن وسەرمەشقی ئەدەبیاتی کوردی ورەوشتە بەرزەکانی کۆمەڵگان وبونەتە جێگەی متمانەی هاولاتیان لەڕۆژ گارێکدا کەخیانەت و گەندەڵی کەبەری داری بێ بڕوایی ودووڕوییە ولاتی لێوان لێوکردووە، دڵسۆزانی کوردوکوردستان ئەوانەن کەخەم ڕەوێنن نەك خەم ڕوێن، جگە لەوەش دژایەتی کردنی پیرۆزیەکانی ئیسلام سەلماندن وبەڕاست گەڕانی قسەی ئەنفالچیەکانی ڕابردووەوخزمەتێکە بەدوژمنانی کورد کەدەیان گووت کوردلەئیسلام پاشگەزبۆتەوە،ڕۆشنبیرو ڕوناکبیری ڕاستەقینە قەڵەمەکەی لەخزمەت گەلەکەیدایە، بەلام ئەم سوکایەتی بەهەموو پێوەرێك نالەبارو نارەوایە،وەپێچەوانەی ئاسایشی نەتەوەییە،خزمەتکردنی گەل و نەتەوە وپاراستنی ئەمنی قەومی بەشێکە لە دینداریمان.

هەڵوێستەیەك لەمەڕ عـەشـیرەتگەری ...

هۆزوتیرەجیاوازەکان پێکهاتەی کۆمـەڵگاکانن کەپێکـەوە ژیـان دەبەنەسـەر،لـە کۆمەڵگای خۆمانداعەشیرەتگەری نەریتێکی پەرەپێدراوە،ئیسـلامیش لـەسـنوری خۆیدارێگەی پێداوە،پێشەواکەمان (د.خ)فەرمویەتی:(خیرکم المدافع عن عشیرته مالم یاثم..)(رواه ابوداودوالبیهقی)واتە:چاکترینتان ئەوەتانەکەبەرگری لەهۆزەکەی دەکات بەمەرجێ تاوانبارنەبێت،تایەفەگەری هەندێ لایەنی باشـی هەیـە وەکـو ژیانی بەکۆمەڵ وهاوکاری یەکتروخۆشەویسـتی پەیوەنـدی خزمایەتی،بەتایبـەت گەرکراوەبن وداخراونەبن،بەلاّم هاوکات لایەنی خراپیشـی هەیـە وەك سـتەم و ناعەدالـەتی بەرانبەر بەئافرەتان ،چونکەلـەنەریتی عەشیرەتگەریدا پیـاوان بەشـەڕ دەهاتن ویەکتریان دەکوشت ولـەسوڵحەکەدا ژن دەبونەقوربانی وباجەکەیدەدا ! کەلـەگەڵ شەرعدا نەگونجاوەچون خوای گەورەفەرمویەتی(ولاتـزروازرة وزراخـری) واتە:کەس تاوانی کەسێکی تر هەڵناگرێ،سولّح دەبێ لـەسەرماڵ وسـامان بێـت نەوەك ژن تیا بکرێ بەکۆیلـە،بۆیەئەم جۆرەداب ونەریتانەپوچ وبەتاڵن لـەڕوانگە ی شەرعەوە،لـەنەریتە خراپەکانی عەشرەتدا ئەگـەرکاری داوێـن پیسـی ڕویـدا یەکسەرژنەکەتاوانبارەودەکوژرێ زۆرجار پیاوەکـە وەك بـەرزەکی بانـان بـۆی

دەردەچیٚ ولەلایەن خزمانەوە دەپارێزریٚ ! ئەوە لە کاتێکدا لەڕوی شەرعەوە هەردوکیان تاوانبارن،وەلە داب ونەریتی عەشیرەتەکەدەبیٚ لەسەریەکتربکەنەوە حەق بیٚ یان ناحەق!بۆنمونە:ئەگەرکەسێك لە عەشیرەتی خۆیان یەکێکی بەناهەق کوشت ئەوەپشتی دەگرن ولە سزای عادیلانە رِزگاری دەکەن، کە ئەوەش دەمارگیری ورِەگەزپەرستیەوپێچەوانەی شەرعە،یان لەبەرخاتری خزمایەتی شایەتی ناحەق بۆ یەکتر دەدەن و ڕاستیەکان دەشێوێنن!کەئەوەش لەتاوانەگەورەکانە،لەنەریتی هۆزەکەدەبیٚ ڕەش ورِوت وبیٚ دەسەلاٚت لە خزمەت دەسلاٚتدارەکە دابن..!،هەرعورف وعادەتێك بیٚ شەرعی بێت نادروستە و پوچ وبەتاڵە،ئەوەیش کە شەرعی بێت ڕێگەپێدراوە،زۆرلەستەم وگەندەڵیە کانی ناوحوکمەتیش ئەوانە دەیکەن کەپشتیان هەیەوناترسن لەسزای یاسایی رِزگاردەکرێن وحساب بۆکەس ناکەن! هەرگەل ونەتەوەیەك بیری عەشیرەت گەری زاڵ بووبەسەریائەواهەستی نەتەوایەتیان لاوازدەبێت،چون ناکۆکی هۆزەکان بەردەوامەوهەرسەرقاڵی بەرژەوەندی عەشیرەتن،هەریەکەیان دەبنە میر نشینێکی سەربەخۆ!حیزبەکا نیش بۆبەرژەوەندی خۆیان بەکاریان دێنن، بە کردنەوەی سەنتەرو هاوکاری ماددی،دواتربەهۆی پارچە پارچە بونیانەوە دوژمنانیش بەسەریاندازاڵ دەبن،بۆیەئاینەکان دژی دەمارگیری وئەوجۆرە عەشیرەتگەریەن،گەلانی پێشکەوتوش عەشیرەتگەریان تواندۆتەوەلەناو بیری ئاینی ونەتەوایەتی دا،پێشەواکەیشمان (د.خ) فەرمویەتی:لەئێمەنیەئەوکەسەی بانگەشەی عەصەبیەت دەکات یان شەڕی بۆبکات، ئەویش بەوەی کەپشتی قەومەکەی بگریٚ لەسەرستەم وناحەقی(العصبیةان تعین قومك علی الظلم)، لێرەدا گەیشتینە ئەو

دەرەنجامـەی کەعەشـیرەتگەری بەوشـێوەیە زیانبەخشـە بـۆ بەرژەوەندیـەکانی گـەل ونەتـەوە چـونکە یـەکرێزیان لـەدەسـت دەدات، بـەلاَم لێمـان تێکـەلَ نـەبێ رێـزو خۆشەویستی بۆهۆزوبنەماڵەلەسنوری خۆیداوپاراسـتنی لەسـەرحەق شـتێکی فـێرى ورەوایە..وەك لە سەرەتا وەئاماژەمان پێدایە.

عەرەبی دوێنێ ئەمڕۆ

سەرەتادەبێ بزانین کەئێمەی کوردکێشەی نەتـەوەییمان هەیـە نـەك کێشـەی ئاینی،چـونکە پێناسـی زۆرینـەی کوردموسڵمانە،دیارەکەکێشـەی نەتـەوەیش لـەلایەن زلهێزەکانەوەدروستکراوەکەبەشـێوەیەك دابەشـیان کـردوین تاهەتایـە چەوساوەبین!کەواتە ستەمەکەلەبێدینیەوەیە نـەك لـەدین،بەداخەوەکەزۆربـەی وەلاَمەکان لـەجیاتی پێوەری زانستی ڕاستیەکانی مێژویی بـن زیاترکاردانـەوەن کەبەوەش دۆسیەکان تێکەلَ دەکرێن وتەڕو وشك بەیەکەوەدەسوتێنن ئـەوەش بۆخۆی ستەمە،وەك قسەی عەلیاغای پشدەرێ دەردەچێ کـەوتبوی (پـۆلیس هەرپۆلیسـە)مەبەسـت لـەنوسـینەکەم دەرخسـتنی ڕاسـتیەکانی مێژووەنـەك بەرگری لـەعەرەب،ئەوعەرەبەی کەلـەسەرەتاوەهات پەیامی ئازادی ورزگـاری گەلانی هەلَگرتبو،ئەوکات دەولَـەتی ئیسلامی بوونەك عەرەبایەتی ، سیسـتمی بـەڕێوەبردنی ولاَت (ولایـات)بووهاوشـێوەی فیـدرالی ئەمڕۆ،بۆیـە کـوردیش لـەسایەی داگەشایەوەوبوە خاوەن(18)میرنشـین، لـەوسـەردەمەدا کێشـەیەك نەبوبە ناوی کوردەوە،کەسێکیش ئەگەرنەچەوسـێتەوەهاوارناکا، بـەلاَم دوای کـــەوتنی دەولَـــەتی ئیســـلامی عەرەبـــەکان دروشمـــی قەومایـــەتیان بـــەرزکردەوەودینیان جیاکردەوەلـەدەولَـــەت!جگەلـەبەندایـەتی تاکەکەسـی،

بەوەش هەم خۆیان زەلیل وپارچەپارچـەبون هـەم ستەمیشـیان لـەئێمـە کـرد، کەواتەپەیامی عەرەبی ئێستا جیاوازەلـەسەردەمی ئیسلام،بۆیە نارەوایـە سـتەمی عـەرەب بدەینـە پـاڵ ئیسلام،هەرچـەندەدینەکەش بـەزمانی عەرەبیـە بـەڵام بۆهەموجیهانەو(ئومەمیە)، بەداخەوەکەخەڵکانێك لـەوەدا بێویـژدانی دەکـەن وهەمووزەردێك بەزێڕدەزانن!وەك ئەوکەسەیان بەسەرهاتوەکە:(دمی بەشـیری سوتابووفوی لە ماستاوێ دەکرد!)بۆیە دەبینی کەبراعەرەبـە چـاو ڕەش ومـل ئەستورەکانی ئەمڕۆنیەتیان خراپە بەرانبەرمان! سەرەڕای ئەو هەمووخزمەتـەی کردمـــانن لەســـەردەمی ڕژێـــم وپاشـــانیش لەهـــەولێرو بەغـــدا !لـەونێوەندەداخەڵکانێك کەنەیاری ئیسلامن بـەناوی کوردایەتیـەوە دژایـەتی دین دەکات وهەرچی ستەمی عەرەب کردی دەیخاتـە پـاڵ دیـن !(لـەکاتێکـدا بیرمان نەچێ بەپاساوی بەرژەوندیەوە ئێستاش هەندێك هەرلـەخزمەت عەرەب دان وەك ئەوانەی عێراقچیەتی دەکەن)،وادەزانێ کـەدین کـەلتوری عەرەبـە! سروشتی مرۆڤیش وایەکەدژی ئەوشتەیە کەنایناسێ،خۆئێستا عـەرەب حـوکم بەئیسلام ناکەن، بەڵکولـە سێبەری ڕۆژئاوادان وسـیکۆلاریزمین!ئـیتر چ خـەتا لـەئیسلامە؟کەی سەددام ئیسلامی بوو؟هەموومان بەعس وعەفلـەق دەناسـین ، ئیسلامێکیش ڕێگربێت لـەمافەکانی کوردقبوڵ نیە،بـەڵام مـافی هەمووگـەلانی تێدایە گەرکاری پێ بکرایە، مێژوی ڕابردوش بەڵگەی ئەوڕاستیانەیە،ئێسـتاش بائیسلام وەکوخۆی وەربگرین وبۆبەرژەوەندیەکانی خـەڵك وخاکمـان،بزانین

کەعەرەبی دوێنێ وئەمڕۆئاسمان وڕێسمانیان بەینە،جاران ئیسلامی بووئێستا (عروبە)یە!

ئەنفال.. پرۆسەیەکی سیاسی بوونەك ئایینی

سالآنە لە(4/14)بەولاوە برینەکان ئەکولێنەوە،خەمەکان وەبیردێنەوە، پەیمانەکانی خزمەت ووەفاداری چەندبارەئەکرێنەوە!بەلآم زولەبیرئەبرێنەوە !مەرگەساتی بەناو ئەنفال پرۆسەیەکی سیاسی بوونەك ئایینی، سیاسەتی حیزبی بەعسی عەلمانی بەشێوەیەك پیلانەکانی دادەڕشت کە تاوان وکارە دزێوەکانی بەدروشمە ئایینیەکان دادەپۆشی!وەك ئەنفال وشەڕی قادسیەوهێزەکانی بەناوی بەدروسعد وقعقاع وهێرشەکانیشی بە(الله اكبر)جۆش دەدا،بەلآم لەبەرانبەردا کارەخزمەتگوزاریەکانی بەناوی خۆی وحیزبەکەی ناودەنا!وەك(نەخۆشخانەی صدام،شاری هاوچەرخی صدامی) لەگەڵ زۆرێك لەشەقام وشوێنە گشتیەکان ،کە لەونێوەندەدا دینەکە ئەبووە قوربانیی! سورەتی ئەنفال باسی کوشتن وبڕین ناکات،بەڵکو باس لەدابەش کردنی ئەو ماڵ وسامانە زیادە دەکات کە پێشتر لەشەڕی بێباوەڕاندا ببوەدەستکەوتی موسڵمانان،نەك کۆمەڵکوژی مرۆڤەکان پاشان دژبە بێباوەڕان ئەنجام دراوە،نەوەك میللەتێکی موسوڵمانی وەك کورد ! لەبەرئەوەدروست نیە بەوتراژیدیایە بگوترێ ئەنفال یان ئەوەدینە یان بە دەستە واژەکە بڵێی بەدناوە ئەنفالەکان ئەمانە هیچیان دروست نین،بەڵکو دەبێ

بگوترێ بەناو ئەنفال،چوون بەبەڵگەی ئەقڵی ونەقڵی نابێتە ئەنفال،وە ڕەوا نییە ئێمە قسەی دوژمنەکەمان دووبارە بکەینەوەوهەمان سوکایەتی بە شەهیدە کانمان بکەینەوە،چونکە ئەوە پرۆسەیەکی سیاسی بووە بەناوی ئایینەوە بۆ لێدانی ئایین،کە زۆرجارلە هەندێ رۆژگاردا مێژوو خۆی دووبارە دەکاتەوە وە هەمان پیلان پراکتیزە دەکرێتەوە لەژێر دروشم وناوی جۆراو دۆر!! هێنانەوەی ڕوفاتی بەناو ئەنفال کراوەکان وناشتنیان لەگۆڕستانی تایبەت بە مەراسیمی شایستەو شکۆداردا جێگەی خۆیەتی وزیاتریان قابیلە،بەلاّم پرسەو مەراسیمەکە ئەوەندەی سیاسی وڕوکەش و بازرگانییە، بەوئەندازەیە دڵسۆزی و پەرۆشی لێناخوێندر ێتەوە!بێگومان بێدەنگی لە ئاست جینۆسایدی بەناو ئەنفال بێ دەنگیە لەکارەدزێوەکانی بەعس،بۆیە پێویست بوو دادگایی ئەنفالچیەکانی ناوخۆمان بکرایەو ئەوانەی کە خاوەن فایل وهاوکاری ئەوانیش بوون، بە خاتری شەهیدەکان وکەس وکاری بەناوئەنفالەکان کرابانە پەندو ئامۆژگاریش بوایە بۆ ئەوانەی کە بازرگانی بەم میللەتەوە دەکەن،نەك پلەیان پێ بدرێ و خەلاّت بکرێن لەبەر مەنسوبیەت ومەحسوبیەت چاوپۆشیان لێ بکرێت!چون ئەگەر لە ئەنفال تێنەگەین،کەواتە لە بەعسیش تێنەگەیشتووین،پاشان ئەپرسین ئەرێ گەلۆ کەس وکاری بەناو ئەنفال چیان بۆ کراوە؟وەچیان ماوە؟ئەوەی لە دیمانەی هاولاّتیانی گەرمیان بینرا گلەیی وگازندە بوو!دڵگەرمی بوو، تەنها وتاری بەر پرسەکان رێك وخۆش بوو!ئەبووکەس وکاری شەهیدەکانی بەناو ئەنفال شارێکی مۆدێرن یان گوندێکی ئەمریکی وئەورووپی هاوشێوەی گوندی ئەڵمانی سلێمانیان بۆدروست بکرایە،لەناو کەلاوەکانی گەرمیان دا،نەك موچەیەکی کەمی مانگانە،

كه ئەوشارە هاوچەرخەی مـن مەبەسـتمە تـەنها بەئەنـدازەی مەبلـەغی بودجـەی تەلاری چەند بەرپرسێكی تێدەچـێ!كەدەبووعەدالـەت ومـافی مـرۆڤ بـۆ هـەموان بوایە،وەبەجدی هەوڵ بدرایە بۆبەجێهێنانی داواكانی پاشماوەی ئەنفال لـەكۆتایی دا ئەڵێم هەروەك چۆن خودی پرۆسەكە سیاسی بوو،كار بۆكردنیشی سیاسیانەیە!!كە دەبوو دڵسۆزانە بوایە.

ئایا كریسمس كوردایەتیە؟ (سەری ساڵی زاینی)

ساڵی(2010) بەسەرجەم ڕوداوەكانیەوە ماڵ ئاوایی كردوساڵێك لەتەمـەنمان كەم بویەوە كەدەبوخەمباربین لەجیاتی شادی!واین لەپێشوازی سـەری سـاڵی (2011)ی زایندا كەساڵانەبەگەرمی پێشـوازی لێـدەكرێت وبەڕازاندنـەوەی ڕێگـا سـەرەكیەكان وگـەرمكردنی یانەوهۆڵـەكان بەخراپـەكاری وبـەپێی ڕاگەیەنراوێك ئەم ساڵ بۆمەراسیمی ئـەویادە حكومـەتی هـەرێم(50) ملیـۆن دینـاری سـەرف كـردووە!ئەوەتـەنها لەبـەر ڕەزامەنـدی نزیكـەی 5./. ی هاولاّتیانی هەرێم وپشت گوێخسـتنی 95./. ی كـە موسڵمانن،كەبۆسـەری ساڵی كۆچی هیچیان نەكرد،بەڵام بۆمەراسیمی برامەسـیحی ویەزیدیـەكانیان، زیادلەپێویست لەخزمەت دان بۆئافەرینێكی دەرەوە!لێرەدا مەبەسـتم ئەوەنیـە حساب بۆبەرانبـەرەكانمان نەكەین،بـەڵام هەركەسـەبەقەبارەی خۆی،جانـازانم ئەوەچ جۆرێكەلەدیموكراسـی ومـافی مرۆڤ؟سـەری سـاڵی زاینـی تایبەتـە بـە مەسیحیەكان وهیچ پەیوەندیەكی بەزۆرینەی كورردەوەنییە،چونكە كـەلتوری كوردئیسـلامیە،لەكاتێكداخەڵكانی بێگانـە لـەدەرەوە شـانازی بەئیسـلامەوە دەكەن وبەرەوئیسلام دێن،بەڵام ئێمە پەندلەهەڵەكان وەرناگرین وشانازی بـە

بێگانەوەدەکـەین!ئـەریَ گەلۆلـەکویَ جولەکەومەسـیحی ویەزیـدیتان بینـی ئاهەنگ بگێڕن بۆبۆنەکانی ئێمە،لێرەدا دەسەڵات بەرپرسـیارەلە گرنگـی دان بەوشتانەی کەنامۆن بەئاینی سەرەکی و زۆرینەی هاوڵاتیانن کەئیسلامە بە لــە بەرچاونەگرتنی زەمینـەوزەمان، خـەڵكیش لـەترسـان ولـەبرسـان لـەسـەردینی پاشاکەیانن وەك ئەسەرێکی بەهێزدا هاتوە:(الناس علی دین ملـوکهم) کـە بـەلای هەندێکیانەوەفەرمودەیشە،هێزی دەسەڵات وپارە لـەهەمووشتیَ زیاتر بەکارە،پاشـان یادکردنەوەی حەزرەتی مەسیح سەلامی خوای لـەسەربێت بەم شێوەمەراسیمەڕازییە ؟کەپڕیەتی لە بێفەرمانی خواومەسرەفی زۆر کەجێگـە نـاگریَ، ئایـا بابـا نوئێـل چ یەیوەندییێکی بـە منـاڵانی کـوردەوە هەیە؟لـەکاتێکـدامناڵانی کوردبـەپلان وپیلانـی سەرانی ئەوان بێناز کراون!ئایاکڵاوەکەی بابا نۆئێل مانای کڵاولـەسەرنانی ئێمەنیە؟ مەگەرئێمە خاوەنی کڵاو وجامانەی خۆمان نین کەفڕێمانداوە!ئایـا هێنـانی گـۆرانی بێژی بیانی بۆکۆنسرێت وبەخەرج دانی دەیان دەفتەردۆلارچ خزمەتێك بـە کـورد ستان دەکات لەکاتێکدا زۆربەی شوێنەکانمان هێشتابەدەست گرفتی خزمەتگوزاریە سەرەتاییەکانەوە دەناڵێنن و ناچار خۆپیشاندان دەکەن،بەڵام لـەکۆنسـرێتی (نـەجوا کـەرەم)بلیتـی ڕیـزی پێشـەوە(800)دۆلاربـو!گەرلـەوشەوانەداسـەیری ئاسمـانی شارەکەم بکەیت لەشاری کاك ئەحمەدی شێخ ناچێت بەدەربڕینی شادی لەڕێگـەی هەڵدانی باڵۆنی ئاگرینەوە بۆبەشداری لەشادیانەی مەسیحیە کان،دەیانەویَ پێناسی شـارەکەم بگـۆڕن لـەکوردایـەتی بۆمەسـیحیەت،کەنامۆن بەفیکروکـەلتوروئاینی هەرێمەکەم،لەکاتێکـدا بـەپێی کتێبـی(دائِرةالمعـارف)ی بـەریتانی مێـژوی(1/1) هەڵەیەوقەیسەری ڕۆم دوای(340)ساڵ لە لەدایك بونی حەزرەتی عیسابەمەبەست

ئەم ڕۆژەی دیاری کردبۆئەوەی ڕێك بکەوێ لەگەڵ بۆنەی زۆرینەی بوزی وبت پەرستەکان!بابەخۆماندابچینەوەلەخزمەت ڕەسە نایەتی نەتەوەکەماندابین،چون هەر کەسێ ڕەسەنایەتی لەدەستدا ئەوەسەرە نجام خۆیشی لەدەست دەدات وەك حەزرەتی مەسیح فەرموویەتی:(ئەگەر هەمودنیابەریتەوە بەلاّم خۆت بدۆڕێنی بەهیچ ناچیێ).

کوردایەتی لەتەرازوی ئیسلامدا

لێرەولەوێ ئەبیستین وئەڵێن: ئیسلام وکوردایەتی جیاوازن،یان ئیسلام هی عەرەبەوومافی نەتەوەکانی تری نەداوە!کوردایەتی ودینداری ئەبێ لایەکیان بگری!...هتد،دیارەکوردنەتەوەکەیەوکوردایەتیش شۆڕشی کوردیە، هیوادرم بەکورتی ڕاستیەکان بیسەلمێنین وبۆچونەکانیان ڕاست بکەینەوە،خوای گەورەلەسورەتی (الحجرات) فەرمویەتی:﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ الحجرات13،ئەوەی کە عەرەبی زان بێت ئەزانێت کەوشەی (الناس)گشتگیرەعامە،بۆموسڵمان غەیرەموسڵمان،خودای گەورە (جل جلاله) بانگیان دەکات خودا ڕقی لەکەس نیە،مەگەر کابرا خوێ قێزەون بکات، ﴿يأيها الناس﴾ئەی خەڵکینە،﴿انا خلقنكم من ذكر وانثى﴾ (بۆبەربوونەتە یەکتر؟بۆعەسەبیەت ودەمارگیری، هۆشیار بن)﴿انا خلقنكم من ذكروانثي﴾ لەبنەڕەتدا لەدایك وباوکێکن، لەنێرومێیەك دروستمان کردون،وەك لەفەرمودە دا هاتووە: هەمووتان لە ئادەمن، ئادەمیش لەگڵە ، سپی پێست لەگەڵ ڕەش پێستدا جیاوازی نیە!فەرقی زمانی عەجەم بەسەر

عەرەبدانیە،ڕێزوماف بۆ یەکتـــر دابنێن،مافی سیاسی وکۆمەلأیەتی و ئابووری عەسکەری، چیت بۆ خۆت ئەوێ بۆ ئەویشت بوێ.بێگومان خـودای گـەورە خۆی باشتـر ئـەزانێ لـەهـەموومان، بۆچـی هـەمووماں لـەیـەك عەشیـــرەت نەبووین ؟ بۆچی هەمووی یەك زمان نەبوو؟ بێحیکمەت نیە بەلأم ئێمە ناتوانین دەستکارییان بکەین و لـەبارەیانەوە خودا ئەفەرموێت: خۆم دروستم کردوون، (کورد، عەرەب، فارس، تورك بەربـەری....هتـد)ئینجـادوای گـەل ونەتـەوە تیرەوهۆزە، هەر کەسێك کەوا زمانێکی تایبەتی هەبێ لـەگەڵ خەڵکێکی تـردا، ئەوە گەلـە. بەلأم لـەناو گەلـدا چـەند تیـــرەوهۆز هـەن ئـەوە پێیـان ئـەڵێن "قەبیلـە، میللـەتی کورد کەخاوەنی ئەوهەموو زاناوموحەدیس وکەڵەمێـــرد و قارەمان و هەڵکەوتەو شۆڕشگێڕو جوامێـــرەیە کێ ئەتوانێ نکوڵی قەومییەت لـەو گەلـە بکات و بڵێت قەوم نین؟ بەڕێزان بائەو ئیسلامە وەك خۆی تێبگەین دوژمنانی دین کاتێك پێمان ئەڵێن:جنۆکەی شاخەکانن، یا تورکی کێوی ئەوە دژایەتی دینە. ئەبێ ئێمە بزانین سەرچاوەی ئێمە قورئان وسـوننەیە. بـا بـڕۆین هـەمووماں بگـەڕێین، بـزانین لـەکوێدائێمـەزەربی سـفرکرابین وقـەوم نـەبین؟ ﴿وجعلنكم شعوباوقبائل﴾کەوابوو میللـەتی کـورد یەکێکـە لـەو شـەعبانە، کەس ناتوانێ نەفی قەومیەتی لێ بکات، وەکـو عـەرەب وایـە، وەکـو فـارس وایە،وەکو تورك وایە،وەکو هـەموو جیهـان وایـەو هـیچ جیاوازییـەکی نیـە. هەمووجیهان چ مافێـــکی ڕەوای بۆ هەیە ،ئـەویش ئـەو مافـە ڕەوایانـەی بـۆ هەیە.هەموو ئەوانەی ئەمڕۆ لـەقەومیەت ئەدوێن،واپێناسەی قەومیەت ئەکـەن:

کەزمانێکی تایبەتی خوّی هەیە.ئایا لە قورئانی پیـــروّزدا هەیـە باسـی زمـانی ئێمـە بکـات؟ بـەڵێ﴿ومـن الایـات خلـق السـماوات والارض واخـتلاف والسـنتکم والاوانکـم﴾ئەو زمانەی کەوا توّ پێی ئەڵێیت: بابە، ئەو ئـەڵێت(اب) هـەر ئـەو پارچە گوّشتەیە، لـەسەرجەم مروّڤکاندا جیاوازی نیە. بەڵام ئەوئەڵێت: {(اب) ئەو بابە ئەو پدەر} ئەوە بەڵگەیە لـە سەربون ودەسەلاّتی خودا (جل جلالـه).
بەڵێ, کەوابوو زمانیشمان خودای گەورە بوّی دانـاوین، هەرکەسـێك هـەوڵ بدات زمانمان بسڕێتەوە دوژمنی دینە, لـەدین نەگەیشتووە. هەرکەسێك هـەوڵ بدات فەرهەنگی کوردی کلتـوری کـوردی نـەمێنێت ئـەوە دوژمنـی دینـە، پێغەمبەری ئیسلام (د.خ) ئێسـتە ئەگـەر خـوّی وسـوپاکەی لـەئارادا بوایـە، میللـەتی کوردی ئاوا بدیایە بەرگری لیّ ئەکردین.دیفاع لـەزمانمان ئـەکات، بەلاّم ئێستە چی بکـەین جامانەکـەت فڕێـدراوە دەم وچـاوت جـل وبـەرگت نامۆیە، ئەڕوّی بوّ بەغداد ئەبیّ چاکەت وپانتوّل لەبەربکەی کیّ وتی؟ ئیسـلام وتی چاکەت و پانتوّڵ لـەبەر بکە؟ کیّ وتی؟ دینـی ئیسـلام وتـی قاچـاخ بـە؟ بێگومان نەخێر، بڕوّ بوّ تورکیا، بڕوّ بوّ هەر ولاّتێکی تر، ئەو جـل و بەرگـەی کە جل و بەرگی سەلاحەدینە، کەخودای گەورە پێی داویـن قاچـاخە.هـەموو عەرەب و فارس وتورك جل و بەرگی تایبەتی خوّیان هەیـە،بۆ هـی ئـەوان بـوّ دروست بێت وهی ئێمە قەدەغە بێت؟ باتفـەنگ بەتاریکیـەوە نـەنێین, بـا لـە ئیسلام وردبینەوە بزانین کـیّ زەرەری بـە قەومییـەتی ئێمـە داوە،کـی ّخـەتی ڕاست وچەپی لێداوین وخاکەکەی پارچە پارچـە کردوین؟بـا گلـەیی لـەوە

بکەین، با بەگژ ئەودا بچین، با هێزو پێز پێکە وە بنێین بڵێین ئێوە ستەمتان لە ئێمە کردووە. کەوابوو زمانەکەشمان کە بەکوردی قسە ئەکەین شانازی پێوە ئەکەین بۆچی؟ چونکە کەس پێی نەداوین، دوژمن پێی نەداوین، خودای گەورە پێی داوین﴿الرحمن *علم القرءان *خلق الانسن*علمه البيان*﴾خودای گەورە مرۆڤی دروست کردووەو لەهەمان کاتیشدا هێزی لێکدانەوەی پێداویستییەکانی پێداوە."البيان" چیت پێویستە چیت لەتوانادایە، چیت پێویستە لەسەرجەم بوارەکاندا ئەبێ بەیانی بکەیت، لە سەردەمی پێغەمبەروهاوەڵانیدا،لەسەردەمەکانی تری ئیسلامدا،دەقێکم بۆ بێنن، مێژوویەکی ڕاست، ئایەتێك کەوا کوردێك ئاوارە کرابێت؟ لەمەجلیسدا دەرکرابێت؟ مافی ڕەوای خۆی نەبووبێت؟ مافی سیاسی و کۆمەڵایەتی خۆی نەبووبێت؟لەبەرئەوەئێمە بەشانازیەوەیەکێکین لەوگەلانە،وەزمانیشمان خوای گەورە پێی داوین،ئایا هیچ کات خودای گەورە زوڵم ئەکات؟(پەنابە خوا) گەلێك خۆی دروستی بکات، لەژێر ئایەتی ﴿وجعلنكم شعوبا وقبائل﴾ڕازی بێت بەوەی کەتۆنەتەوەی، لەژێر ئایەتی ﴿واختلاف السنتكم والوانكم﴾ ڕازی بێت بەوەی کەتۆ زمانت هەیە، ئایا قابیلە قایل نەبێت بەوەی وەتەنێکت هەبێت و تیایدا بژیت؟﴿والارض ورضعها للانام﴾ خودای گەورە(جل جلاله) زەوی بۆ بەشەرییەت دروست کردووە. کێ ئەتوانێت بڵێت عەرەب وفارس شایستەترن بەوەی کەوا ئەرزیان هەبێ، بەڵام قەدەغە بێت لەنەخشەی جیهاندا بنوسرێت "کوردستان" ؟؟!! کام ئایەت وا ئەڵێ؟

ئـەبێ ئـەوەشمان لـەبیـــــر نەچـێت ئەسـڵ لـەئیسـلامدا وەحـدەت ویـەك ڕیــزییــە. یانی کەس باسی ئەنانیەت و قەومییەت نەکات. بـەڵام بـا هـەموو کەسیش لـەشوێنی خۆیدا، بەزمانی خۆی قسە بکات، بەزمانی خـۆی بخـوێنێ، دەرامەتی خۆی بۆ خۆی بێت وئیدارەی خۆی بەڕێوە ببات، ئیسلام ئەیـەوێت بەشەرییەت بکاتە یەك پارچە. بۆچی؟ بۆ ئەوەی یەکتـــر بناسـن. (لتعـارفوا) هاوکاری یەکتـــر بکەن لـەهەر ئیشێکی خێردا کەمایەی پـێش بردنـی وڵات بێت، بەشەریەت هەمووی بەرپرسیارە لـەوە. دەی ئەمـە چ کاتێـك ئـەبێت؟ کاتێك ئەبێ کەوا هەر هەموو برایەتی و تـەباییان لـەناودا بێـت، بانگەشـەی قەومییــەت نــەکرێ، هــەر میللــەتێك لەجێگــەی خۆیــدا کــوردە فارســە عەرەبە،حوکمەتی مەرکەزی ئیسلامی ئەگـەر مـافی هـەمووی بـدا، ئەوکاتـە نەکورد هاوارئەکا، نە فارس. ئەسـڵ لــە ئیسـلامدا وەحدەتـە، پەڕاگەنـدەیی دەردی کوشندەی هەموو گەلانی جیهانە. بەتایبەت ئەمڕۆ کەزۆرپێویستە بـۆ میللـەت تەبایی و برایەتی. ئەسڵ لە ئیسلامدا یەك ڕیزیە،بـەڵام لـەگـەڵ پـێش چاو گرتنی ئەوە بازمانی خۆی بێت ،ئەوە با پەرلـەمانی خۆی بێت، بـا وەکـو ویلایــەت لـەئیسـلامدا حــەق و مافــەکانی بۆدابنرێــت، بــەڵام پێویســتە بۆهەمووگەلێ وەك جاران بنوسرێت (دەوڵـەتی ئیسلامی) نـەك نـاوی عـەرەبی بێ،تاکوردەکە بە ڕوو شکاوی بڕواتە خزمەت پێغەمبـەری خـودا (ρ)بڵێـت: ئەی پێغەمبەری خودا (ρ) ئەی مافی من کوا؟ تا تورکمانەکـە بـڕوات بڵێـت ئەی پێغەمبەری خودا(ρ) (الدولة العربية) نوسراوە،ئەی من چیم؟ تا باقی زمان

و گەلـەکانی تـر کـە لـەو ناوچـەو دەورو بـەرەدا بـوون. ئەنوسـرا (الدولـة الاسلامية) عەرەب هەستی نەئەکرد عەرەبە، کورد هەستی نەئـەکرد کـوردە، فارس وزمانەکانی تر هەستیان نە ئـەکرد بەچەوسـاوەیی. ئەسـڵ لـەئیسـلامدا وەحدەتە،بەڵام لـەگەڵ پێش چـاو گرتنـی مـافی هـەموو خـەڵکێك لـەشـوێنی خویـدا. زانایـانی شـەرع ئەفـەرموون: دنکـیٚ گـەنم لـەهـەولێردا تامیلـلـەتی هەولێرودەوروبەری هەولێر،فەقیـرو هەژاری هەولێر پێویستیان بـیٚ دروسـت نیە بینێریت بۆسلێمانی وشوێنێکی تر،مامۆسـتایانیش باشتـــــر ئـەزانن، ئایـا مامۆستا دروستە سەرفیتـــرەکەم بنێـــرم بۆ شارێکی تر؟ هـەتا دروسـت نیـە لـەگوندەکەی خۆتەوە بینێریت بۆ گوندەکـەی تـر کـە نزیکتـە. باشـە چـۆن دروستە لێرەوە ئەو هـەموو سـەروەت وسـامانی کوردسـتانە باربکرێـت، بـە شاحنەو بەلۆری بنێردرێت بـۆ ئـەوروپا، بـەڵام نەوتەکـەمان لێـرە بـەرمیلی گەیشتە هەزار دینار؟!!ئەمەعومەری کوڕی خـەتاب کـردی بـە ئێمـە ؟ دیـن کردی؟ ئیسلام کردی؟ کیٚ کردی؟بێگومان سیاسەتی سیکۆلاری زلهێزەکـان. لـەسەر ئەوبنەمایە ئەسڵ لـەبەشەریەتدا هەمووی یەکڕیزیە،بەڵام مـافی هـەموو کەسێك ئەبێت بەجولـەکەو گاوروخەڵکان ی تریشەوە بـدرێت. چـەندە ڕێـز لـەخۆیان بگرن، ئەبیٚ لـەناو عالـەمی ئیسـلامیدا ئـاوا فەرهـەنگ و زمـان و کەلتوری خۆیانیان هەبێت و پارێزراو بێت. خودا دروستی کردووە تـۆ چـۆن زمانی قاچاخ ئەکەیت؟ بەڵام کاتێـك کـەوا (دەوڵـەتی ئیسـلامی) سـڕایەوەو نەما، عەرەب بوو بەبیست و دوو دەوڵـەتەوە، حوکمەتی تورکمانی دروسـت

بوو، حوكمەتی فارس دروست بوو، وە هەموویان لەسەر نەخشەی جیهاندا هەن (ئەوە عیراقە، ئەوە لوبنانە، ئەوە جەزائیرە، ئەوە فەلەستینە، ئەوە عەرەبستانی سعودیەیە....هتد.) باشە بۆچی مەمنوعە لەونەخشەدا بنوسرێت كوردستان؟ ئەسڵ لەئیسلامدا (دەوڵەتی ئیسلامی)یە هەمووی بەیەكسانی بژی بێ جیاوازی، بەڵام ئەگەر ئەو وتی: عەرەب، ئەو وتی:تورك، تورك، ئەو وتی: فارس، فارس، باشە ئێمە چل ملیۆن؟فەرهەنگ مان نیە؟زمانمان نیە؟ چۆن ئەبێ ئەرزمان نەبێت؟ چۆن ئەبێت زمانمان یاساغ بێت؟ یانی قابیلە خودا بفەرموێت: دروستم كردوون بەڵام برۆن ئێوە دوژمنی منن، نابێ بە كوردی قسە بكەن؟ زۆرجار بیستراوە دوژمنان ئەیانوت : پێغەمبەری ئیسلام (ρ) فەرموویەتی: كورد یاخوا تاماوی هەر كورت بیت!! باشە ئەم درۆوبوهتانە گەورەیە لەكوێ كرا بەدەمی پێغەمبەرەوە (ρ).؟ مەسەلەی نەتەوایەتی هەركەسێك لەنوێژ جیای بكاتەوە، لەئیسلام حاڵی نەبووە، دڵنیابن. پێغەمبەری ئیسلام (ρ)كاتێك مەككەی بەجێهێشت، ئەو بە مەككەی فەرموو:(واللهِ أنك لاحب الارض الِی لولا أخرجونی ما خرجت منكِ) خۆ هەموو مەدینەشی خۆش ئەویت، باقی وڵاتانی تریشی خۆش دەویت ،بەڵام وڵاتی دایك خۆشەوسترە، كەس ناتوانێ لەدەروون و مێشكدا دەری كات. حزبی بەعس چەند ساڵ هەوڵی دا میللەتی كورد نەمێنێ، فەرهەنگ ورەسەنایەتی نەمێنێ،ئەوەتا لە سێدارەدران وسەرنوگم كران،زیاتر لەچوار پێنج هەزار گوندمان وێران بوو، مزگەوت و قوتابخانەو مەلاو مامۆستاو ئەدیب و هەموو

خەڵکەکە ویستی بمانفەوتێنێت، بەلاّم چی کرد؟ سوپاس بۆخوا ئـەبینی ئێـستا میللـەتی کورد لـەهەموو جارەکانی تـر هوّشـیارترە، بوّچـی؟ چـونکە سـتەمی لێکراوە، مافی خوراوە. ئەگەر(دەوڵـەتی ئیسلامی) هـەبێت، کـوردیش ڕازیـە بەبەشی خوّی. ئەگەر نـاوی ئـەو دەوڵـەتانـە هـەبێت لـەنەخشـەو کاروبـاری ولاّتدا،باشــە کـام ئایــەتی قورئـان دژی ئەوەیـە کـەوا(الـدولـەالکوردیـە)ش هەبێت؟ ئێمە وەکوموسڵمان ئەمانـەویّ پێشـمەرگەی بەرەوشـتی قورئـان بـە دەستی کوردبین، پێشمەرگەیەك کاتێك کەوا دراوسێکەی ئەڕوا بوّسـەردان و سەفەرێك ژنەکەی بەجیّ بهێڵیّ لـەگەڵ کچەکانیدا،یەك دانە مانگ نەیەتەوەو بەخەیاڵیشیدا نەیەت، چونکە ماڵێکی موسڵمان دراوسـێیەتی. لـەسـەربنەمای تەقواو برایەتی ودەست پاکی ....هتد. ئەمە واقیعی ئیسلامە، کـە قەومایـەتی نەتەوایەتی لـەئیسلامدا زوّر پیــــروّزە,بەشێکە لـەدینـدری، پێغەمبـەری خـودا (ﷺ) سوێندی خواردو فەرمووی بە مەککە: لـەهەموو پارچەکانی تری سەر زەوی شیرینتری لـەلام، وە ئەگەر قەومەکەم دەریان نەکردمایە قـەت بـەجێم نەئەهێشتی. کەوابوو سوّزی نەتەوایەتی لـەگەڵ دەمارو خوێن وهەموو لاشـەی مروّڤدا تێکەڵ بووە. ئەوەشمان لـەبیـر نەچێت ئیسـلامی پیـــروّز لـەلایەکـەوە بەرگری لــە گـەل وقـەوم و زمـان و فەرهـەنگت ئـەکا، بـەلاّم لـەولاشـەوە لـەگەلێك جێگا ڕووبەڕوو بووەتـەوە لـەگـەڵ مەسـەلـەیدەمارگیری ونەتـەوە پەرستی، پێغەمبەری ئیسلام (ﷺ) کاتێك کەوا خـودای گـەورە ئەینێـــرێت ﴿وما ارسلناك الارحمـة للعـالمين﴾ بـوّ ئـەوە هـاتووە کـەوا عـەرەب خـوّی

هەڵنەکێشیٚ بەسەر فارس وتورکدا لەناو تیرەکانی عەرەبیشدا هەندێك خۆیان بە بەرێزتر نەزانن لەوانی تر.لەناومرۆڤەکانیشدا هیچ کەسێك خۆی بەگەورەتر نەزانیٚ. مافی هەموو کەس بدریٚ،بەلاٚم ئەگەر هاتوو کۆمەڵێك عەرەب دنیایان بە دەست گرت،خوێنی گەلانی تریان مژی، ئابووریت نەبوو ئەو خواردی، دەم و چاوت قاچاغ بوو،زمانی قاچاغ کردی بەناوی قەومییەتەوە،وەك لەئەوروپاو ڕۆژئاواوە ئەوپەتاکوشندەیە هاتووەتە ولاٚتمانەوە، یا فارس قیت بوویەوە لیٚت،یا تورکمان خۆی قنج کردەوە لە بەردەمتا، بەتەعبیری ئێستای ئەمانە مافی مرۆڤایەتی لیٚ داگیرکردی، ئەوەیە پێغەمبەری ئیسلام فەرمووی:(من دعا الى العصبية فليس منا، ومن قاتل على العصبية فليس منا، ومن مات على العصبية فليس منا) هەرکەسێك بانگەوازی قەومییەتی جاهلییەت بێت، هەر کەسێك بمرێت بە ئایدیای نەتەوەپەرستیەوە لەسەربنەمای دەمارگیری نەفامی فەمووی ئەوە لەئێمە نیە.بەناوی خۆیەوە قسە بکات بەناوی ئیسلامەوە قسە نەکات، پێغەمبەری ئیسلام (ρ) فەرمووی:لەئێمە نیە. خەڵکێك ئەڵێت: پێغەمبەری ئیسلام (ρ) ئەچێت بەگژ قەومییەتدا، مەبەست ئەو قەومییەتە خراپەیەکە لەناو عەرەبدا (مێشێل عەفلەق) پەیدابوو لەبەغداد ئەوەی کە بەعسی نەبووایە پێی بلێی ماف نەیبوو. ئەی باشە هەقی خۆی نیە پێغەمبەری ئیسلام (ρ) بفەرموێت: (دعوها فأنها منتنة) عەسەبییەت و قەومییەت و جاهلییەت فڕێی بدەن بۆگەنە، چەپەڵە. خەڵکێك بێتە سەر حوکم، حوکم بەدەست بگریٚ ئەوەی بەزمانی

ئەو قسە نەکات، مافی نەبێت ! ئینجا هەوڵیش بدا هەرچی دەرامەتـە بیکـات بەقورگی خوێدا. هەرلـەبەر ئەوەی زمان و ڕەنگت جیایە. ئەمانەیە پێغەمبـەری ئیسلام (ρ) فەرمووی: فرێی بـدەن بۆگەنـە، عـادەتی بەشـەرە دەمیـان تێـك ئەگیـرێ (ئەبوو زەڕی غەفاری) تەنها جارێك بـە بـیلالی حەبەشـی فـەرموو: کوڕی ژنـە ڕەشـەکە! خـۆ ئاسـاییە حەبەشـییەکان ڕەشـن، شـتێکی واقیعیـە ئەوەلای ئێمە وەکو بەخشش وخەڵات وایە، لـەچاو ئەو هـەموو جنێـوو نـاوو ناتۆرە لـەنەسەب و ئەژدادی یەکتـر، ئەو بۆیـە لـەحەبەشـەوە هـاتووە، بۆیـە ولاتی خۆی بـەجێ هێشـتووە، کـە لێــرە سـەربەرز بێـت، زمـان وڕەنگـی پارێزراو بێت،خەڵك تانەی لـێ نـەدا، خـودای گـەورە دروسـتی کـردووە، (واختلاف السنتكم والوانكم) من چی بکەم خودای گەورە بەڕەشی دروستی کردووم؟بۆتانە لـەخودا ئـەدەی؟ بـەلام بـیلالی حەبەشـی (ڕەحمـەتی خـودای لێبێت) چونکە لـەدین تێگەیشتووە، هەستایەوەو یەکسـەر چـوو بـۆ خزمـەتی پێغەمبەر(ﷺ). فەرمووی: (یارسول اللـه) (ﷺ) ئەبوو زەڕی غـەفاری پێـی وتووم: (یاا بنة السوداء) باشە پێغەمبەری ئیسلام (ﷺ) چی بکـات؟ ڕەئـیس عەشیرەتێکە، عەشیرەتی غەفاری هەمووی لـەژێر دەستی ئەودایە. چی بکـات؟ هەروا سەری بنێتەوە؟نا، بانگی کردوو پێی فەرموو: (أنك امرء فیـك الجاهلیـة) تۆ کەسێکی بەشێکی نەفامیت تێدا ماوە.ئەوە جاهلییەتە پێی بڵێی کوڕی ژنـە ڕەشەکە ئەوەنەفامیە بەتانەوە بڵێی تۆ کوردی یا عەرەبی، یا چیت. ئەی باشە چـەند جـار ئیمـزا کـراوە لـەسـە ڕێپێشـێل کردنـی مـافی میللـەتی کـوردو

چەسپاندنی لەسەر گەلانی تر؟ چەند جار ئێمە مافی سیاسیمان خوراوە،مافی کۆمەڵایەتیمان خوراوە؟ئەمەیە کە پێغەمبەری ئیسلام(ﷺ) فەرمووی فرێی بدەن بۆگەنە، ئومێدەوارم بەوردی لە حەقیقەتی ئیسلام تێ بگەین، ، ئەمڕۆ کوردستان پێویستی بەوەحدەت و برایەتی هەیە، بەئیسلامی و غەیرە ئیسلامییەوە. نەیاران لەکەمینەدان بۆ خۆمان و بەروبوم وئەزمونەکەمان،با قەزیەکەی ئێمە بەشکۆمەندی بمێنێتەوە ڕێزمان بۆ دابنێن نەفرەتی خودا لەوانە کراوەوئاژاوەو فیتنەودوبەرەکی ئەنێنەوە، هەرکەسێك لەناو میللەتی کورددا شۆڕشی کردبێت،غیرەتی جوڵابێت،لەمزگەوت وحوجرە کانەوە سەرچاوەی گرتووە.هەرچی سەرکردەی کورد هەیە،یا(شێخ محمود، یا مەلا مستەفایە، یا سەییدە، یا شێخ سەعیدی پیرانە، یاقازیە)....هتد. مەبەستم ئەوەیە ناوێکی وەك شێخ یا مەلای پێوەیەکەهێمای دینە. ئەدەبیاتی کوردیش هەموو خوێنەران و ڕۆشنبیران ئەمڕۆ قەرزاری (مەحوی و، نالی و، بێخود)ن. ،بەدەیان ڕۆشنبیر دانیشن ئینجادە توانن هۆنراوەکانی مەحوی لێکبدەنەوە ، کەوابوو ئەگەر ئەوئیسلامە قاچاغ بووایە، ئەوهەموو ئەدەبیات وفەرهەنگ و دەسەڵات وهێزەی نە ئەبوو. سەلاحەدینی ئەیووبی(ڕەحمەتی خودای لێبێت)، بەهێزی ئیمانەوە چۆن توانی ئیسپاتی کوردییەتی خۆی بکات، بەسەر هەموو جیهاندا. وەسەرکردایەتی عالەمیش بکات. کەسیش نەبوو پێی بڵێ تۆ کوردی.ئاینی ئێمە دینێکی عالەمیە لەهەموو بوارێکدا، بەومەرجە پسپۆڕو دڵسۆزی خۆی قسەی لەسەر بکات. ئێمە سەربەرزین، ئێمە خۆشحاڵین،

دڵشادین،بەرنامەی خۆمان ئەناسین. ئەگەرکەسێکیش نەیتوانی حەقی خۆی بداتێ، ئەوە ئەوکەمتەرخەم بووە، بەرنامەکە تەواوەو ئەو شارەزای نەبووە،

ئەنفلەوەنزای حیزب

لەحیزبدا:ئەوەی موخلیصە موفلیسە!

سەردەمێك بوورۆژگاروابوو..دەستی حیزب لەهەموشتێك دا بوو!

هەرچەندەدیاردەی حیزبایەتی کاڵبۆتەوەوئەوەی کەماویشەزیاتربەرژەوەندی مادديەکەیە هێشتویەتیەوە،بەلاّم وەك جگەرەکێشێکی لەمێژینەنیکۆتینەکەی بەتینە، تێکەڵی خوێن بووە و بەئاسانی دەست بەرداری نابن، حیزبایەتیش جۆرێکەلەکۆیلایەتی سەردەم کەبەچاوی حیزبی سەیردەکات و دەرگای (عەقڵ وعیلم) دادەخات!بۆیەکەسی حیزبی ئازادوسەربەخۆنیە لە بۆچونە کانیداودووچاری ناعەدالەتی وبێویژدانی ودرۆودوورِویی دەبێت چونکە بەلایەوەپێوەری حیزب سەنگی مەحەکە!بۆیەکەسی حیزبی بەگشتی راستگۆنین،لەحوکمرانیشدا بەهۆیەوەیاساسەرنابێت! لەبری ئەوەی بریاری یاسایی بدەن بریارەکانیان سیاسی دەبن لەپەرلەمان، وەك لەولاّتی خۆمان دەبینین کەحیزب حکومەتەوحکومەتیش حزبە!سەرەنجام کەیاسا سەروەر ودادوەر نەبووگەندەڵی پەرەدەسێنێ،حیزبایەتی لەژیانی رۆژانەماندا رەنگی داوەتەوە ،لەشێوازی جلوبەرگ ورەنگی تەسبیح وجۆری مۆبایل وململانێی

سـەرجەم ڕێکخراوەکـان تادەگەیشـتە لافیتـەی مردوەکـان!ئـەویان بـەزەرد ئەینوسی وئەمیان بەسـەوز!لـەسـەرکێلی گۆڕەکەیشـی بـەڕەنگی حیزبەکـەی فاتیحەی بۆ ئەنوسن, کەسیٚ مردشەیتان وازی لیٚدیٚنیٚ حیـزب وازی لیٚـاهیٚنیٚ !یەکیەتی زانایـانیش بەهـەمان شـیٚوەی خەڵکەکـە!بـەڵیٚ حیـزب بوەتـە بتـی سەردەم، دەڵیٚن حیزبایـەتی وەسـیلـەیە بۆئامـانجیٚکی دیـاریکراو، لـەوپیٚناوەدا ئامانجی ئیٚمە کە کوردایەتی وسـەروەری یاسـا بوبـە قوربانی،بەداخەوەکەلـەم سەردەمەدا حیزبایەتی بۆکورسی وکولیٚرەیە!شەڕی قاسەو کاسەیە,بۆیە دوای ئەو هەموو ساڵەهیٚشتا دووئیـدارەیی وجیـاوازی زۆردەبینـریٚ!ئـازادیش لای خۆمان بۆ مەبەستی خراپە بەکاردیٚنن!ڕەحمەت لەپیرەشاعیرکەوتویەتی:

هەرداریٚ لقی زۆرلیٚببیٚتەوە ئیترئەوەندەبەرزنابیٚتەوە

ولاٚتیٚ حیزبومیزبی تیٚکەویٚ هەرچی دەستی بووبەشی خۆی ئەویٚ

هەرچی هەڵئەستیٚ ئەڵیٚ من حیزبم براليٚم لادە نامەویٚ حیزبم!

ئیسلام و عەلمانیەت کامیان خەتەرە بۆئەمنی قەومی...؟

لێرەولەوێ لە هەندێ ڕۆژنامە بەرچاومان دەکەوێ تیایدا ئیسلام تۆمەتبار دەکەن بەوەی کە(بەشیروتیرسەپێنراوە، ئاین وزانست دژی یەکترن، ئیسلام بەدینی عەرەب دەزانن)!سەرەتا جێگەی سەرسوڕمانە کەسانێك خۆیان بەڕۆشنبیردەزانن ولەولاتێکی موسڵماندا ژیابێت وبەچکەموسڵمان بێ لەدینی باوباپیرانی بێئاگابێ، کەدەڵێن ئیسلام بەزەبری شمشێرسەپێنراوە ئەوە ڕێك پێچەوانەی ئایەتی قورئانە قسەی نەیارانە،خوافەرموویەتی(لااکراەفی الدین ..) واتە: زۆرکردن نییەلەوەرگرتنی دیندا،بەزۆرنابێت(ساڵح قەفتان)دەڵێ: (پشتاوپشت بۆمان ماوەتەوە کەکورد بەزەبری شیروتیرموسڵمان بوە،ئەگەر ئەمەڕاست بوایە دەبووعەرەبەکانی ئەوکاتەلەموسڵمان بەولاوەکەسی تریان نەهێشتایە،وەك جولەکە ومەسیحیەکان کەلەسەردینی خۆیان مانەوە/سەرچاوە (فتوحات/ل196)،مێژوونوسی ئەمریکی(وولڵ دیوڕانت) لەکتێبی تەرجەمە کراوی (قصەالحچارە/ب 13 ل 145)دەڵێ:{ئیسلام یەکەم ئاین وسیستمە کەمرۆڤ سەرپشك دەکات لەسێ شتدا،ئیسلام بوون یان جزیەدان یان شەڕ، بەلام گەلانی تربەشەڕبەرانبەرەکانیان سەرشۆڕکردووە،دەوڵەتی ئیسلامی لەو (30)ی ساڵەی دوای پەیامبەرکۆمارێکی دیموکراتی بووە}ئەمەشایەتی

کەسێکەکەموسـڵمانیش نیەبـەلأم ڕاسـتیەکەی نوسـیوە،تەنانەت کـوردپێش ئیسلام وئیسـتاش بووەتەسـوتەمەنی وقوربـانی پیلانـی ئەوانەکـەدووربون لـە دین،(ڕۆژبەیانی)لەمێژووی حەسـەن وەیهـی وعەیاریـدا لاپـەڕە(156) دەڵێ: (کوردە کان لـەستەمی ساسانیەکان بێزاربوون شەڕیان بۆنەکردن وپێشـوازیان کرد لـەسوپای ئسلام وبەئاشتی شارەکانیان دابەدەستەوە،بۆیەسەعد کوردێـك بەناوی (قوباد)دەکاتە سەرداری(مەلوان)لـە جیاتی قـەعقاع...بۆیەلـەشـارەزور ڕاپەڕین وهەرێمی جەزیرەش بەئاشتی ڕزگارکراو تەنانەت شاری (حەڕان) کە گەورەکەی کوردبووهەموویان موسڵمان بون وکەنیسەکەیان کردەمزگـەوت وسەرۆکەکەشیان هەرلـەجێگەی خۆی مایەوە چونکەبێزاربون لـەشەڕوستەمی هەزارساڵەی فارس ورۆمەکان،وەهەرەها(ڤاسیلتا)کەڕۆژهەلأتناسێکی ڕوسیەو پسپۆڕەلـەکوردناسـیدادەڵێ: {کوردپاڵـەوانن،ملیان نەداوەبۆدژەکانیان،بـەلأم کاتێ ئیسلام هات باوەشیان بۆکردەوەوتەسـلیم بـون چـونکەلـەبەرژەوەندیان بووچون پێشترلـەژێرستەمی فارس ورۆمەکانداچەوسـاوەبون} ئەوەشـایەتی ڕۆژ هەلأتناسێکە کەنەکوردەونەموسڵمانە،جگەلـەدەیان بەڵگەی تـری مێژویی،لـە بەردرێژی باسەکەنەمان نوسین. ئەوەحاڵی کوردبـوە لـەپێش ئسـلام،وەدوای نەمانی حوکمی ئیسلامیش هەموودەزانین کەلـەڕێکەوتنامەی(سـایکس بیکـۆی ساڵی/ 916)چۆن کوردستانی گەورەیان دابەش کردوەك گۆشتی خێربە سەر فارس وعەرەب وتورکدا بۆئەوەی هەرلـەکێشەدابمێننەوە،خۆئەوە ئیسـلام وای نەکردووەمەگەرئەوانە عەلمانی نەبون؟،لـەسەردەمی فەرمان ڕەوایەتی ئیسلام دا

کوردخاوەنی دەیان میرنشینی سەربەخۆبون وەك(بابان وسۆران ئـەردەلآن و. ..هتد) تەنانەت ئەودیکۆمێنتەی کەمام جەلال سالّی(2005)بەرزی کـردەوە لـەمەجلیسی حوکم بۆسەلماندنی کوردستانی بـونی کـەرکوك هـی سـەردەمی عوسمانیـەکان بوو،وەئێستـاش کـەدەبینین حکومـەتی حیزبـی وگەنـدەڵی و قەیرانەکان لـەزیاد بوندان وساڵیّ بۆساڵیّ خۆزگـە بەپارە،جگـە لـەو هـەموو خوێن ڕشتنەی کورد بەدەستی کورد،هەمووی بەرهەمی سیستمی سـیکۆلارە، لـە لایەکی تریشەوە کەدەڵێن ئاین وزانست دژی یـەکترن!بۆیەئێمـە دواکـەو توین ،ئەوەیش لـە نەزانیەونازانیّ کەنازانن،چـونکەیەکەم ئایـەتی قورئـان کـە دابەزیوە فەرمان دەکاتبەخوێندن(اقرا...) وشەی عـیلـم(345)جارلـەقورئانـدا دووبارە بۆتەوە جگەلـەدەیان ئایەت وفەرموودە،وەك دەبینی پەیامبەری پێشەوا مان(د.خ) فەرموویەتی(طلب العلم فریضة علی کل مسـلم ومسـلمة) واتـە: داوا کردنی زانست وزانیاری پێویستـە لـەسـەر هەمووموسـڵمانێکی نێرومـێ، بـێ جیاوازی. بەلاّم کە لـەسـەدەکانی (16و17)دا ئـاینی شـێوێنراوی مەسـیحی دژایـەتی زانسـت دەکـات بۆبەرژەوەنـدی پیـاوانی کەنیسـە،زانایەکی وەك (گالیلۆ)کەڕاستیەکی زانستی دەرخست بودژایەتیان کرد،ناچارخەڵکی لێیان ڕاپەڕین کەمافی خۆشیان بو، ئەوەچ پەیوەندی بەئیسلامەوەیە,ئـەوان ئەوکاتـە ئەوڕووداوەیان کردە سەر چاوەی جیاکردنەوەی دیـن لـە دەوڵـەت ،ئەوانـە بەدەردی ئەوکەسە چـوون(دەمـی بەشیرسـوتابووفووی لـەماسـتاویّ دەکـرد) چونکە هەردووکیان سپین!،سەبارەت بـەوەش کـەدەڵێن: ئیسـلام کـەلتوری

عەرەبە،ئەمەیان کاریگـەری شـۆڤێنیەتی قەومیـە وادەکـات ڕقـت لـەگـەلانی بەرانبەربیت،ئێمە عەرەبی بەعسی عەلمانی ستەمی لێکـردووین نـاکرێ ڕقمـان لـەعەرەبی هەڵگری پەیامی ئیسلامی بێت کەپێشترڕزگاریان کردووین وقەزای دیزەلـەگۆزەبستێنین وەك ئاغاکەی پشدەر بلـێین(پـۆلیس هەرپۆلیسـە)، لـە باسی(عەرەبی دوێنیێ وئەمڕۆ)داڕونمانکردۆتەوە خۆلـەقورئاندا هیچ گوتـارێکی تێدا نیەکەتایبەت بێت بۆعەرەب، بەڵکوبانگی کردبە:(یاالذین امنوا ....، یاایها النـاس...،)واتەئەی خەڵکینە یان ئەی بڕوا دارینە،وەلـەفەرموودەی پێغەمبەردا (ص) هاتوە فەرموویەتی:(عەرەب گەورەترنییەلـەعەجەم وسپی پێست فـەزڵی نیە بەسە ڕەش پێستامەگەربەتەقوانەبێت،ئەم ئایەتەش وەلامگـۆی هـەموو ئـەو بۆچونەلاروخوارانە یەکە دەفەرموێت(ان اکـرمکم عنـدالله اتقـاکم. ..) واتـە: بەڕێزترینتان لای خوا ئەوکەسەیەکەتەقوای هەبێ جاهەرگەلێك بێت، ئـەوەتا دەبینی پێشترعەرەب بەم دینەگەورەبوون بـەلام کەلایاندابۆعەلمانیـەت بچـوك بوونەوە پارچە پارچە بـوون وەك ئێستا،پاشـان تورکـەکان نزیکـەی حـەوت سەدەبەم دینەگەورەبوون ودەستیان بەسەردنیاداگرت،بەلام دوای کەدەسـتیان لێ بەردابچوك بوونەوە، ئەم دینەسروشتی وایەهەرکەس وگەل وکۆمەڵێك لـە باوەشی بگرێت پێی گەورەدەبێت،وەبەپێچەوانەیشەوە. ئـەوە چەندڕاسـتیەکی مێژوویی کەم بوو وەك مشتێ لـەخەرمانێ کەئیسلام ئـاینی سـەرجەم گەلانـەو لـەسەربنەمای زانست وزانیاری دامەزراوەوبۆهەمووسـەردەمێ گونجـاوە.جێـی خۆیەتی گلـەیی بکرێ لـەموسڵمانان بەگشتی ئیسلامیەکان بەتایبەتی کەبۆ چی

کەمتەرخـەمن پابەنـد نـین بەکردەوەئیسـلام پراکتیـك ناکەن،بـەلآم تائێسـتا نەتوانراوەڕەخنەی بابەتی وزانستی لەئیسلام بگیرێ چونکە ئیسـلام زۆرلـەوە گەورەترە، هەر چەندەلێرەولـەوێ بەگومانی خۆیان کتێب دەنوسن وڕەخنە لـە قورئان دەگرن بەلآم لەڕووی زانسـتیەوەکارەکەیان بلّقـی سـەرئاوەو پوچـەڵ کراوەتەوە، ئەو کوشتاروتیرۆرەیش کەبـەناوی ئاینـەوە ئـەنجام دەدرێ دوورە لەدین،ئسلام حەزبەخوێن ڕشتن ناکات مەگەر بەناچاری ،ئەوەتالەشەڕی نـاو خۆی مەزهەبەکانی مەسیحی لەسەدەکانی ناوەڕاسـت لەئـەوروپا(40./.) ی خەڵکەکەیان کوشـت!بـەلآم لـە(70)جـەنگی سـەردەمی پێغەمبـەر(ص) بـە هەردوولایان(386)کـەس کوژراوە،ئەوتاوانانـەش کەبـەناوی دینـەوەدەکرێ وەك کارەکـانی بەعسـی سیکۆلارەکەشەڕوسـتەمەکانی بـەناوی ئیسـلامەوە دەکردوخزمەت گوزاریەکانی شی بەناوی خۆیەوەئەنجام دەدا،لەهەمان کاتـدا خۆی هاواری دەکرد بـەدروشمی(حیزبـی بەعسـی عـەرەبی سۆشیالیسـتی) ، بێگومان پلان وپیلانی ڕژێمە سیکۆلارەکان هـەمویان یـەك میتـۆدن بـەلآم بـە دەنگ وڕەنگی جیاواز، لـەگەڵ ئەوەشدا هەندێك بەناو ڕۆشنبیری لای خۆمان ئیسلامیان بەبەعسی عەفلەقی تۆمەتباردەکرد!لەوە زیاتر درێژە بەو باسە نادەم چونکەوتراوە:(ئەوکەسەکەسە ئەلفێکی بەسە)لە کۆتاییدا:

مێژوودیارە درشت و ورد .... ئاشنای یەکن ئیسلام وکورد.

(کاتی خۆی لەڕۆژنامەی هەواڵ ژمارە کانی(235،233،232) بەدرێژی لەچەندئالّقە یەکدا بلأوم کردبۆوە)

گەندەڵی

(چارە سەری گەندەڵی ئەم وولاَتە بەریفۆرم کردنی دەســەلاَتە)...
وەك لەرونکردنەوەی نەتەوە یەکگرتوەکاندا راگەیەنرابوو،عێراق دووەم وڵاتە لەرووی گەندەڵی ئیداریەوە دوای بەنگلادیش!کەجێگەی سەرسورمان وتێرامانە،لەگەڵ ئەوهەمووسەروەت وسامانە،سەرەرای حیزب ودەسەلاَتی خودی وخۆماڵی،بەوەش دوارۆژی خراپ چاوەرێمانە،ئەوڤایرۆسەکوردستانی لەمەرخۆشمانی گرتۆتەوە کە(12)ساڵ بەرلەروخانی رژێم خاوەنی ئیدارەی خۆی بوە،پێشتر واگومانمان دەبردکەدوای نەمانی دیکتاتۆری وهاتنی ئەمریکای بەناورزگارکەرئێمەش لەنەهامەتی رزگاربین وبۆماوەیەك پشوبدەین وخەونە کانمان بێنەدی،بەلاَم زۆربەی شتەکان پێچەوانە بونەوەو خەمەکان کەڵەکە بون وخەونەکان لەبارچون ودروشمەکان بونە بریقەی (سەراب)، دوای زیاتر لە(19) ساڵ لەدەسەلاَتی خۆمانە...دوای ئەوهەمووخەبات وتێکۆشانە...
لەگەڵ هەبونی ئەوهەمووکۆمپانیاوسامانە...هێشتا وولاَتمان رووڵەوێرانە!
بەهۆی گەندەڵی ئیداری وخراپ بەکار هێنانی دەسەلاَت،لەروی خزمەت گوزاریەوە قەیرانی سوتەمەنی بێ چارەسەرماوە،سیستمی کارەبامان گەرانەوە یە بۆدواوە چون مۆەلیدەی ئەهلیمان بۆدانراوە،زۆرینەی رێگەو بانمان چاڵ و

چۆڵەو قیرنەکراوە، قەیرانی هەژاری وبێ کاریش هەرماوە حکومەتی مەر کەزی موچەزیاد دەکات،بەڵام لای خۆمان گرفتی بۆدادەنرێ و دوادەخرێ !
لەماددەی (2)ی دەستوری عێراقدا ئیسلام سەرچاوەیەکی سەرەکی دەستورە ودینی دەوڵەتە،بەڵام لەبڕگەی حەوتی دەستوری هەرێم دا ئاماژەیەکی کەمتری پێ کراوە وهەوڵی لابردنیشی دراوە لەلایەن خەڵکانێك کە(4./.) ی ژمارەی دانیشتوانیان پێکهێناوە،لەکاتێکدا ئیسلام بەمانای ئاشتی وسەلامەتی ورەوشتی بەرز ودادگەری کۆمەڵایەتی دێت و بەرلە هەموو کەس حکومەت سودمەند دە بێت لە هاولاتی ڕەوشت بەرز وبلند،بەپێوەری دیموکراتیش زۆرینەحوکم دەکات ومافی ئەوانی تریش دەبێ پارێزراوبێت،ئەم واقیعەتاڵەباری لارورەوشی ماڵە کە دەبوو کوردستان جیاوازی زۆری بێت لە بەشەکانی تری عێراق نەك تەنها لەڕووی ئارامییەوە، وەلەسەر ئاستی ناوچەییش هەرەشەومەترسی دەوروبەربەئاشکرا لە ئارادایە بۆلەباربردنی ئەزمونەکەمان،جا بۆچارەسەرکردنی ئەم هەموو دەردو نەخۆشیانە پێویستە پەلەبکرێ لە سەروەری یاساوبەرقەرارکردنی حکومەتی قانونی نەك حیزبی یان حکومەتی شەخص،لەم هەل ومەرجەدالە هەموکات زیاترپێویستمان بەچاکسازی دەسەڵات وحکومەتێکی قانونی خزمەتگوزارهەیە بۆڕووبەڕووبونەوەی ئەگەروپێشهاتەکان وکەم کردنە وەی گەندەڵیە کان چونکە بەپلەی یەکەم دەسەڵات بەرپرسیارە لەگەندەڵی،ئاوەکەلە سەرچاوەلێڵە بۆیەخەڵکەکەش بەهەمان ئاڕاستەدا دەڕوات،پێشینانیش وتوویانە(گەورە ئاودەرێژێ وگچکەش پێی لێدەخشێنێ)بۆیەپێویستە چاکسازی لەلوتکەی دەسەڵاتەوە دەست پێبکات کەسێکیش لەگەڵ خواڕاست نەبێت لەگەڵ خەڵکی خوا ڕاست نابێت،کەسێك بڕوای بەلێپرسینەوەی دواڕۆژنەبێت بێگومان گەندەڵ دەبێت وتەنهابیرلە بەرژەوە

ندی خۆی وحیزبەکەی دەکاتەوە،بۆیە چارەسەرتەنها لەخواترسانە،نەك دەستەی نەزاهەوچاودێری دارایی، دیاردەکە ئەوەندەقێزەونەولەزیادبونیشدایە ناچارئەمیش ساڵی ڕۆژێکیان بۆدیاریکردوە کە(12/9)ی هەموساڵێ ڕۆژی بەگژداچونەوەیەتی!.

دیاردەی وشکەساڵی وخۆڵبارین

یەکێکی ترلەدیاردەوپێشهاتەنوێیەکان وشکەساڵی وخۆڵبارینە کەقسەو باسی سەردەمەولەتەمەنی ئێمەدا بەوشێوەیەپێشترنەبینراوە، دیاردەی خۆڵبارین لەولاتەعەرەبیەکان بەشێوەی ناوچەیی وکەم وزۆر ڕویداوە لە بیابانەووشك وچۆڵەکانیدابەهۆی ڕەشەباوگەردەلولی بیابانیانەوەبەلایانە وەئاسایی بوە،بەڵام لەکوردستاندا تازەیەولەدوای هاتنی هێزە داگیرکەرە کانی ئەمریکابۆعێراق واتە:لە(2003)بەدواوەزیاترسەری هەڵداوە کە ژیان وژینگەی لێ پیس کردین وهەرلەزیادبوونیش دایە!بەشێوەیەك ژمارەیەکی زۆرلەوانەی دوچاری(ڕەبوە)وتەنگەنەفەسی بون گەیەنراونەتە نەخۆشخانەش تادێت خەڵکانی تریش لەداهاتوودا تەنگەنەفەس دەبن، وەلەلایەکی تریشەوە ناچاربوین کەلەهاوینانیش لەژوری خەوتنی زستانان بخەوین!کاتێ کارەباش لەنیوەی شەودا بۆماوەیەك ئیسراحەت ئەکات و ئەخەوێ ئێمەگیانمان سەرئاوئەگەڕێتوناخەوین!ئای بۆدڵی سافی باپیران بۆژینگەی پاکی جاران..بۆخۆشیەکانی هەواوباران،ساڵانی زووساڵی ڕۆژێك دنیاغوبارو زەرد بوایە دەیانگوت پیاوێکی گەورەکۆچی کردووە یان غەزەبی خوایە یان...،بەڵام واماوەی چەند ساڵێکە بەردەوامەو لەزیاد

بونديايه!تەنها دەيگێڕنەوه بۆوشكەساڵی، بەڵێ وشكەساڵی هۆكارێكه بـۆ ديـاردەی خۆڵبارين،بـەڵام هۆكـاری لـەوەلـەپێشـتروگرنگتربلاوبونەوەی فەسـادوخيانەت وگەنـدەڵی ورژانـی خـوێنێكی زۆربەناحـەق لـەعێراقـدا كەهۆی سـەرەكيەبۆئەوەی خواوەزەكانمـان لێبگـۆڕێ! بـۆلادان وخراپـه كاريەوەهاتونەتەكايەونوسەرانی ئيسلاميش پێيان عەيبـه باسـی لێوەبكـەن لـەبـەر تانـەی بەرانبـەريان وهەرتـەنهاباس لـەوشكەسـاڵيەكەی دەكـەن، بەڵگەيەكی تريشم بۆپشتيوانی قسەكەم ئەوەيەكەئەگەرساڵانی ڕابردووش وشكەساڵی بووبێ خۆسـاڵی(2009)بـارانێكی بـاش بـاری وگيـاوگوڵی بەهاريش زۆربوو! لـەگەڵ ئەوەيشدا لـەم وەرزی تـەڕی وتوشـی قـوڕەدا ئەبينی خۆڵبارين هەر لـەزيادبوندابو!لـەنوێژی نيـوەڕۆدا خۆرنـابينی ودنيـا تاريك دەبو؟!گەرئەڵێ هـی بيابـانی خـواروی عێراقەوشـكه،دەی لــەدێر زەمانەوەبيابانی ڕومادی وخـواروی عێـراق هەرئەولـه وشـكەبووەو هـەر گيـزڕەق نەبووەنەيشـهاتوەبۆ كوردستان،ئێسـتا بۆچـی بـەهۆی شـەپۆلی هـەواوه بـەرزی دەكاتەوەودێتـه ئاسمـانی ناوچـەكه! ئەگەرلـەبـەرگۆڕانی وەرزەكـان نـەبێت بـەهۆی گـۆڕانی خەڵكەوەبەرەوخراپـه!چارەسـەريش گەڕانەوەيه بۆخاوەنی هەواوخۆڵ و باران كەخوايه، وەك ئەوپياوەی وتـی بەكورەكەی ئەگەركۆمـەڵێ سـەگت بۆهـاتن چـی ئەكـەی؟وتی بـەرەنگاريان دەبمەوه لێيان ئەدەم، باوك:ئاخر ئەوەزۆردەكێشێ ولـەوانەيەسەرنەكەوی، بەڵام ئەگەرپەنابـەری بۆخـاوەنی سـەگەكان كەشـوانەكەيه بەئاسـانی لــه كۆڵـت دەكاتەوه(وَلِلهِ المثل الأعلى) ئێمـەش ئەگەربەڕاسـتی پەنابـەرين بـۆ خـواولێی

بپارێینەوەئەوا ڕزگاردەبین لە دیاردەی وشکەساڵی وخۆڵبارین کە بێزارین، ڕەحمەت لەپێشینان کە لە پاڕانەوەیانداوتویانە:(خوایە فەسڵمان لێنەگۆڕی)

جیاوازیەکان بۆ گەشەی ژیانن.... بەدژی خۆتانی مەزانن

ئەگەرهەمووومان وەکویەك بیرکەینەوە کەواتەبیرناکەینەوە،ئەگەر هەموو مان یەك ڕەنگ بین یان وەکویەك زیرەك بین یان هەموومان حەزمان لە یەك خواردن بێ ئەوەژیان هیچ مانایەکی نابێ،کاتێ قەدری زیرەکی دەزانی کەخەڵکانێ لەتۆ تەمبەڵ ترهەبوو،کاتێ چێژی خواردنە کەدەزانی کەخواردنی ناخۆش ترهەبێ،بەهەمان شێوەش جیاوازی بیرکردنەوە ململانێ وپێشکەوتن دروست دەکات تۆکەمێشکت پڕۆگرام سازکرابێت لە سەربۆچونێك وتەنها خۆت بەڕاست دەزانی وبەرامبەرەکەت نەخوێنیەوە! ئەوکات کێشەو کاردانەوە وتوندوتیژی دروست دەبێ،کە دەڵێن(تَطرف) واتە: تەرەفێکی گرتووەجاچەندخۆشە کە ناوەڕاستی بگرتایە نەك ئەو سەری(ئەمسەروئەوسەرهەردووخەتەرە..میان ڕەوی‌چاکە ئایەی لەسەرە) دیارەهەرکەسەبەشێکی ڕاستی لەلایە بەڵام مەرج نییە هەموو ڕاستیەکان لای ئەوبن،وەك(مەولانا)فەرموویەتی:حەقیقەت ئاوێنەیەکی گەورەبوو بەر بۆوەووردوپارچە پارچە بووهەرکەسەی پارچەیەکی بەرکەوت، پێویستە سودلەشتەچاکەکانی یەکترووەربگرین(وفی کل خیر)لێکۆڵینەوە گفتوگۆ بکەین ولەیەکتربگەین لەپێناوگەیشتن

بەڕاسترین وتەواوترین، دەکرێت بیروڕامان جیاوازبێت وبرایەتیش بپارێزین ولەسەر خاڵەهاوبەشەکان کاربکەین،لەبەرئەوەرێزی بەرامبەربگرەو بیخوێنەوەچونکە هەموومان بەیەکەوە بەستراوین ولەیەك کەشتی ژیاندایین،تەنانەت لەبواری شەریعە تیش دادەبینی کە(ابویوسف ومحمد) دووزانای مجتهدن لەمەزەبی پێشەواحەنەفیداو هەندێ لەبۆچونەکانیان پێچەوانەی مامۆستاکەیان بووە،کاتێ لەوبارەوەپرسیاریان لێکرا، فەرمویان جیاوازیە کەمان هی سەردەم وڕۆژگارەنەك ڕاستی وناڕاستی بەڵگەکان(اختلاف عصرٍوزمان وليس اختلاف حجةوبرهان)،وەهەروەها (نووی)زانای بەناو بانگی مەزەبی پێشەواشافعی دوای هێنانی قسەی پێشەواکەی بۆچونی خۆیشی دەڵێت وپاشان دەفەرموێت:من دەڵێم ڕاسترین ئەوەیە(قلت الاصح)، بۆ نمونە دوعای نوێژدابەستن،بەچەند شێوە هاتوە(ان صلاتی ونسکی...،یان باعد بینی وبين خگايای...،یان سبحانك اللهم وبحمدك. ..) هەمویان ڕاستن و دەتوانی هەرجارەیەکیان بڵێی، ناکرێ بڵێی تەنهائەوەی من ڕاستە، بەداخەوەهەندێ لەموسڵمانان بەهۆی لە یەکنەگەیشتن وخراپ حاڵی بون لەسەرهەندێ مەسەلەجیاوازیەکانیان کردوەتە جیابونەوە!با فێرخوازو زانایان بەشوێن بەڵگەکاندا بگەڕێن ورێزبۆ بەرانبەریشیان دابنێن ، جەماوەرەکەش دەبێ (تابع)شوێن کەوتەبێت، با جیاوازیەکان نەخرێنە ناوخەڵك وجەماوەرچونکەسەری لێدەرناکەن وپیان هەزم ناکرێ و زانایانیش لەیەکتردەگەن.﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ... (118)هود

سەرنج بدەوبڕوانە..لەجیاوازنی ئەمانە..تێڕوانینی قامیشیەوبۆهەموانە :

*جیاوازن ئەوکەسانەی بەدوای شادمانیدا وێڵن وەئەوانەی شادمانی دروست دەکەن

* جیاوازن ئەوکەسانەی بەشوێن دنیادا ڕادەکەن دەستیان لێی گیرنابێ وە ئەوانەی دونیابەشوێنیاندا ڕادەکات ئاوڕی لێنادەنەوە!.

* جیاوازن ئەوانەی پارەوسامان دروستی کردوون وەئەوانەی پارەوسامان دروست دەکەن.

* جیاوازن ئەوانەی خودی خۆیان فرمێسك دەڕێژن وەئەوانەی فرمێسکی چاوانی دەسڕن.

* جیاوازن ئەوانەی تەنها لە پێناوی خۆیاندا دەژین وئەوانەی لەپێناو کەسانی تردادەژین.

* جیاوازن ئەوانەی بۆمردن دەژین وە ئەوانەی دەمرن بۆژیان.

*جیاوازن ئەوانەی دەخۆن بۆئەوەی بژین،ئەوانەی دەژین بۆئەوەی بخۆن.

*جیاوازن ئەوانەی نرخیان لەجلو بەرگەکەیان کەمترە وەئەوانەی بە هەموو گەنجینەی دونیابەراورد ناکرێن .

*جیاوازن ئەوانەی دڵیان لەکونی دەرزی بچوکترە وئەوانەی دڵیان لە

نەخشی جیهان فراوانترە.

*جیاوازن ئەوانەی ئامادەن لەپێناوی خۆیاندا جیهان بسوتێنن وەئەوانەی وەك مۆم دەسوتێن لەپێناوی مرۆڤایەتی دا.

* جیاوازن ئەوانەی هیچ شتێکیان نییە جگە لەپارە وە ئەوانەی هەموو شتێکیان هەیە تەنها پارە نەبێت.

*جیاوازن ئەوانەی ورگیان لەسەریان گەورەترە وەئەوانەی عەقڵیان لەهەموو لاشەیان گەورەترە.

*جیاوازن ئەوکەسانەی هەزاریان یەکسانە بە سفر وە ئەوانەی سفریان یەکسانە بەهەزار.

*جیاوازن ئەوکەسانەی بەشێکن لە نەخشەی کەسانی تروە ئەوانەی جیهان بەشێکە لە نەخشەکانیان.

*جیاوازن ئەوکەسانەی کەتەنها بۆخۆشەویستی خۆیان دەژین وەئەوانەی لەپێناوی خۆشەویستی مرۆڤایەتیدا دەژین.

*جیاوازن ئەوکەسانەی وەفایان سنوری نییەو وەئەوانەیش وەفایان بۆخۆشەویستەکەشیان نیە!.

*جیاوازن ئەوانەی خۆشەویستی خۆیان لەکەسێك دادەبینن لەگەڵ ئەوانەی خۆشەویستی دەبەخشن بەهەموو کەسێ .

* جیاوازن ئەوانەی خەم ڕوێنن وئەوانەی خەم ڕەوێنن.

* جیاوازن ئەوانەی مەلان لەگەڵ ئەوانەی بەلاّن!

* جیاوازن ئەوانەی شێخن لەگەڵ ئەوانەی مێخن!

* جیاوازن ئەوانەی دکتۆرن لەگەڵ ئەوانەی دیکۆرن

* جیاوازن ئەوانەی پرۆفیسۆرن وئەوانەی پەڕۆ فیسۆرن.

* جیاوازن ئەوانەی فەیلەسوفن لەگەڵ ئەوانەی کە فەیلەفلوسن.

بەشێك لە دیمانەوچاوپێكەوتنی میدیاكان لەگەڵ م. مەلائەحمەد:

***ماڵپەڕی ئیسلام پەیك:** 8/8/ 2008

م.ئەحمەدی قامیشی :وتاری دژەئیسلامی زۆربووەوگوتاری ئیسلامیەكانیش لاوازە.

م.ئەحمەد صالح مەلاعبداللە قامیشی كەنەوەی مەلا محمدومە لا كردەییەلە ساڵی (1966)لە چوارقوڕنەلەدایك بووە،لەساڵی كۆلێجی شه ریعەی‌لەبغدادخوێندوە،ناونیشانی كارەكه ی ئیمام وخطیب وئێستا پێش نوێژی‌مزگەوتی(شەفیق بەگ) ە لە سلێمانی و ئەندامی سەندیكای‌ڕۆزنامە نوسانی كوردستانەوچەندین بەرهەمی نوسیووەوچاپكراوە،پێشەكی:گوتاری‌دژبەئیسلامی‌ماوەیەكە لەكوردستاندا سەری‌هەڵداوە،دیارە هەوادارانی ئەم ڕەوتەڕولەزیاربون دەكەن ونوسین دژی ئیسلام دەردەكەن بەپشتبەستن بە دەسە لاتی‌دەرەكی‌لەوانەجیهانی غه رب .لە بەرامبەردا خەڵكی‌كوردستان نیگەرانن لەوانە مامۆستا یانی ئاینی و كەسایە تیەڕۆشنبیرەكان،چونكەئەم جۆرەوتارانە دژی‌مەقەدەسات وشه ڕەف موسوڵمانانە.نوسەروروناكبیر م.ئەحمەدی‌قامیشی‌لەگفتوگۆیەكدا بەم شێوەیەكەوتەپەیڤ: (گفتوگۆی/سەلمان كۆچەری)

كۆچەری/چ وتارێك لەم سەردەمەدابەگوتاری دژبەئیسلام دائەنرێ ؟

م.ئەحمەدی‌قامیشی:الحمد للە رب العالمین ربنا افتح بیننا وبین قومنا بالحق زۆربەی ئەووتارانەی كەبانگەشەی تازەگەری ومەدەنیەت ونوێخوازی ئەكەن بۆگۆرینی سیستەمی ژیان بەبێ ڕەچاوكردنی زەمین و زەمان،بە تایبەت لەبواری پەروەردەكاروباری كەسێتیدا بۆدورخستنەوەی دین لە ژین،بەپاساوی دژایەتی كردنی هەمووشتێكی كۆن بەبێ ئاگالەوەی كە

بونەوەروئاوو هەواكەشی كۆنەوبابەكاری نەهێنن؟ لێرەدا مەبەستم ئەوە نیەدژی پێشكەوتن بین؟بەڵكوئێمەهەردەم لەگەڵ پێشكەوتن وتەكنەلۆژیا داین كەئەركێكی ئاینیمانە؟بەلأم(گەرهەموودنیابەریتەوەخۆت بدۆرێنی بە هیچ ناچێ

كۆچەری/ ئایا دژایەتی كەسایەتیەئیسلامیەكان؟ یان ڕەخنەگرتن لەسیستەمی بەرێوەبردنی ئیسلامی دژایەتی موقەددەساتە؟

م.ئەحمەدیقامیشی:دیارەڕێزگرتن لەكەسایەتیەئیسلامیەكان ڕێزگرتنە لە ئیسلام،چۆن ئەوان نۆێنەرونیشانەی ئیسلامن وەبەپێچەوانەشەوە ، بە شێوە یەكی گشتی بەدژایەتی پیرۆزیەكانی ئیسلام دائەنرێ چونكەزانایان میراتكری پێغەمبەرانن وپیاوچاكانیش دۆستانی خوان لەبەرئەوەدژایەتی كردنیان دژایەتی فەرمانی خواوپێغەمبەرەبەلأم لەسەرئاستی تاكەكان حوكمە كە دەگۆڕێت جگەلەپێغەمبەران هەمووكەس قابیلی هەڵەولادانە.
سەبارەت بەرەخنەگرتن لەسیستەمی ئیسلامی ئەگەرلەنەزانین وجەهلەوە نەبێ ئەوەنەك تەنها دژایەتی كردنی پیرۆزیەكانی ئیسلامەوەبەڵكو بەهۆ یەوەلەبازنەی ئیسلام دەردەچێت ئەگەرتەوبەنەكات ونەگەرێتە وە، وەك ئەوانەی كەدەڵێن ئیسلام بەكەڵكی بەرێوەبردنی دەوڵەت نایەت بۆئەم ڕۆژ گارە كۆنەپەرستی ودواكەوتنە،ئەوەهەم دژایەتی موقەددساتەوهەم پێشێل كردنی مافی بەرامبەرەبەداخەوەكەلەم ڕژگارەزۆرێك مووسڵمانی نوێژ خوێن هەن بەلأم ئامادەنین دەنگ بەحاكمیەتی قورئان بدەن لەجیاتی ئەوە ی تێكوَشان بكەن، خوای گەورەش فەرموویەتی(ان الحكم الاالله،ومن یبتغی غیراسلام دینا فلن یقبل منه.،فماذابعدالحق الاالضلال..،افحكم الجاهلية يبغون؟

كۆچەری/ وتاری دژبەئیسلام لەكوردستاندا كەی سەری هەڵ داوە وپەیڕەوانی كێن ؟

م.ئەحمەدیقامیشی: سەرهەڵدانی وتاری دژبە ئیسلام لەكوردستانی گە ورەدا دەگەڕێتەوەبۆئەوكاتەی كەهێزەعەلمانیەكان ماڵی كوردیان پارچە پارچەكردوئێترلەوسالەوەهەرجارە بەدروشمێكی تازەوبریقەدار وەك پێشكەوتن بەتایبەتی بەناوی قەومایەتیەوە،دیارەكەسی لیقەوماو وئاو بردە ش دەست بۆهەمووپچكێ ئەگرێ بەلأم لەكوردستانی باشورلە نیوەی سە

دەی ڕابوردوودا سەری هەڵداوەبەپاساوی دژایەتی کردنی کۆنە پەر ستی ولابردنی کەلتوری عەرەب وبۆپێشکەوتن وگەیشتن بەمافی کورد! وەك بڵێی ئیسلام دژی پێشکەوتن وکوردایەتی بێت..! پاشان لەدوای ڕاپەڕین دژایەتیەکە ئاشکرابوو،دواترلەدوای هاتنی هێزەدەرەکیەکان و پرۆسەی بە ناو ئازادی عێراق(بەقەولی ئەوان زەمینەی گونجاوولە بار یان بۆڕە خساوە)دژایەتی ئیسلام پەرەی سەندوبەئاشکراهاواردەکەن! پەیڕەوانیشی هەمووئەوانەن کەدەیانەوێت یاسای کەنیسەبەسەرئیسلامدا بسەپێنن وئیسلامیان قوبوڵ نیەوەك بەرنامەی ژیان،ئەوانەی بەلایانەوە وایە کە رزگاربون لەئیسلامێکی کۆنی هەزارساڵەپێشکەوتن وکوردایە تیە بەلاَم گەرانەوەبۆمەسیحیەتێکی شێوێنراوی دووهەزارساڵەتازەگەری و نوێخوازیە!ئەوانەی بەلایانەوەوایەکەڕزگاربون لە دین دژایەتی کەلتوری عەرەبەوڕزگاری کوردە،بەلام توانەوەلەکەلتوری ڕۆژئاوایی کوردایەتی وپێشکەوتنە،واقع سەلماندی کەئەم بیرۆکەوبۆچونانەتەنها بێگانە پەرستیە وهیچ خزمەتی بەکورد نەکردوئەوخزمانەی ڕۆژئاوامان کەچەند ساڵە لە خزمەتی بۆجونەکانیان داین وپێیان هەلاَئەدەین کۆتا چاکەیان وەفاکەیان بۆ کورد ڕاپۆرتەکەی بیکەرهاملتۆن وديمستورا بو،حاڵی ئێمەش ساڵی بۆ ساڵی خۆزگەبەپارە.

کۆچەری/ پێت وانییەئەوانەی هێرش دەکەنەسەرئیسلام لە لایەن ڕۆژئاواوەپشتگیری دەکرێن؟

بەڵێ بێگومان لەلایەن ڕۆژئاواوەلەقسەکەی (جۆرج بۆش) ەوەئەوە مان بۆدەردەکەوێت کەوتویەتی:(ئەوەی لەگەڵمان نەبێت دژ مانە)ئەوە زۆر شتی لێ دەخوێنرێتەوە.

کۆچەری/ ئەوانەی کەلەم سالآنەی دوایدا دژ بەئیسلام کتابیان نوسی ئەوانەش لەدەرەوەپشتگیری دەکران؟

م.ئەحمەدیقامیشی: بەڵێ بێگومان لەلایەن دەستی دەرەکیەوەپشتگیری دە کرێن پاشان خەلآتوبەرات دەکرێن ولێرەش کەس ناتوانێ لێپرسینە وە یان لەگەڵدا بکەن ویەکسەر هەندەرانیان بۆمسۆگەردەکەن،وەك بڵێی یاسا

تەنها بۆموسەڵمانان وهەزارانە،دیارەهاوکاری ڕۆژئاوابۆپیاوانی خۆی هەمە لایەنەلەوانەکتاب بۆچاپ کردن..

کۆچەری/ چۆن دەتوانین وەلأمی ئەو وتارانەبدەینەوە؟

م.ئەحمەدی‌قامیشی:وەلأمی نوسین بەنوسینە،بەپشت بەستن بەبەڵگەی زانستی ومێژویی وڕوداوەکانی ڕۆژگاربۆدەرخستنی ڕاستیەکانی ئیسلام وپوچەڵ کردنەوەو ڕەددانەوەی درۆوتۆمەتەکانیان،خۆئەگەرئازادی ڕاستە قینەوشەفافیەت بەرقەراروبەرجەستەبکرێت لەنوسینو هەڵبژاردن و چاپ ئەوا یەکەم کەس موسوڵمانان قازانج دەکەن،بەلأم بەومەرجەی بۆ هەموان وەك یەك بێت، نەك بۆتۆ هەبێت بۆمن نەبێ،چونکەبناغەوبنەما کانی ئیسلام کۆنکرێتیەوپاکەوبەهێزە ولێی ناترسین،ئەوەش دەچێتەچوار چێوەی تێکۆشان لەپێناودین وبنەماکانی(ئەمربەچاکەونەهی لەخراپە)

کۆچەری/ حوکمی‌ئەوکەسانەچییەکەدژایەتی‌موقەدەسات دەکەن؟

م.ئەحمەدی‌قامیشی:دیارەڕێزگرتنی‌دروشم و پیرۆزیەکانی نیشانەی تەقوا وبڕواداریەکی‌تەواوە(ومن یحقم شعائرالله فانها من التقوی‌القلوب)، وە بە پێچەوانەشەوەدژایەتشیان بەڵگەی‌بێ بڕواییە،ئەوانەلەحاڵەتی‌ئاسایدا ڕَوبە ڕوی‌دادگا دەکرێنەوە،هەرچەندەخەڵکی‌ئازادن لە هەڵبژاردنی بیروباوەڕ یاندا بەلأم کەس بۆی نیەسوکایەتی‌بەبیروباوەڕی‌بەرامبە رەکەی‌بکات و مافی‌پێشێل بکات،بەتایبەت لەم رۆژگارەداکەبەحیساب گفتوگۆی‌ئازادانەو لەیەکگەیشتن ومافی‌مرۆڤ لەئارادایە،بەلأم بەداخەوەوەك بڵێی ئەوە یان شمولی‌هەمووکەس ناکات! لەبەریتانیا یاسایەك هەیەبەناوی(جنێودان بە پیرۆزیەکان قەدەغەیە)بەلأم ئەوان مەبەستیان پیرۆزیەکانی مەسیحیەتە چونکەلەساڵی(1988)بۆسەلمان روشدی‌ئەویاسایە یان سورانولەدادگا ڕزگاری‌بوو،لەئیسلامیشدا خودا فەرمویەتی(لاتظلمون ولاتَظلمون) واتە: نە زوڵم وستەم بکەن ونەستەمیش قبوڵ بکەن،پێغەمبەریش(د.خ)فەرمویە لاضرر ولاضرار)نابێ زیان لەخۆت وخەڵکیش بدەی ڕیگە پێنەدراوە.

کۆچەری/ گوتاری‌ئیسلامی‌لەکوردستان چۆن دەبینی؟

م.ئەحمەدی‌قامیشی: بەهۆی‌نەبونی‌مەرجەعی ئاینی‌ونەبونی‌یەکڕیی‌و زاڵبونی بەرژەوەندی‌حیزبی‌وماددی‌بەسەرئیسلامدا،جۆرێك لەپەرتە وازەیی ونارێکی‌دەبینرێت لەگوتاری‌ئیسلامی‌کوردی‌دا،بەلأم بە شێوەیە کی گشتی‌باشەوچێگەی ئومێدوگەشبینیەچونکەبرایەتی‌ئیمانی‌لەناو موس ڵمانانی کوردستاندا بەهێزەئەگەرسەرکردەکانیان زیاتر لەخودا بترسن وبە رژەوەندی‌کورسی وماددەچەواشەیان نەکات ودەستی‌قورس وپڕی‌دەرەکی لێگەڕێ‌موسوڵمانانی کوردستان برایەتیان زۆربەهێزدەبێ وگوتاری ئیسلامیشیان بەوشێوەیەدەبێت کەخوا دەیەوێت نەك وەك خۆت دەتەوێت. والله اعلم

کۆچەری/ دوا وتەوئامۆژگاریت چییە؟

م.ئەحمەدی‌قامیشی: ئامۆژگاریم بۆخۆم وسەرجەم مەسوڵمانان ئەوەیە:با ئەوەی‌دەیڵێین بەکردەوەبیکەین ولەخودا بترسین وکاربە(هدی) بکەین نەك بە(هوی) وەبۆچارەسەرکردنی‌گرفت وناکۆکیەکانمان بگەڕێنەوە بۆ شە رعی خودا،با زیاتردەست گرتوبین بەدینی‌خواوەگەرئەوامان کرد ئەو کاتە لەدنیاداکارەکانمان سەردەگرێ‌ولەقیامەتیش بەردەگرێ،چونکەتەقوا لە خوا ترسان سەرچاوەی‌هەمووخێروچاکەیەودەرمانی‌دەردانە،لادان و بێ دینی سەرچاوەی‌زەلیلی‌وخراپەونە مانە، واخردعوانا ان الحمدللەرب العالمین والسلام علیکم

(846) جار خوێنراوەتەوە

دەقی چاوپێکەوتنی گۆڤاری نێوەند :ژمارە(70)مانگی/12ی 2009، سەبارەت بەکاری زانایانی ئاینی وئیسلامیەکان/

(دیمانەکوردۆ)

پ1/ بەردەوام مامۆستایانی ئاینی کوردستان رەخنە لەشتە بچوکەکان دەگرن وخۆیان سەرقاڵی هەندێك کێشەی لاوەکی کردووە، ئەمەش ڕەخنەیەکی بەردەوامە کە لەمەلاکانی کوردستان دەگیرێت.دەپرسم بۆ چی مەلا ئاینییەکان هێندەی خۆیان خەریکی کێشە لاوە کییەکان دەکەن،بۆبیرلەپرسە گرنگەکان ناکەنەوە وەك مەلای عەرەب؟.

سەرقاڵبون بەشتی بچوكو لاوەکی تا شتی گەورە وەستابێت هەڵەیەوڕاکردنە لەڕاستیەکان، بەڵام هەندێ شت بەلای خەڵکانێکەوە بچوکەولای خواگەورەیە (تحسبونه هيناً وهوعندالله عظيم)بەتایبەت لایەنی بیروباوڕو(ولاءوبـراء) پاشـان تۆسەیری بچوکی تاوانەکە مەکە بەڵکو سەیری گەورەیی ئـەو کەسـە بکـە کـە بێفەرمانی دەکەی،ئـەوە مـەلای کـوردە لەسـەر منبـەرەکان خـەڵکی ئاراسـتە دەکەن بەدەستودامێن پاکی دوورکەوتنەوەیان لـەدرۆ وخەیانـەتو گەنـدەڵی کە ئەمرۆ ژیانیان لێ کردوین بەژان و پێیان دەڵێن دڵسۆزی گەلو نیشتمان بن دەنگ بدەن بەکوردستان ...،خۆ ئەگەرهاولاٌتیان چاکەکارو و شـیاربن ئـەوە پێش هەموان حکومەت سوودمەند دەبێتوبەندیخانەکان چۆڵ دەبـنو ژیـانو

ژیاریـان پـێش دەكـەوێت، لەبەرئەوەیەكەشوێن كـەوتوانی مـەلا واتـە ئـەهلی مزگەوتوئەوەشی بەراستی مەلایە تا ئیستا بازرگانیـان بەگـەلو نیشـتمانەوە نەكردووە،لەكاتێكدا مـەلای كوردسـتان پـەراوێز كـروان بـەڵام مـەلای عـەرەب بەتایبـەت مـەلای شـیعە دەسـەڵاتدارو پـارەدارنو خـاوەنی مەرجـەعنو لـە پەرلەمانیاندا پرپیەتی لەمێزەربەسەر ئەوانی تریش هاوسۆزیانن ،بۆیە بـەراورد ناكرێن لەكەڵ مەلای ئێمەدا بەتایبەت لەرۆژگارێكی ماتریالستی وەك ئـەمڕۆدا كـــەهێزی دەســـەڵاتو پارەكاریگــەرترە لەشـــتەكانی تر،لەكـــەڵ ئەوەشـــدا شارسـتانی ئیسـلامی شـانازی دەكـات بـەزانایانی كـورد كەڵـە زانایـانی وەك (ابـن ئـادەم، ابـن خەلەكان‌وشـارەزووریو ابـن مسـتەوفی وبەدلیسـیومەلای گەورەی كۆیەو ومەلا عبـدالكریم مودرس‌وعـەلی تـەرەماخی)شاعیرەكانیشـمان هەرلە مەلایەتیـەوە پـێ گەیشتوون كەبونـە قوتابخانـەی ئـەدەبیاتی كـوردی وەك(نالی و مەحوی و مەلای جەزیریو ئەحمـەدی خـانی و...هتـد) وهەریـەك لەمەلا مەحمودی بایزیدی ومەلا سـەعیدی نورسـی كوردسـتانی ئـەو دوو زاتـە بوون كەبەشێكی زۆری كەلتوری كوردیان لەفـەوتان رزگـار كرد،یەكـەم زانـای سیاسەتوبەرقەراركەری بیرۆكەی فیدرالیەت لە نێوان میرنیشـەنەكانی كـورد عوسمانیەكاندامەولانا ئیدریسی بەدلیسی بوو،وسەرجەم سەرانی شۆرشەكانی كـوردیش لەبنەماڵـەی ئـاینی بـوون قـازی ئاسـا لـەپێناو گەلەكەیانـدا گیـانی خۆیان بەخشیو هیچ كۆشكو تەلاروفایلو باخیان بەجێ نەهێشت چـونكە لـە خوا دەترسانو خزمەتكردنی گەلو نیشتمانیان بەشێك بووە لە دینداریان كـە هەرواشە،زۆر بەداخەوە كەعەقلی سیاسی دەسەڵاتی كوردی گرنگی بە عەقلی

مەعریفی زانایانی خۆی نادات بۆیە ئیستا ناتوانن رۆڵی سەرەکی ببینن سەرە ڕای ئەو هەمووگرفتانەش هەربەردەوامن ولەسەرجەم قەیرانەکان هەڵوێستیان بووە،بەتاییەت پرسی نەتەوەیی چونکە ئێمە کێشەی نەتەوەیمان هەیە نەك کێشەی(جگەرە کێشان خەتەنەی ئافرتوکۆنسێرتی فلانوفیسار) .

پ2/ یەکێتی زانایانی ئاینیی کوردستان، وەك ڕێکخراوێك کە مەلا ئاینییەکانی کوردستان لەخۆ دەگرێت،ڕێکخراوێکی پاشکۆولاوازە و گووتارەکانیشی پابەندی گووتاری دەسەڵاتە،پرسیار تاکەی ئەمە ئەدای ئەورێکخراوەدەبێت؟پاشان کاری ئەم ڕێکخراوە فەتوای سەیرو سەمەرەیە یان ڕێکخستنی کاروباری ئاینیی؟.

سەبارەت بەرێکخراوی یەکیەتی زانیان وەك لەپرسیارەکەدا ئاماژەتان پێداوەپاشکۆیەو ڕێنمایی کراوەلەجیاتی پێشەوایەتیوسەرمەشقی،رێکخراو ێکی لاوازەودووچاری شەلل بووە هۆیەکەشی دەگەڕێتەوە بۆ دەستی حیزب لەولآتی ئێمەدا حیزب حکومەتەو وحکومەتیش حزبەو دەستی حیزب لەهەموو شتێك دایە کە خوزیاوانەبایە،بەئاواتەوەبووین کەحکومەتێکی کوردیمان بوایە یاسای شەرع تیا سەروەربوایە،چونکە حیزب تەنها بیرلەبەرژەوەندی خۆی دەکاتەوەئێمەش وەك مەلابەرژەوەندی گشتیمان گەرەکە کەبەختەوەربونی کودستانەکەمانە، ڕێکخراوی زانایان لە هەوڵی بەستنی کۆنگرەدان بون بۆ چارەسەرکردنی ئەوگرفتانە،چونکە کەسێ بۆخۆی نەبێت ناتوانێت بۆدەور و بەری بێت(من لم یکن لنفسە فکیف یکون لغیرە)ئەگەرکەوتنەوەکار ئەوائەرکی ئەورێکخراوە رێکخستنی کاروباری ئاینیەودەبوایە مەرجەعی زانایانی کورد

ستان بوايه،سەبارەت بەفەتواى سەيروسەمەرەش ئەوەهەرگيزناتوانن فەتواى لەوجۆرەبدەن‌ونەشيان داوەچونکە ليژنەی فتواتا ئەندازەيەك سەربەخۆيە و فەتواى شەرعيش لەگيرفان دەرنايەت وزاناى زۆربەرزوبەڕێزى تێدايە،كە سانێکش بەناوى دينەوە فەتواى سياسى دەردەکەن شتێکى ترە، ئەگەر مەلامەلابێ خۆى نەفرۆشێ بۆدونيا،مهندس ومحامى ملكەچن لەبەر دەميا.

پ3/ مەلا ئاينييەكانى كوردستان بەهەمان روانگەى ئيسلامى سياسيى بيردەكەنەوەو دەيانەوێ ئيسلام بكەنە بنەماى حكوم و فەرمانڕەوايى،دەگمەنن ئەومەلايانەى بەمشێوەيە بيرناكەنەوە،من پرسيار دەكەم ئايا ئيشى مەلا ئاينييەكان بانگەشەكردنە بۆگووتارى ئيسلامى سياسيى يان بەڕێوەبردنى ئەركى ئاينيى دياريكراو؟.

بەڵى ئەركى مەلاى ئاينى راستەقينە گەياندنى ڕاستيەكانى دينە،دەبێت هەوڵ بدات بۆئەوەى ئيسلام فەرمانڕەوابێت،چونکە مەلا كادروچاوساغى ئاينەو ئەو ئەركى خۆى دەزانێ وبانگەشەى بۆدەكات نەك خەڵكى نەشارەزا لەدين رێگاى بۆدياری بكەن وئامۆژگارى بكەن! پەيامى ئاينيش هاتووە بۆ رێك خستن‌وبەڕێوەبردنى ژيانى مرۆڤەكان لەسەرجەم بوارەكاندا،نەك تەنها لايەنى عبادەت ئەوەتا زانايان ئاگادارن كە فيقهى ئيسلامى چواربەشەو وسێ بەشى بۆرێكخستنى كاروبارى دنيايەكە بريتين لە(معاملات)واتەياساى شارستانى و (مناكحات)واتە ياساى بارى كەسيەتى‌و(جنايات)كەياساى سزادانەو(عيبادات) كەئەويش هەندێكى سوودى دنياى تێدايە،كەواتە(4/3)ى شەريعەتەكە پەراوێزكراوەئەو ڕەوتەى كە ئێستا لەكوردستانداباوەو بانگەشەى بۆدەكرێت

ڕۆشنبیری سۆفیگەریە لەجیاتی سونەگەری کەبەشێکی کـەمی دینـەو جـەخت دەکاتەوە لەسەر تەزکیەودنیا نەویستیو قەبروقیامـەت بـەوەش لـەدنیا دوور دەکەونەوەو پرسی کوردیش چارەسـەرنابێت لەکاتێکدا ئـاین بۆبەرژەوەنـدی مرۆڤ هاتووە لەدنیاوقیامەت داوامان لێدەکات کـە پیـاوی دنیـاو قیامـەت بـین (رجل الدنیا والآخرة)ودینی خوابەرپا بکەین بەڵام زانایانی غەیری کـورد زیـاتر لایەنی فیقهی هەڵبژاردوەوبۆیە سوودی لەئاین وەرگرتووە لەهەموو بوارێکەوە دەی با ئێمەش دوای ئەوهەموولادانەبابگەرێنەوەبۆپراکتیزەکردنی سیستـەمی ئیسلام بێ زیادو کەم کە دەرمـانی هـەموو دەردانـە بەتایبـەت بۆچـارە سـەر کردنی پرسە هەنوکەییەچارەنوسسـازەکان ئیترئەوەیـە ئـەرکی ئـاینی راسـتە قینەولەوچوارچێوەیەشـدا دەتـوانین ئەوئیسـلامەتیە گشـتگیرەکار بێـنین بـۆ بەرژەوەندی نەتەوەیی بۆ رزگاری کوردستان بۆ گۆرانی ئیجابیو پێشکەوتنو داهێنـان بەئالیـەتو میکـانزمی سـەردەم وەك چـۆن عـەرەبو تـورك وفـاس رۆژگارێـك لەرێگـەی دینـەوە سـەرکەوتنی گـەورەیان بەدەسـت هێنابو،بـەلام کاتێك لایاندا لەدین بۆ شۆڤنیەتو ناسیۆنالستی بچـوك بوونەوەوپارچەپارچـە بوون،چونکە ئاین مافی هەموو گەلێکی داوەوکەس لە کەس زیاتر نییە تـەنها بە تەقوا نەبێت ئەگەر پیادە بکرێت، خـوای گـەورە فەرموویـەتی(..لا يَسْـخَرْ قَومٌ مِـنْ قَـوْمٍ عَسَـى أَنْ يَكُونُـوا خَيْـراً مِـنْهُمْ.)الحجرات/11 واتـە: هـیچ گـەل کۆمەڵێك بـۆی نییـە گاڵتـە بـەوی تربکـات چـونکە دەگونجێت گاڵتـە پێکـراو لەگاڵتەکەر چاکتربێت لای خوا،دەنگو رەنگو گەلو نەتەوەی جیاوازبەڵگـەی گەورەیی خودان ئیرادەی خوایـە(وَجَعَلْنَـاكُمْ شُـعُوباً وَقَبَائِـلَ لِتَعَـارَفُوا..)ئـەوە

ویستی خوایه من کوردم ئەویش عەرەبو تورکە دژایەتی کردنی هەرگەل نەتەوەیەك پێچەوانەی شەریعەتو ئیرادەی خوایە، پارێزگاری لەگەلو نیشتمان لە هێرشی ستەمکاران بەشێکە لە دینداری،بەداخەوە کەسانێك وادەزانن کە کوردایەتیو ئیسلامەتی دژو پێچەوانەن! ! ! بەلاّم کوردایەتی باوەڕدار بەشێکە لەدینداریەکەی جا دەولّەت کە دینت لیّ داڕنی چی دەمینێتەوە؟ کێشەی نەتەوەیشمان کەهەیە بێ دینان دروستیان کردووە وکوردیان دابەش کردووە نەك دین، ئیسلام یەك ئیسلامە باس لەسەر جەم بوارەکانی ژیان دەکات لە(جَره تا مَجَرة) چەمکی ئیسلامی سیاسیش لە دەرەوەکەهێنراوەبە نارەوا بەسەردینی ئێمەدا سەپێنراوە کە لەدینی کەنیسەوەرگیراوەچونکە ئەوە(قیاس مع الفارق) قیاسی کەشك لە مەشکە بۆئیسلام ناشێت،پاشان ئیسلامیەکان شتی مەلایەکان دەلّێنەوە ودەبێت شوێن کەوتەی ئەوانیش بن گەربەڕاستی ئیسلامی بن نەك بە پێچەوانەوە چونکە مەلاو پەیامی مەلا پێشترلەگۆڕەپانەکەدا بووە،مادام هەردوکیان بانگەشەی یەك دین دەکەن ئاساییە کەشتەکانیشیان یەك بێت.

پ4/ هەلّبژاردنی(2009/7/25)سەلماندی کە هێزە ئیسلامییەکان ئەلّتەرناتیڤی دەسەلاّت نین بەلّکو بەپێچەوانەوە زەمینەی کۆمەلاّیەتی کۆمەلّی کوردەواریی چیترلەبارنییە بۆ گەشەی ڕەوتە ئیسلامییەکان. هۆکارەکانی گەشەنە کردن وپوکانەوەی رۆلّی ئیسلامی سیاسیی لە کوردستان بۆچی دەگەڕێتەوە؟.

سەبارەت بە هۆكاری گەشە نەكردنو سست بوونی ئیسلامی سیاسی لە كوردستان،ئەگەر بوترێ حیزبە ئیسلامیەكان گونجاوترە لە ئیسلامی سیاسی وەك پێشتر ئاماژەم پێداچونكە بەش بەش كردنی ئیسلام پیلانەو تاوانە، ئسلامیەكانیش لەگەشە وەستاون بەڵام نەپوكاونەتەوە ئەویش بەهۆی پەرتە وازەیی ولێكترازانیان وزاڵ بوونی گیانی حزبایەتی بەسەر گیانی برایەتی ئیمانیداپاشان كێشەو قەیرانی ئیسلامیەكانی كوردستان سەركردەكانیان بوون نەك جەماوەركەیان كە ئەویش دەستی زۆری لەپشت بووە،بێحیكمەت نییەكە خوای كەورە پێوستی كردووە لەسەرموسڵمان كە رۆژی لانیكەم(17) جاردەبێت بڵێت(اهدنا الصراط المستقیم)واتە خوایە رێنمونیمان بكە بۆرێكەی ڕاست،خۆهەموو كەس خۆی بەڕاست دەزانێت بەڵام كامەیان ڕاستە؟بێگومان راست ئەوەیە لای خوا راست بێت چاك ئەوەیە لەتەرازوی خوادا چاك بێت، بەداخەوە خەڵكانێگ(نازانن كە نازانن) نازانن كە ئیسلام سەرچەم مافو ئازادیەكانی لەسنوری بەرژەوزەندی مرۆڤدا دابین كردووەنەك تیرۆرو تۆقاندن ،مامۆستایانی ئاینی راسەقینەش رێبەروپێشەوای موسڵمانانن، وەڵامەكانیشم تەنها بۆخستنە ڕووی راستیەكانە نەك بۆدژایەتی ئەم و ئەو،لەكۆتاییدابە ئومێدی یەك ریزی سەرجەم چینوتوێژەكان لەپێناو بەرژەوەندی گەل وڵاتمان كە ئەوەش تەنها بە ئیسلام بەرجەستە دەبێت، ژیانیش بە جیاوازیەكانەوە جوانەوبەرێزو مافی بەرامبەرجوانتردەبێت،با هەركەسەمان بە كردەوە بیسەلمێنینو بزانین كاممان دڵسۆزی خەڵك خاكین جا ئەگەر وامان كردئەو

کاته لەدنیایەشدا کارەکانمان سەر دەکرێت لە قیامەتیش بەردەگرێت،ئەی نا هەزارقسە بەقوربانی کردەوەیەك بیبێت .

دەقی دیمانەی گۆڤاری شەقام /ژمارە (158)لە(2010/5/20)، سەبارەت بە ئاستی موسڵمانان و فرەژنی وعەلمانیەت لەکوردستان :

مامۆستایەکی پەیمانگای زانستە ئیسلامیەکان لە سلێمانی پێی وایە بڵاو کردنەوەی کتێبی وەرگێردراوی ئایەتە شەیتانیەکان باگراوندێکی سیاسی و فیکری لە پشتە،ئاماژەش بەوە دەکات کە ئەوئیسلامەتیەی لەم ڕۆژگارەدا ئەنجام دەدرێت بەشێکی کەمی ئەودینداریییەکەخواوپێغەمبەرداوایان کردوە مامۆستا مەلا ئەحمەدی قامیشی مامۆستایەکی پەیمانگای زانستە ئیسلامیە کان لەودیدارە تایبەتەی (شەقام) تیشك دەخاتە سەر دیاردەی قەیرەیی لە ناوکچانی کورد وئەو پێشنیار دەکات کە قەیرەکچەکان ببنە ژنی دووەم.

شەقام:ئەو ئیسلامەی کە ئێمە ئەمڕۆ لە کوردستان ڕوکنەکانی ئەنجام ئەدەین،وە لە چەند ڕکاتێك نوێژو چەند ڕۆژێك ڕۆژوو کورتمان کردووەتەوە، ئایا هەرئەو ئیسلامەیە کە خواو پێغەمبەرەکەی لەموسڵمانانیان ئەوێت..؟

م.مەلا ئەحمەدی قامیشی:سە رەتا بە ناوی خوای بەخشندەی میهرەبان سوپاستان ئەکەم بۆئەم چاوپێکەوتنە بەوئومێدەی وەڵامەکان ببنەمایەی بەرچاو روونی وزیاترو بەئاگا بون لە راستیەکان،ئە وئیسلامە تیەی کە لەم

ڕۆژگاره دا ئەنجام دەدرێت بەشێکی کەمی ئەودینداریـە یەکـە خواوپێغەمبـەر داوایان لێکردوین،چون ئیسلام دینێکی گشـتگیروهەمەلایەنەوبەرنامەی ژیانـە، دەیان سەدە فـەرمانرەوایی کـردووە بەتایبـەت حـوکمی خولـەفای راشـیدین، ئـەوەی ئێسـتا ئـەنجام دەدریٚ تـەنها بەندایـەتی تاکـە کەسـیە(عیبـادەتی شخصی)یەوسیٚ لەسەرچواری پەیامەکە پەراوێز خراوە،بەبەڵگەی ئـەوەی کـە لەکتێبەفقهیەکاندا شەریعەتی ئیسلام کراوە بە چواربەشی سەرەکی ئـەوانیش (عیبادات ومناکحات ومعاملات وعقوبات)مناکحات:ئێستا پێـی دەوترێـت بـاری کەسێتی ومعاملات مەبەست پیٚ باری شارسـتانی وعقوبـاتیش سـزادانە ولێپـر سینەوەیە،دەبینین کەزیاتر لەسیٚ بەشی فـەرامۆش کراوەکـەباس لـە بـەرێوە بردنی ژیانی دنیادەکەن وچ وەك دەق وتێکست ویان وەك پراکتیـك سـەلماوە کەئەم دینە بۆ بەرێوەبردنی ژینە،نەك تـەنها نوێـژو ڕۆژوو پێـنج ڕوکنـە کـانی ئیسلام،ئێمەش پێویستەلەسەرمان بەپێی ی توانـا لەهـەمووبوارەکانی ژیانـدا کاربەسیستمی ئسلامی بکەین وبەتەواوی بچینە ناوئیسلامەوە(ادخلوا في السلم کافە..)چـونکە دەبـیٚ بەوشـێوەپەیڕەوی بکـەین وەك خوادەیـەویٚ نـەك وەك خـۆت دەتـەویٚ، بەداخـەوە کـە بـە پیلانێکـی لەمێژینـەی پـلان بـۆدانراو ئیسلامیان وەك گۆشتی خێری بەش بەش کردووە و بۆ ڕەزامەندی زلهێزەکان ئیسلامێکی چاولێکەری وڕوکەش پەیڕەودەکریٚ!

شەقام: هۆکاری چییە کە موسڵمانان ئەمڕۆ بەساردی دەبینرێن بەرامبەر بە دین وبەزۆری شوێن بەرژەوەندی ودونیا کەوتوون..؟

م. مەلا ئەحمەدی قامیشی:من وای دەبینم کەموسڵمانان لەچاوخەڵکانی تر لە هەمووئایدیاکان گەرم وگورترو پابەندترن بەدینەکەیانەوە،ئەوساردی کەم تەرخەمیەش کە دەبینرێ بۆدووهۆکاری سەرەکی دەگەڕێتەوە:

یەکەم/ بەهەڵە تێگەیشتن لەدین،چونکە هەندێ جار ئەم دینە لەخەڵکی نەخوێندەواروەرگیراوە لەبەرگی دیندا! هەربۆیە پەروەردەی خراپ ولاروخوار موسڵمانی لاروخواری لێدەردەچێ، دووەم/ دەسەڵات ودەستی دەرەکی وای کردووە کەموسڵمانان هەست بەترس بکەن نەتوانن وەك پێویست پابەندبن بە دینەکەیانەوە وبکەونەبەرشەپۆلی(ماتریالیستی)وماددەگەرایی وخۆشەویستی دنیاوماددە زاڵبوە بەسەر لایەنی ڕۆحی وئیمانی دا،ئەوەش وەك معجیزەیەکی پێغەمبەر (د.خ) لەفەرمودەیەکی دا ئاماژەی بەوحاڵەتەکردووە (الوهن) خۆشەویستی دونیاو ڕق بونەوە لەمردن.

شەقام: لایەنە ئیسلامییەکان لە چ ئاستێکدان..؟ وەئایا لایەنە ئیسلامییەکان بوونەتە پەرژینێك بۆ پاراستنی دەستکەوتەکانی موسڵمانان،یان ئیسلام بۆ مەرام وئارەزووی خۆیان بەکاردەهێنن..؟

م. مەلا ئەحمەدی قامیشی:وێڕای سەرنج و تێبینی وکەم وکورتی،لایەنە ئیسلامیەکانی کوردستان لەئاستێکی باشدا دەبینم،هەڵبژاردنەکانی ئەمجارە ڕاستی بۆچونەکەم دەسەلمێنێ سەرەرای ئەو هەڵە سیاسیەی کردیان بەوەی کەئامادەبون لەگەڵ عەلمانیەکان دابەزن،بەلاّم ئامادە نەبون لەسەرئەوەی لەگەڵ برایانی خۆیان بەیەك لیست دابەزینایە! ئەگەرهەمویان لەیەك لیستدا بونایەئەوکاتە دەردەکەوت خۆری کێ لەئاوابوندایە،لەگەڵ ئەوەشدا کە

دەسەلآتدارنەبوون و دژایەتیان زۆرکراوە بەلآم خزمـەتی بەرچـاویان بـووە لـە قەدەرخۆیان بەتایبەت لەبواری پەروەردەو بانگـەوازی ئیسـلامیدا، ئەوهـەموو گـەنج ولاوە کەپابەنـدی ئـاینن بەرهـەمی ڕابـوونی ئیسـلامیە.دیـارە بـەهۆی موسـڵمانیەتی کوردەوەیەکەخـەڵکی لـەدەوریانن بۆیـە دەخـوازین ئـەوانیش وەفاداربن بۆئیسلام و حیزب بکەنە خزمەتکاری ئیسـلام نـەك بەپێچـەوانەوە، ئەگەرئیسلام لەپێناوحیزبدابێ ئەوە جێگەی گومانە وخەتەرە ڕەنجی بێبەرە، دیـارە کـەم ورۆرئیسـلام بـەکارهێنراوە بۆمـەرامی حیزبی،چـون هەمووئـەوە دەزانین کە پەتای بـەحیزبی بـوون سـەرجەم کایـەکانی گرتبـۆوە هەرچـەندە ئێستا بەرەوکاڵبونەوەیە،بەشێوەیەکی گشتی ئیسلامیەکانی کوردستان زیاتر جێگەی متمانەی خەڵکی کوردستانن

شەقام: ئەمرۆبەشێوەیەکی گشتی عەلمانییەت لە کوردستان سەری هەڵداوەو گەشەی سەندووە،هۆکاری ئەوسەرهەڵدان وگەشەسەندنە بۆچی دەگەڕێتەوە

م. مەلا ئەحمەدی قامیشی:دیارە مێـژووی عەلمانیـەت کۆنەودەگەڕێتـەوە بـۆ شۆڕشـی زانسـتی فەرەنسـا(ڕێسـانس)بـەلآم لـەولآتانی ئیسـلامی لـەدوای (1924) وەسەری هەڵداوە بەپێی هەل ومەرجەکانی سەردەم کاری بۆکراوە، کوردستانیش وەك زۆربەی ولآتانی دونیا عەلمانیەت حوکمی دەکا هەرچـەندە بـەلای زۆرینـەی کۆمـەڵگاوە نامۆیەونـەگونجاوە بـەلآم بـەهۆی زاڵبـوونی دەسەلآتی ڕۆژئاواوە سەپێنراوە بۆیە دەبینین کەعەلمانیـەت بۆتـە سیسـتمی باوی سەردەم ودەسەلآتەکانیش لـە پێناوبەرژەوەندیـەکانی خۆیانداپـەیرەوی لێدەکەن بۆئەوەی لەدەرەوە پپشتگیریان لێبکرێ وبمێننەوە .

شەقام: پرۆسەی جیاکردنـەوەی دیـن لـە دەوڵـەت بۆچـی دەگەڕێتـەوە، وە عەلمانییەت بۆچی ئەم هەوڵە ئەدات..؟

م. ئەحمەدی قامیشی: بۆ وەڵامی ئەو پرسـیارە دەبـێ عەلمانیـەت بناسـین و هەڵوێستەیەك بکەین لەسەرپێناسەی عەلمانیەت ئەوکات وەلامەکەیشی تیایدا ڕوون دەبێتـەوە:وشـەی عەلمانیـەت تەرجەمـەی سـیکۆلاریزمی ئینگلیزییـەو لائیکی فەرەنسیە کەبەمانای (دنیاپەرستی ودنیا گـەرایی جیاکردنـەوەی دیـن لەژین) دێت بەشێك ومەبەستێکی عەلمانیەت بریتیە لە جیاکردنەوەی دین لـە دەوڵەت کەئەوەش پەراوێز خسـتنی دینـە لـەکاروباری ئـەم ژینـە، بەپاسـاوی پیرۆزی دین و ڕێزدانان بۆدین بێ ڕێزی دەکەن لەژیان دایدەبڕن! وەلەلایەکی تریشەوە هەندێ کەس بەوە فریودراون کەعەلمانیەت لەعیلمـەوە هـاتووە کـە هـیچ پەیوەنـدی بەعیلمـەوە نیـە چـونکە وشـەی زانسـت لـەزمانی ئینگلیزیـدا (science)سـاینس،ئەوەش تـەنها بۆئەوەیـە کەمانایـەکی بریقـەدارو فریـو دەری بۆپەیدابکەن، چونکەئەگەربەماناڕاستەقینەکەی خۆی تەرجەمە بکرێ و بناسێنرێ لەناومیللەتێکی موسڵماندا بەوشێوەیە جێگەی نابێتەوە،لە پێناسە کەدا وەڵامەکە دەرکەوت کەبەبۆچوونی ئەوان هەردەبێ ئەوکارە بکـەن ودیـن جیا بکەنەوەلەدەوڵەت!بەڵام لێرەدا پرسیارێك دێتە ئاراوەئەوەیش ئەوەیەکـە: دەوڵەتێك کە یاسا وڕەوشتەکانی دینت لێ داڕنی دەوڵـەتی بـێ دین چـی لـێ چـاوەڕوان دەکـرێ؟ جگەلـەوەی کـە ئێسـتادەبینی ودەبیسـتی لەکوشـتارو پێشێلکارییەکانی مافی مرۆڤ وخیانەت وگەندەڵی وقڕی وپـڕی و...هتـد، جیـا

بکەنەوەی دین لەدەوڵەت پەیوەندی بەئیسلامەوەنیەوکێشەی ئەوروپابوە و بەسەرئێمەی دا دەسەپێنن! ئەو شەرەما پێدەفرۆشن.

شەقام: بڵاوکردنەوەی وەرگێڕاوی کتێبی ئایەتە شەیتانییەکانی سەلمان ڕوشدی، کە پڕاو پڕە لە دژایەتی کردنی ئیسلام و پێغەمبەرەکەی، هۆکاری بڵاوکردنەوەی ئەمە بۆچی ئەگەڕێتەوە..؟ ئایا بڵاوکردنەوەی ئەم کتێبە لە بەرژەوەندی کێدایە..؟ وە سوود بە چ لایەنێك دەگەیەنێت..؟

م. ئەحمەدی قامیشی:بڵاوکردنەوەی کتێبێکی لەوجۆرە کەنامۆیەودژ بەسەر جەم نەریتەکانی کوردە بۆخزمەتی نەیارانی کوردەو بۆسەرقاڵکردنی خەڵکی موسڵمانە بۆئەوەی بێ ئاگایان بکەن لەپرسە چارەنوسسازەکان،کتێبێك کە لەسەرجەم وڵاتانی موسڵماندا ڕەفزکراوەو هەڵوێستی لەسەر وەرگێراوەدوای چەندین ساڵ جارێکی تربیوروژێننەوە بەئاشکرا دیارە کەباگراوندێکی سیاسی وفیکری لە پشتە،موسڵمانانیش کەدڵنیان لەڕاستی ئایینەکەیان لەوجۆرە قەڵەمانەو لەوهەڵە نەزۆکانە ناترسن و زۆرلەوە گەورەترن .

شەقام: لەکاتێکدا لەعێراق وەکوردستانیش وەك بەشێك لەعێراق قەیرەیی زۆر لەناوکچاندا هەیە،بۆچی حوکمەتی هەرێم لەماوەی ڕابردوولە ئێستاشدا هەوڵی قەدەغەکردنی فرەژنی دا؟بۆ نەهێشتن وقەدەغەکردنی فرە ژنی مافی ژنان،یا پێشێل کردن و دژایەتی کردنی یاساکانی ئیسلام پێشچاو گیراوە..؟

م. ئەحمەدی قامیشی:ئیسلام ڕێگەی داوە بەفرەژنی بەمەرجی عەدالەت، بەڵام بەپێویستی نەگێڕاوە دیارە ئەوەش بۆ چارەسەری بەشێك لەکێشەکانی کۆمەڵگاوکەسانی خاوەن هەست ونەست لەحیکمەتی ئەوکارە تێدەگەن و

خەڵکانی تریش بەچاوی گومانەوە سەیری دەکەن وەك ئەونەخۆشەی ئاو لە دەمی داتاڵەو نازانێ خەتای ئاوەکە نییەوخۆی نەخۆشە بۆیە هەوڵی قەدەغە کردن دەدەن جا هەندێ لەوحیکمەتانەبەنمونە:

1)بۆپاراستنی ئەوانەی کەبەخێزانێك دابین نابن ئەوەچاکترە لە دامێن پیسی

2) بۆپاراستنی ئابڕوی ئافرەتان تانەبنە بوکەشوشەی کەسانی ئارەزوباز، ئافرەت ئەگەرلە پەرژینی هاوسەریدابێ ومناڵی خۆی بگرێتە باوەش باشترە لەوەی کەلەبارێکی نائاسایی دەرونیدا بژیەت .

3)هەندێ ئافرەت نەخۆشەوناتوانێ مافی پیاوەکەی بدات لێرەدا پیاوەکە ئەگەرئەودەرگایەی لێداخرا ئەوا دوچاری دامێن پیسی وحەرام دەبێ .

4) هەندێك لەئافرەتان نەزۆکن ومناڵیان نابێ،چارەسەرچیە ئەگەرژنی دووەم نەهێنێ ورێگری لێکرائەوەهی یەکەم تەلاق دەدات بۆئەوەی یەکێ تربێنێ و بەوەش ڕێژەی تەلاق زیاتردەبێت.

5) زۆربونی ڕێژەی ئافرەتان ودیاردەی قەیرەیی،دیارەئەوانیش ئارەزویان هەیەو ئەگەرببنە ژنی دووەم زۆرباشترەلەوەی دووچاری خراپەکاری وبێ دوا ڕۆژو بێ سەرەنجام بژین ...

جائەوانەی کەبەیەکجاری فرەژنی ڕەتدەکەنەوە بەرژەوەندی گشتی کۆمەڵ گایان لەبەرچاونەگرتووەتەنهابۆچون وئارەزوی خۆیان دەسەپێنن،جگەلەوەی کەپێچەوانەی ئایەتی قورئانە بەڵام بابێین کارەکە ڕێك بخەین ومەرجی توندو تۆڵی بۆدابنێین ونەریتەخراپەکانی لابەرین لەپێناو بەختەوەری کۆمەڵگاو پاراستنی مافی ئافرەتان بەتایبەتی لەم ڕۆژگارەداکەڕێژەی ئافرەتان و

قەیرەیی وبێوەژن زۆرە،ئەوانەی کەقەدەغەی فرەیی دەکەن بەدیلیان چیە بۆ چارەسەری حەزوئارەزوەکانی ئەوهەموو قەیرەو بێوەژن ورێژەزۆری ئافرەتان؟ئایاقبولّی دەکەن بۆکەس وکاری خۆیان بکەونە شوێن حەرام ودامێن پیسی؟ بێگومان نەخێر .

<u>وەڵامی گۆشەی پرسیارەشەرعیەکانی گۆڤارەکە:</u>

پ1. ئایا ئافرەتێکی عاقڵ و باڵغ لەکاتی مارەکردنی لەکەسێك کەبەدڵی خۆیەتی ووەلی ئەمرەکەڕازی نیە،ئایا دەکرێت بەبێ پرسی وەلی ئەمرەکەی شوبکات؟ ئایا ئەم عەقدەباتڵەیان دروستە؟

وەڵام:سەبارەت بەمارەبڕینی ئافرەتی عاقڵ وباڵغ لەکەسێکی هاوشانی خۆی وبەدڵی خۆی بەلاّم(ولی امر)ەکەی ڕێگرەوڕازی نییە،پێش ئەوەی بچینە ناو وەڵامەکە پێویستەبزانین کە بنەماکانی مارەبڕین پێنج شتن ئەوانیش : (ووتەی باوك وقبولّکردنی مێرد، ژنەکە، مێردەکە، سەرپەشتیاری کچەکە، دووشاهید)وەك لەفەرموودەی پێغەمبەرماندا هاتووەفەرموویەتی :

(لانكاح الابولی وشاهدی عدل...) واتە:مارەبڕین دروست نابێت بی بونی سەرپەرشتیارو دووشاهیدی عدل، ئەوەش نیشانەی گرنگی پێدانی شەریعەتە بەپرۆسەی هاوسەرگیری وزیاترش بەخەمەوەبوونی مافی ئافرەتان وتەنانەت لەقورئاندا ئەوعەقدەبە(میثاقاغلیظا) ناوبراوە بەمانای پەیمانێکی پتە، حیکمەت لە بەمەرج دانانی سەرپەرشتیارئەوەیە کە لەداب ونەریتەجوانەکان نیە ئافرەت ڕاستەوخۆ لەکۆڕی پیاواندا خۆخۆی بەشوبدات بەهۆی ئەوشەرم وحەیایەی کەلەئیمانەوە هەڵقولاّوە، وەلەبەرئەوەی باوك وکەسەکانی شارەزا

تروبەخـەمترن بۆبەرژەوەنـدی ئەوبـەهۆی ئـەزموونی ڕابردویان،وەلەلایـەکی تریشەوەنەگونجاوە کەپرس بەباوکێ نەکرێ حسابی بۆ نەکرێ کەبەخێوکەری ئەوکچەن،بۆوەلامەکەش دیارە ئیسـلام وەلامـی سـەرجەم پرسـیارەکانی داوە تەوەوچارەسەری کێشەکانی کردووە، ئەگەر کچ وکـوڕێ بەهـەموو شـێوەیەك هاوشان وگونجـاوبوون بۆهاوسـەرگیری بـەلام بـاوکی کچـەکە ڕێگربووئـەوا لـە ڕێگـەی(قـازی شـەرعی) بـەهۆی (تولیـە وتحکـیم)مـارە دەبـڕێ یـان لەسـەر مەزهەبی پێشەوا حەنەفیش مارەدەکرێ وبەبێ وەلی امرلەحالـەتی ئـاوادا، لـە ڕووی شـەرعییەوە عەقدەکـە دروسـتە وکێشـەی نابێ،بـەلام بـواری نەریتـە کۆمەلایەتیەکە ڕێگرەبۆیان دەبێتە کێشە بۆیـە ڕازی کردنـی بـاوکی چـاکترین چارەسەرەوبۆئەومەبەسـتەش وەك سسیاسـیەکان دەلـێن: سـەرجەم کەنالـە دبلۆماسیەکان بگرنەبەرلەوپێناوەدا،پاشان پێویستە ئاستی وشیاری شـەرعی بەرزبکەینەوە،نەك وەك جارن باوبوو باوکەکە بیزانیبا کچـەکەی دلـی بـەکورە کەوەیەدەیگوت مادام حەزی لێدەکانایدەمێ!کەئەوە پێچەوانەی شەرعەو لـە کاتێکداخۆیشی بەحەزی خۆی ژنی دەهێنا،ئەوەش لەسەرئیسلام دەکەوت.

پ2. ئایا جائیزەدوای مارەبڕین کچ وکوڕ تەوقەلەگەڵ یەکتری بکەن و بە تەنیا کۆببنەوەو تێکەلاوی یەکتر بن؟

وەلام: دوای مارەبڕین دروستەکوڕوکچەکە تەوقەلەگەڵ یەکتربکەن وتێکەلاوی یەکتربن چونکە لەڕووی شەعەوە دەبنە حەلالی یەکتر،هەرچەندەلەڕوی یاساوەتا(عەلام)ی محکمە نەبڕن نابنە هاوسەر، پاشان لەهەردووحالەکەدا ڕێزبۆدابونەریتی ڕەسەنی کوردەوری دابنێن وباتێکەلاوی تەواو دوابخرێ

بۆمەڕاسیمی گواستنەوە،چونکە لەوانەیەبۆیەکترنەبن ولەقۆناغی دەزگیرانی داجیابونەوە ڕوبدات ولەوکاتەدا کچەکە زەرەدمەند دەبێت، پێشینانی خۆشمان لەوبارەوەجوانیان ووتوە:(بوك لەسەرپەردەی زین دەگەڕێتەوە) ،ئیتربەئومێدی ژیانی حەڵاڵ وبەختەوەری بۆهەموان.

گۆڤاری چاوگ ژ.(15)ی 2010،لەسەر گەندەڵیەکانی ناومزگەوت:

وەزارەتی ئەوقاف بەرپرسیارەلەگەندەڵی وناپاکی مزگەوتەکان.....

خەڵکانێکیان بە مەبەست لەمزگەوتەکان داناوە کە خەڵکانێکی گەندەڵن

(ئا:چاوگ)

بەپێی دوایین ئاماری وەزارەتی ئەوقاف وکاروباری ئاینی لەئیستادا (4559) مزگەوت لە هەرێمی کوردستان بونیان هەیەو(2800)وتاری هەینی هەیە ، تەنها لەماوەی دەست بەکار بونی وەزیری ئەوقاف لەکابینەی شەشەمی حکومەتی هەرێمی کورستان (470)مزگەوت کراونەتەوە،ژمارەی مزگەوتەکان لەسایەی خێرخوازانەوە رۆژبەرۆژلەزیادبوندان،بەلأم هاوکات لەگەڵ ئەو زیادبوونە بەشێکی زۆرلە مزگەوتەکان رووبەروی پرسی گەندەڵی بونەتەوە،بەهۆی کەمتزخەمی کارمەندانی ئەوقاف وموچە خۆرانی سەرمزگەوت،ئەمەش جۆریك لەنیگەرانی لەلای هاولاتیانی کوردستان و مامۆستایانی ئاینی دروست کردووە.

م.مەلائەحمدی قامیشــی ووتــارخوینی مزگــەوتی گــەورەی هــەواری شــار لــە سلێمانی دەڵێت: پێی وایەکە ئەوکەسانەی موچە لەسـەر مزگەوتـەکان وەر دەگرن ودەوام ناکەن،لـەروی شـەرعەوە پارەکـەیان حەرامـە "هەرکەسـێك موچـــــەیەك وەربگرێـــــت لـــــەدام ودەزگایـــــەك لـەهەمووشـــــیان پیرۆزترکەمزگەوتەوبەلاّم دەوام نەکات یان غەش لەدەوامەکەیدا بکات،ئـەوە بەرئەو فەرمودەیەی پێغەمەبەر(د.خ) دەکەوێت کەدەفەرموێ:(من غشنافلیس منا..)هەرکەسێك غەش بکات لەئێمە نییە هەروەها پێغەمبـەر(د.خ) لـەبارەی هەست کردن بە بەرپرسیاریەتی دەفەرموێ:(کلکم راعٍ وکلکـم مٔسـۆل عـن رعیتـــهٖ..)هـــەموتان شـــوان وبەرپرســـیارن لەســـەرئەوەی کەلـــەژیر دەستاندایە،بۆیەئەوانەی ئەمانەت ناپارێزن مانای وایـە دینیـان لاوازە،بەپشـت بەستن بەفـەرمودەی پیغەمبـەر (د.خ)کـە دەفـەرموێ(هەرکەسـێك ئەمانـەتی نەپاراســت مانــای وایــە دینەکــەی نەپاراســت)مەســەلەی موچــەخۆری بەرپرسیاریەتیە،چــونکە بەرپرســیاریەتی جــۆری زۆرە،وەك بەرپرســیاریەتی بەرامبەربەتاکەکانی کۆمەڵ،بەرپرسیاریەتی بەرامبەر بە خیزان...، بەلاّم ئەوەی جێگەی مەبەستی ئێمەیە بەرپرسیارێتی پیشـەییە،کەنابێت خیانـەت لەپیشـەدا بکریت".

لـەبارەی رووبەروبونەوەی دام ودەزگاکان بەگەندەڵی بەتایبەت مزگەوتـەکان ئەومامۆستا ئاینیە دەڵێت:(لــەو رۆژگــارەی ئێمــەی تیـادا دەژیـن، رۆژگــاری ماددەگەراییە،تەنهابیرلـەبەرژەوەندی مـاددی دەکرێتەوە،ئەوگەندەڵییـە وڵاتـی

لێوان لێوکردووە،تاشوێنە پیرۆزەکانیشی گرتۆتەوە،بەلاّم ئاوەکەلەسەرچاوە کەوەلێڵە،بۆیە پێوستە هەموودام ودەزگاکان لێپێچینەوەیان لەگەڵ دابکرێت، دەبێت لەحکومەتدا یاسا سەروەربێت،بۆئەوەی ئەوگەندەڵییەکەم بکریتەوە).

مەلا ئەحمەدی ووتارخوێن پێشی وایە"تائەندازەیەکی بەرچاوگەندەڵی لە مزگەوتەکاندا دەبیندرێت،چونکە خەڵکانێکیان بە مەبەست لەمزگەوتەکان داناوە،کەخەڵکانێکی گەندەڵن،بۆمەبەستی گەندەڵی داندراون، بۆمەبەستی حیزبی داندراون،چونکە ئەمرۆ دنیای سیاسەت هەموو شتەکانی گرتۆتەوە، زیاترلەوەوە سەرچاوەی گرتووە،چونکە هەرکەسێك لە خوا بترسێت دوور دەبێت لەناپاکی وگەندەڵی،هەرکەسێك لەگەڵ خوا راست بێت لەگەڵ نیشتمانەکەی وحکومەتەکەی راست دەبێت، من وای دەبینم خەڵکانێکی ناپاك لەمزگەوتەکان داندراون بۆئەوەی گەندەڵیەکە زیاتر بێت" هەروەها قامیشی وەزارت بە بەرپرس دەزانێت ودەڵێت(لەپێش هەموو شتیکەوە وەزارەتی ئەوقاف وکاروباری ئاینی بەرپرسیارەلە گەندەڵی و ناپاکی مزگەوتەکان،دیارە وەزارەتی ئەوقافیش دەسەلاّتەکانی سنوردارن، زۆر جار دەڵێن ئێمە هەرئەوەندەمان لەدەسەلاّتدایە،لەسەروی ئەوانیشەوە حکومەت بەرپرسەبەلاّم مەسەلەی مزگەوتەکان تایبەتە بەوەزارەتی ئەوقاف)

بەرێوەبەری راگەیاندنی وەزارەتی ئەوقاف لەبارەی چارەسەری پرسی گەندەڵی دەڵێت "هەوڵی زۆر دراوە،چەندین گوشارخراوەتە سەربەرێوە بەرایەتییەکان وماموٚستای مزگەوتەکان، تاکو ناچاریان بکەن ئەو کەسانەی

لەسەرمزگەوت موچە وەردەگرن دەوام بکەن، تازەترین هەنگاویش ئەوەیە لە هەندێ بەرێوەبەرایەتی ئەوقاف سجلی غیابات داندراوە، ناوی ئەو کەسانە لە مزگەوتەکان هەڵواسراوە کەموچە لەسەرمزگەوتەکان وەردەگرن، بۆئەوەی ئەگەرکەسێك دەوامی نەکرد ئاگادارمان بکەنەوە"

پێرست

بابەت	لاپەرە
پرۆسەی خوێندن وسەرنج	4
سیستمی پەروەردە	8
تێکەڵی کوڕان وکچان	12
خوێندکاریان قوتابی	14
گەنجانی ئەمڕۆودوێنێ	16
چاولێکەری دەردێکی کوشندەیە.................	18
هۆیەکانی توندوتیژی دژبەمندالآن...............	21
مافەکانی منداڵ	23
مافی ئافرەت ئەبێ چۆن بێ؟.................	26
مافی ئافرەت لەئیسلامدا	29
ڕۆژی بەرەنگاربونەوەی توندوتیژی ئافرەتان......	31

ڕۆژی جیهانی خۆشەویستی(ڤالانتاین)..........	36
ڕۆژی جیهانی ئایدز	39
مافی کرێکارلەئیسلامدا	41
کاریگەری بێکاری لەسەرگەنج................	42
ڕۆژی جیهانی کرێکاران	44
ڕۆژی جیهانی بەساڵاچوان	46

بابـەت	**لاپەڕە**

ڕۆژی جیهانی هەژاری	49
ڕۆژی جیهانی کەمئەندامان	52
ڕۆژی جیهانی تەندروستی دەرونی............	54
ڕۆژی جیهانی لێبوردن	57
جاڕنامەی جیهانی مافی مرۆڤ................	59
مافی ڕێگاوبان	62
بازرگانی ڕاسـتەقینە	64
ڕێڕەوی وتاری ئاینی کوردستان.............	66
ئاینی عـورفـی وچاولێکەری...............	68
ئیسلام عیلم وعەقڵ وپێشکەوتنە............	72
لەکوێوەدەست پێبکەین؟	75
گۆڕان لەناخەوەدەبێت	77
مجەوروبانگدەری مزگەوت..................	79

ستراتيج وفەلسەفەی کۆچ....................	81
عاشوراله‌دیدی شیعەوسوننەدا................	83
ماناومەبەستەکانی حەج	85
حەج بەگەنجی یان بەپیری	87
حاجیانی کوردستان وجلی کوردی............	88
بەرگی کوردی تەنهالەبۆنەکاندا..............	90

بابـەت	لاپەڕە

سـەردانی مۆزەخانە	92
وەفـاداری	93
ئازادی لەئیسلامدا	95
سوکایەتی بەپیرۆزیەکان..................	98
عـەشـیرەتگەری	100
عەرەبی دوێنێ وئەمڕۆ	102
ئەنفال پرۆسەیەکی سیاسی بوو..................	104
ئایاکریسمس کوردایەتیە	106
کوردایەتی لەتەرازوی ئیسلامدا..............	108
ئەنفلۆزای حیزب	119
ئیسلام وعەلمانیەت کامیان خەتەرە...........	121
گـەندەڵی	126
وشکە ساڵی وخۆڵبارین.......................	128

جیاوازیەکان گەشەی ژیانن 130
سەرنج بدەوبڕوانەلەجیاوازی ئەمانە............ 132
دیمانەی ماڵپەڕی ئسلام پەیك................ 134
چاوپێکەوتنی گۆڤاری نێوەند(زانایانی ئاینی وئیسلامیەکان) 139
چاوپێکەوتنی گۆڤاری شەقام(عەلمانیەت، فرەژنی)... 146
دیمانەی گۆڤاری چاوگ(گەندەڵی ناومزگەوت)....... 155

بەرهەمە چاپکراوەکانی نوسەر:

1) چەمکێك لەوتارەکانی ڕەمەزان /ساڵی (2000) چوارجارچاپکراوە تەوە.
2) چەمکێك لەژیانی مەلایەتی / 2004کەباس لەزانای ڕەسەن وناڕەسەنە.
3) گەنجەکانمان بەرەوکوێ / 20005 سێ جارچاپکراوە
4) ئافرەتانی ڕۆژئاوا بەرەوکوێ / 2005 سێ جارچاپکراوە
5) کەسێتی ئافرەتی موسڵمان / 2006 دووجارچاپکراوە
6) هۆیەکانی لێخۆشبوون /2006
7) دژایەتی پێغەمبەر (د.خ) لەبەرچی؟ /2007
8) سەرەنجامی خراپی تاوان /2007
9) هۆیەکانی بەختەوەری / 2008
10) مافەکانی پێغەمبەری خوا بەسەرموسڵمانانەوە/2008

11) بەرەوگۆڕانی بەنرخ.نەك نەفامێتی هاوچەرخ / 2009

12) قسەی سەردەم / 2011

المَقالاتُ المُعاصِرَة

Perplexity and preservation on them of life

And the concepts of faith are nowadays concern

Prepared by:
Mala Ahmad Qamishy

Iraq Kurdistan region
Sulaimayah

First Edition **2011**